

2018.

Izvještaj o
međunarodnoj
saradnji

Impresum

PROREKTORICA ZA MEĐUNARODNU SARADNJU

Prof. dr. Aleksandra Nikolić

SLUŽBA ZA MEĐUNARODNU SARADNJU

Dr. sc. Jasna Bošnjović, rukovoditeljica Službe

Mr. sc. Adnan Rahimić, stručni saradnik

Anja Njuhović, stručna saradnica

Izvještaj je izradila Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu u saradnji sa prodekanima i koordinatorima za međunarodnu saradnju (pod)organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu.

DTP: mr. sc. Adnan Rahimić

Sarajevo, april 2019. godine

Sadržaj

Internacionalizacija Univerziteta u Sarajevu	4
Odbor za međunarodnu saradnju	5
Ugovori i članstva	6
Projekti Univerziteta u Sarajevu	10
Erasmus+: izgradnja kapaciteta	10
Zajednički master-studiji	21
Jean Monnet	21
Strateška partnerstva	21
Sport	24
Mobilnost	25
Odlazni studenti i osoblje	26
Dolazni studenti i osoblje	28
Strukture programa mobilnosti	31
Erasmus+	31
Erasmus Mundus	31
CEEPUS	32
Mevlana	32
Fulbright	33
International Visegrad Fund	34
Bilateralna saradnja i <i>freemoveri</i>	34
Best of South East Europe	35
ERMA	35
Konferencije, škole i drugi kratki kursevi/programi	36
Zimske i ljetne škole UNSA	42
Međunarodne konferencije i predavanja	45
Međunarodne posijete	53
Međunarodni sajmovi	59
Međunarodna vidljivost i prepoznatljivost	61
 Aneks 1: Sporazumi/memorandumi/protokoli/pisma namjere o akademskoj saradnji u 2018. godini – međuuniverzitetски	65
Aneks 2: Sporazumi/memorandumi/protokoli/pisma namjere o akademskoj saradnji u 2018. godini – ostali sporazumi (centri, instituti)	78
Aneks 3: Erasmus+ međuinstitucionalni sporazumi (KA107) u 2018. godini	85
Aneks 4: Mevlana protokoli u 2018. godini	103

Internacionalizacija Univerziteta u Sarajevu

Da bi jačanje procesa internacionalizacije doprinijelo jačanju sposobnosti Univerziteta u Sarajevu (UNSA) da postane moderna, uspješna, prepoznatljiva, poželjna i društveno-odgovorna institucija i pokretač razvoja društva, neophodno je da taj proces bude na odgovarajući način osmišljen, odnosno da prati kretanja u društveno-ekonomskom i tehničko-tehnološkom okruženju, te na lokalnom i na globalnom nivou.

Proces strateškog promišljanja o internacionalizaciji je započeo dolaskom novog rukovodstva UNSA 2016. godine. Vrlo važna platforma za razmjenu mišljenja (koja je pokrenula aktivnosti oko donošenja strategije internacionalizacije, kao i upoznavanja sa najboljim praksama internacionalizacije) je izgrađena u okviru implementacije Erasmus+ projekta za izgradnju kapaciteta STINT (Strenghtening of Internationalisation in BiH higher education)¹. Ova platforma je okupila sve javne bh. univerzitete, tri EU univerziteta, dvije agencije za osiguranje kvaliteta akademskog obrazovanja u BiH, dva entitetska ministarstva obrazovanja, te Centar za priznavanje i informiranje u BiH.

Zvanično, proces pripreme strategije je započeo imenovanjem Tima za izradu strategije razvoja obrazovanja i nauke Univerziteta u Sarajevu za period 2018–2022. U resor međunarodne saradnje (Odluka: 01-197/18 od: 28. 2. 2018. godine) imenovani su sljedeći članovi:

ime i prezime	institucija – (pod)organizaciona jedinica
prof. dr. Ksenija Kondali	Filozofski fakultet
doc. dr. Hamza Karčić	Fakultet političkih nauka
mr. Darko Šobot	Akademija likovnih umjetnosti
prof. dr. Lada Lukić-Bilela	Prirodno-matematički fakultet
prof. dr. Davorka Završnik	Farmaceutski fakultet
prof. dr. Amir Čaušević	Arhitektonski fakultet
Hamza Jatić	student
mr. sc. Adnan Rahimić	Služba za međunarodnu saradnju

¹ 561874-EPP-1-2015-1-BE-EPPKA2-CBHE-SP, trajanje od 15. 10. 2015. do 14. 4. 2019.

Strategija je pripremljena kombinacijom *down-top* i *top-down* pristupa kako bi se obezbijedio visok stepen participacije i uključenosti svih (pod)organizacionih jedinica. Pošto je ovaj dokument pripreman tokom perioda koji je uključivao i vrijeme odmora, odlučeno je da će se komunikacija odvijati većim dijelom elektronskim putem, pa je tako formirana elektronska pohrana podataka (Google drive: Međunarodna saradnja) koja je poslužila i kao platforma za diskusiju i doprinos. Osim toga su organizirani i radni sastanci Tima.

Tekst strategije internacionalizacije je oblikovan na način da omogući brže i jednostavnije praćenje, ali je istovremeno ponuđeno dovoljno informacija koje su neophodne da omoguće uvid u stanje procesa internacionalizacije, resurse koji postoje na UNSA, kao i lokalne i globalne izazove u ovom pogledu. U tom smislu, tekst strategije je podijeljen u dva dijela. Prvi dio strategije na jednostavan način prezentira zaključke strateške analize i objašnjava razloge za izbor strateškog pravca djelovanja na UNSA, kao i strateški okvir i akcioni plan za jačanje procesa internacionalizacije. U drugom dijelu je prikazana analiza stanja koja nudi dodatne informacije i objašnjava zašto je na ovaj način oblikovana strategija internacionalizacije.

Da bi se osigurala adekvatna realizacija ovog strateškog i akcionog plana, neophodno je definirati sistem praćenja i ocjene implementacije strategije, kao i indikatore koji će omogućiti praćenje efekata i rezultata procesa internacionalizacije. Generalna evaluacija će biti izvršena po osnovu generalnih indikatora. Planirano je da se vrši i „dubinska“ evaluacija koja se odnosi na implementaciju planiranih aktivnosti, a prema indikatorima koji su definirani operativnim planiranjem aktivnosti/mjera/projekata iz predloženog akcionog plana. Rezultat evaluacije, osim utvrđivanja kvaliteta realizacije, treba biti i unaprijeđeni operativni plan za preostali dio perioda realizacije strategije.

Od ove godine, kao prve posmatrane godine, kroz definirane indikatore predstaviti će se „početno“ stanje internacionalizacije UNSA koje će se pratiti u narednih pet godina, kako je i instruirano kroz strategiju. Generalni indikatori te operativni ciljevi i mјere za praćenje realizacije strategije su dati u tekstu Strategije razvoja međunarodne saradnje Univerziteta u Sarajevu za period 2018/19–2022/23, dok će u ovom dijelu biti sažeti kvantitativni i kvalitativni opis indikatora kroz različita poglavљa ovog izvještaja.

Odbor za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu

U skladu sa odredbama Statuta Univerziteta u Sarajevu, kao savjetodavno tijelo Senata za aktivnosti koje imaju međunarodni karakter od 2014. godine djeluje Odbor za međunarodnu saradnju. Prvi Odbor za međunarodnu saradnju djelovao je u periodu 2014–2017. godine.

Konstituirajuća sjednica drugog po redu Odbora za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu održana je 7. juna 2017. godine. Odbor za međunarodnu saradnju ima devet članova, od kojih su: po jedan predstavnik svake grupacije nauka/umjetnosti iz reda nastavnika/saradnika, jedan predstavnik ostalih organizacionih jedinica, predstavnik Studentskog parlamenta i prorektor za međunarodnu saradnju:

1. prof. dr. Ksenija Kondali, predsjednica Odbora i predstavnica Grupacije humanističkih nauka
2. Hamza Jatić, predstavnik Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu i zamjenik predsjedavajuće,
3. prof. dr. Meliha Povlakić, predstavnica Grupacije društvenih nauka
4. prof. dr. Davorka Završnik, predstavnica Grupacije medicinskih nauka
5. prof. dr. Lejla Kapur-Pojskić, predstavnica Grupacije prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka
6. prof. dr. Amir Čaušević, predstavnik Grupacije tehničkih nauka
7. doc. mr. Darko Šobot, predstavnik Grupacije umjetnosti
8. mr. Mariana Hadžijusufović, predstavnica ostalih organizacionih jedinica
9. prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu

U toku 2018. godine Odbor je održao šest redovnih i nekoliko vanrednih sjednica, te je aktivno radio na izradi esencijalnih dokumenata za internacionalizaciju UNSA i to:

- Pravilnika o mobilnosti,
- Strategije internacionalizacije i
- na prikupljanju podataka za istraživačke profile.

Mandat ovom sazivu Odboru je trajao nešto kraće, do kraja 2018. godine. Razlog tomu je usvajanje Statuta integriranog Univerziteta u Sarajevu, koji je sa sobom donio određene izmjene koje su se prenijele i na nove sazine odbora i grupa za rad unutar UNSA. Novi saziv Odbora za međunarodnu saradnju, imenovan Odlukom Senata UNSA (br. 01-8-51/19, 27. 2. 2019. godine) sa svojim radom počinje u prvoj polovini 2019. godine.

Ugovori i članstva

Bilateralni sporazumi formaliziraju saradnju među univerzitetima u formi potpisanih sporazuma/protokola ili memoranduma i predstavljaju platformu za jačanje veza među institucijama i često su preduvjet za zajedničke projekte. Mnogi od njih su uspostavljeni znatno prije nego su nastali formalni načini saradnje kroz EU i drugih međunarodnih programa i značajno su doprinijeli jačanju imidža našeg univerziteta na međunarodnoj sceni.

U toku 2018. godine Univerzitet u Sarajevu su posjetile mnoge delegacije visokoobrazovnih institucija, međunarodnih organizacija i vladinih predstavništva u BiH i regionu s ciljem uspostavljanja saradnje ili obnavljanja već uspješne saradnje kroz potpisivanje novih bilateralnih sporazuma i memoranduma o razumijevanju. U spomenutoj godini UNSA je imao 136 aktivnih međunarodnih bilateralnih međuniverzitetskih sporazuma, od kojih je novih:

1. Univerzitet Al-Quds, Palestina
2. Univerzitet Matej Bel u Banskoj Bistrici, Slovačka
3. Univerzitet u Novom Sadu, Srbija
4. Univerzitet u Nišu, Srbija
5. Univerzitet Yildirim Beyazit u Ankari, Turska

Kada su u pitanju sporazumi koji nisu nužno međuniverzitetski, već saradnja sa ostalim međunarodnim organizacijama, asocijacijama i drugim institucijama, Univerzitet u Sarajevu je u toku 2018. godine imao potpisano 47 međuinstitucionalnih sporazuma, gdje su, između ostalih, značajni sporazumi za saradnju sa Institutom za humanističke nlike i kulturne studije u Teheranu (Iran) i UNICEF-om BiH koji će finansirati tri međunarodna projekta koja će se implementirati na ovom univerzitetu započeta upravo ove godine.

Članstvo u mrežama jača evropske istraživačke institucije i doprinosi razvoju međunarodnog profila institucije. Univerzitet u Sarajevu je član brojnih mreža. Prijedlog za pristupanje nekoj od mreža ili asocijacija daje menadžment, a konačnu odluku donosi Senat UNSA. Neke mreže su produkt međunarodnih obaveza koje je potpisala Bosna i Hercegovina (Deklaracija u Raveni – UniADRION, Unija za Mediteran – EMUNI i sl.). Univerzitet u Sarajevu je, nažalost, finansijski limitiran da bi bio u mogućnosti redovno izvršavati obaveze prema svim mrežama čiji je član, tako da je u toku kritička analiza ove oblasti sa stanovišta prioriteta Univerziteta u Sarajevu.

U toku 2018. godine UNSA je bio član sljedećih organizacija i mreža:

1. Evropska asocijacija univerziteta – EUA
2. Dunavska rektorska konferencija – DRC
3. Globalna univerzitetska mreža za inovacije – GUNI
4. Euromediteranski univerzitet – EMUNI
5. Mreža univerziteta jadransko-jonske regije – UniAdrion
6. Univerziteti povezani Jadranskim morem – ALUm
7. Konzorcij univerziteta Afrike i Mediterana – CUAM
8. Agencija frankofonih univerziteta – AUF
9. Evropska istraživačka grupa – EVOLTREE
10. Rektorska konferencija Alpen-Adria – AARC
11. Balkanska asocijacija univerziteta – BUA

O organizacijama i mrežama

- **Evropska asocijacija univerziteta – EUA**

Sa 850 članova u 47 zemalja EUA je najveća i najopsežnija organizacija koja predstavlja evropske univerzitete. Na univerzitete članice EUA upisano je 17 miliona studenata. Kao glas evropskih univerziteta EUA podupire i vodi naprijed interes pojedinih institucija i sektora visokog obrazovanja u cjelini.

- **Dunavska rektorska konferencija – DRC**

Organizaciju su 1983. godine osnovali univerziteti iz Linca, Beča, Ulma i Budimpešte. DRC predstavlja mrežu gotovo 70 univerziteta u Podunavlju. Aktivnosti su vezane za poboljšanje visokog obrazovanja u oblastima nastave i istraživanja u regiji, a posebno unapređenje univerziteta članica uspostavom i olakšavanjem bilateralnih i multilateralnih međusobnih kontakata. Univerzitet u Sarajevu postao je član na godišnjoj konferenciji održanoj u Zagrebu od 29. septembra do 1. oktobra 2005. godine.

- **Globalna univerzitska mreža za inovacije**

Globalna univerzitska mreža za inovacije (GUNI) je međunarodna mreža osnovana 1999. godine uz potporu UNESCO-a, Univerziteta Ujedinjenih naroda (UNU) i Katalonske asocijacije javnih univerziteta (ACUP), koja je sjedište predsjedništva i sekretarijata. Sjedište je u Barseloni. GUNI je kreirana u okviru UNITWIN / UNESCO Chairs programa nakon UNESCO-ove Svjetske konferencije o visokom obrazovanju (WCHE) 1998. godine (UNESCO Chairs program čine UNESCO, UNU i Universitat Politècnica de Catalunya). GUNI ima regionalne urede u Aziji i na Pacifiku, u Latinskoj Americi i na Karibima, u supersaharskoj Africi, arapskim državama, u Evropi i Sjevernoj Americi (SAD i Kanada). Izvršni komitet je odobrio aplikaciju Univerziteta u Sarajevu 2. decembra 2005. godine i od tada smo punopravna članica.

- **Euromediternski univerzitet – EMUNI**

Od svog osnivanja 2008. godine Euromediternski univerzitet (EMUNI), jedan od prioritetnih projekata Unije za Mediteran, postao je međunarodna institucija koja uključuje stručno znanje i iskustvo euromediternskih zemalja i na taj način doprinosi na značajan način da se stvori jedinstven, integrirani euromediternski prostor visokog obrazovanja i istraživanja. Univerzitet u Sarajevu postao je punopravni član 25. novembra 2009. godine na generalnoj skupštini održanoj u Susi, Tunis.

- **Mreža univerziteta jadransko-jonske regije – UniAdrion**

UniAdrion je mreža univerziteta osnovana s ciljem stvaranja stalne veze između univerziteta i istraživačkih centara u jadransko-jonskoj regiji sa sjedištem u Ankoni, Italija. Univerzitska mreža je *rođena* u okviru jadransko-jonske inicijative, kao što je utvrđeno u povodu međunarodne konferencije pod nazivom „Kultura kao most – postdiplomska saradnja u jadransko-jonskom bazenu” održane 2000. godine u Raveni, Italija. Univerzitet u Sarajevu je član od osnivanja, a zvanično je potvrdio članstvo pismom rektora po zahtjevu 25. maja 2016. godine kada je i uvedena simbolična

članarina. Univerzitet u Sarajevu je predsjedavao UniAdrion mrežom u periodu 2014–2015. godine.

- **Univerziteti povezani Jadranskim morem – ALUm**

Mreža uvezanih univerziteta iz područja jadranske regije (The Adriatic Linked Universities – ALUm) je osnovana 9. maja 2012. godine kao ujedinjena saradnička mreža univerziteta, istraživačkih centara i specijaliziranih naučnih institucija, fondacija, agencija, javnih ili privatnih, putem općih ili posebnih sporazuma. Projekat ALUm bi trebao u načelu doprinijeti definiranju novih istraživačkih projekata između univerziteta posredstvom uvođenja šire akademske i nastavne ponude koja će omogućiti pomjeranje granica stručnog znanja, usavršiti kulturni i stručni razvoj koji se odnosi na sva pojedinačna područja. Na sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 29. januara 2014. godine, odobreno je pristupanje Univerziteta u Sarajevu ovoj mreži.

- **Konzorcij univerziteta Afrike i Mediterana – CUAM**

Na sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 29. januara 2014. godine, odobreno je pristupanje Univerziteta u Sarajevu ovom konzorciju. Članstvom u CUAM-u partnerski univerzitet stječe pravo na podršku za Erasmus i ostale međunarodne programe, za partnerstvo u međunarodnim projektima, na mogućnost objavljivanja članaka i knjiga u Italiji, učeće na konferencijama i predavanjima itd.

- **Agencija frankofonih univerziteta – AUF**

Agencija frankofonih univerziteta (AUF) je međunarodno udruženje. Ona okuplja univerzitete i veleučilišta, univerzitske mreže i naučnoistraživačke centre posredstvom francuskog jezika širom svijeta. Uz mrežu od 817 članova u 106 zemalja, jedno je od najvećih udruženja visokoškolskih ustanova i istraživačkih na svijetu. Univerzitet u Sarajevu postao je članica 15. maja 2014. godine. Glavni prioritet je promocija francuskog jezika i digitalno obrazovanje. Od momenta učlanjenja Univerzitet je dobio niz informacija koje se odnose na mobilnost.

- **Evropska istraživačka grupa – EVOLTREE**

Predstavlja mrežu koja se isključivo bavi pitanjem očuvanja evropskih šuma. Kontakt je Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu za čiju aktivnost je i potpisana pristupnica. Mrežu čine eminentne institucije i naučni instituti koji se bave problemom očuvanja šumskih područja Evrope.

- **Rektorska konferencija Alpen-Adria – AARC**

Na redovnom godišnjem zasjedanju Rektorske konferencije univerziteta alpsko-jadranske regije (Alps-Adriatic Rectors' Conference – AARC), održanom od 20. do 22. maja 2015. godine na Univerzitetu Alpen-Adria u Klagenfurtu (Austrija), Univerzitet u Sarajevu postao je punopravni redovni član Rektorske konferencije. Rektorska konferencija univerziteta alpsko-jadranske regije predstavlja mrežu koju čini više 47 univerziteta i visokih škola u alpsko-jadranskoj regiji. Osnovana je 1979. godine s ciljem jačanja akademske saradnje i poboljšanja cjelokupnog razvoja u alpsko-jadranskoj regiji.

- **Balkanska asocijacija univerziteta – BUA**

Balkanska asocijacija univerziteta je nezavisna asocijacija balkanskih univerziteta. Univerzitet u Sarajevu je potpisao konstitutivni akt. Prvi mandat predsjednika Asocijacije imao je Trakijski univerzitet, Turska. Asocijaciju čini 36 univerziteta osnivača među kojima i Univerzitet u Sarajevu. Asocijacija je osnovana 2014. godine.

Projekti Univerziteta u Sarajevu

Univerzitet u Sarajevu je nastavio trend aktivnog učešća u međunarodnim programima i projektima koji omogućavaju saradnju sa međunarodnim partnerima, izgradnju obrazovne infrastrukture te edukaciju studenata i osoblja kroz različite programe i projekte mobilnosti. UNSA je prepoznat kao atraktivni partner kada je u pitanju izgradnja kapaciteta visokoobrazovne infrastrukture, naučnog i umjetničkog istraživanja i implementacije zajedničkih studijskih programa.

U cilju što bolje pripreme za prijavu na otvorene konkurse u okviru Erasmus+, ali i drugih programa koji se finansiraju iz EU fondova, Služba za međunarodnu saradnju je početkom akademске 2018/2019. godine pripremila brošuru *Informacije o dostupnim programima saradnje za 2019. godinu za Univerzitet u Sarajevu i instrukcije za prijavu* koja sadrži podatke o Erasmus+ programu, rokovima i načinu prijave za pojedine ključne aktivnosti, te je izrađen popratni materijal kako bi se olakšala komunikacija sa Rektoratom radi dostavljanja potpisane i pečatom ovjerene dokumentacije u toku prijave. Pored informacije o Erasmus+ programu, predstavljene su instrukcije za prijavljivanje za programe IPA, Horizont 2020 i CEEPUS.

U ovom poglavlju ćemo se posvetiti projektima izgradnje obrazovne infrastrukture u okviru Erasmus+ programa, dok ćemo međunarodne programe i projekte koji doprinose međunarodnoj mobilnosti odlaznih i dolaznih studenata i osoblja obraditi u narednom poglavlju.

ERASMUS+

Izgradnja kapaciteta (Capacity Building)

Projekti izgradnje kapaciteta u oblasti visokog obrazovanja nadograđuju se na uspjehe prethodnih programa (Alfa, Edu-link i Tempus) čiji su ciljevi: podrška modernizaciji, dostupnosti i internacionalizaciji visokog obrazovanja u partnerskim zemljama, promoviranje saradnje između programske zemalje i kvalificiranih partnerskih zemalja (kao i između prihvatljivih partnerskih zemalja međusobno), promoviranje dobrovoljnog približavanja sa

kretanjima u visokom obrazovanju u EU i promoviranje kontakata između ljudi, interkulturalne svijesti i razumijevanja.

U toku 2018. godine implementirano je 15 međunarodnih projekata izgradnje kapaciteta koji su odobreni u prva tri poziva koje je objavila Izvršna agencija (EACEA).

- 1) Razvoj nastavnog plana i programa master-studija iz politologije „Evropske studije i višerazinsko upravljanje“ (Curriculum Development joint European Political Science MA) – euroPS**
šifra: 561485-EPP-1-2015-1-AT-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet u Salzburgu (Austrija)
partner sa UNSA: Fakultet političkih nauka
(2015)
- 2) Jačanje istraživačkog potencijala u visokom obrazovanju za napredan razvoj regionala zapadnog Balkana (Enhancement of HE research potential contributing to further growth of the WB region) – Re@WBC**
šifra: 561856-EPP-1-2015-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet u Nišu (Srbija)
partner sa UNSA: Rektorat
(2015)
- 3) „Iz škole na posao“ – tranzicija studenata visokog obrazovanja sa posebnim potrebama u Srbiji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini (School- to-Work Transition for Higher education students with disabilities in Serbia, Montenegro and Bosnia & Herzegovina) – Trans2Work**
šifra: 561847-EPP-1-2015-1-EL-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet Makedonija (Grčka)
partner sa UNSA: Rektorat
(2015)
- 4) Jačanje internacionalizacije visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Strengthening of Internationalisation in BiH higher education) – STINT**
šifra: 561874-EPP-1-2015-1-BE-EPPKA2-CBHE-SP
koordinator: Katolički univerzitet u Leuvenu (Belgija)
partner sa UNSA: Rektorat
(2015)
- 5) Modernizacija izučavanja geodezije na zapadnom Balkanu s naglaskom na kompetencije i ishode učenja (Modernising geodesy education in Western Balkan with focus on competences and learning outcomes) – GEOWEB**
šifra: 561902-EPP-1-2015-1-SE-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Kungliga Tekniska Högskolan – KTH (Švedska)
partner sa UNSA: Građevinski fakultet

(2015)

- 6) **Mreža bibliotekarskih usluga za podršku: biblioteke u zemljama zapadnog Balkana kroz razvoj osoblja i reformu bibliotekarskih usluga (Library Network Support Services: libraries in Western Balkan countries through staff development and reforming library services) – LNSS**
šifra: 561987-EPP-1-2015-IE-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Tehnološki institut u Limericku (Irska)
partner sa UNSA: Rektorat
(2015)
- 7) „**Spreman za posao“ – integracija i ocjenjivanje praktične vještine preduzeća u inženjeringu i ICT studijama (Ready for BUSiness - Integrating and validating practical entrepreneurship skills in engineering and ICT studies) – REBUS**
šifra: 573664-EPP-1-2016-BA-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet u Sarajevu (Mašinski fakultet)
(2016)
- 8) **Razvoj master-plana za upravljanje rizicima od prirodnih katastrofa u zemljama zapadnog Balkana (Development of master curricula for natural disasters risk management in Western Balkans Countries) – NatRisk WeB**
šifra: 573806-EPP-1-2016-1- RS-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet u Nišu (Srbija)
partner sa UNSA: Građevinski fakultet
(2016)
- 9) **Akademска evolucја западног Балкана и професионална обука за одрžивост инфраструктуре просторних података (Western Balkan Academic Education Evolution and Professional's Sustainable training for Spatial Data Infrastructures) – BESTSDI**
šifra: 574150-EPP-1-2016-1-HR-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Sveučilište u Zagrebu (Hrvatska)
partner sa UNSA: Građevinski fakultet i Poljoprivredno-prehrambeni fakultet
(2016)
- 10) **Zapadnobalkanska inicijativa za urbanu poljoprivredu (Western Balkans Urban Agriculture initiative) – BUGI**
šifra: 586304-EPP-1-2017-BA-EPPKA2-CBHE-JP
partner sa UNSA: Univerzitet u Sarajevu, Poljoprivredno-prehrambeni fakultet
(2017)
- 11) **Balkan kao nova destinacija: razvoj agroturizma (Next Destination Balkans: Agritourism Landscapes Development) – LANDS**
šifra: 585833-EEP-1-2017-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP

koordinator: Visoka poljoprivredno-prehrambena škola strukovnih studija, Prokuplje, Srbija

partner sa UNSA: Poljoprivredno-prehrambeni fakultet
(2017)

12) Podrška telekomunikacijskom inženjerstvu u susretu sa modernim društvom i industrijskim potrebama (Boosting the Telecommunications Engineer Profile to meet Modern Society and Industry Needs) – BENEFIT

šifra: 58716-EPP-1-2017-AT-EPPKA2-CBHE-JP

koordinator: Univerzitet Alpe-Adria u Klagenfurtu, Austrija
partner sa UNSA: Elektrotehnički fakultet
(2017)

U četvrtom pozivu za prijave projektnih prijava u okviru Erasmus+ programa, objavljenom krajem 2017. godine, UNSA je prijavio 41 projekat izgradnje kapaciteta (Capacity building), jedan projekat za Erasmus Mundus zajednički master-studij i dva projekta za strateška partnerstva. Na ljeto 2018. godine objavljeni su rezultati Erasmus+ poziva gdje je za Bosnu i Hercegovinu odobreno osam projekata. U svih osam učestvuje i UNSA kao partner:

13) Strengthening of master curricula in water resources management for the Western Balkans HEIs and stakeholders – SWARM

šifra: 597888-EPP-1-2018-1-RSEPPKA2-CBHE-JP

koordinator: Univerzitet u Nišu (Srbija)
partner sa UNSA: Građevinski fakultet
(2018)

14) Enhancing and Validating servIce related competences in versatile learning environments in Western Balkan Universities – e-VIVA

šifra: 598307-EPP-1-2018-1-ALEPPKA2-CBHE-JP

koordinator: Evropski univerzitet u Tirani (Albanija)
partner sa UNSA: Mašinski fakultet
(2018)

15) Soil Erosion and Torrential Flood Prevention: Curriculum Development at the Universities of Western Balkan Countries – SETOF

šifra: 598403-EPP-1-2018-1-RSEPPKA2-CBHE-JP

koordinator: Univerzitet u Beogradu (Srbija)
partner sa UNSA: Šumarski fakultet
(2018)

16) Harmonization and Innovation in PhD Study Programs for Plant Health in Sustainable Agriculture – HarISa

šifra: 598444-EPP-1-2018-1-HREPPKA2-CBHE-JP

koordinator: Sveučilište u Zagrebu (Hrvatska)

- partner sa UNSA: Poljoprivredno-prehrambeni fakultet
(2018)
- 17) Healthy URBan Environment: Developing Higher Education in Architecture and Construction in Bosnia and Herzegovina – HURBE**
šifra: 598503-EPP-1-2018-1-ITEPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu (Italija)
partner sa UNSA: Arhitektonski fakultet
- 18) Improving the Traffic Safety in the Western Balkan Countries through Curriculum Innovation and Development of Undergraduate and Master Studies – TRAFSAF**
šifra: 598551-EPP-1-2018-1-XKEPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet u Mitrovici (Kosovo*)
partner sa UNSA: Fakultet za saobraćaj i komunikacije
(2018)
- 19) Promoting academia-industry alliances for R&D through collaborative and open innovation platform – All4R&D**
šifra: 598719-EPP-1-2018-1-MKEPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet „Sv. Ćirilo i Metodije“ u Skoplju (Sjeverna Makedonija)
partner sa UNSA: Građevinski fakultet
(2018)
- 20) MSc in Sustainable Food Production Systems – STEPS**
šifra: 598963-EPP-1-2018-1-ALEPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Poljoprivredni univerzitet u Tirani (Albanija)
partner sa UNSA: Poljoprivredno-prehrambeni fakultet
(2018)

Aktivnosti u okviru Erasmus+ projekata izgradnje kapaciteta

U toku 2018. godine u okviru Erasmus+ projekata za izgradnju kapaciteta implementirano je više projektnih aktivnosti i održano nekoliko konzorcijskih sastanaka.

Razvoj akademskog obrazovanja na Zapadnom Balkanu i održiva obuka profesionalaca za infrastrukturu prostornih podataka

U okviru realizacije BESTSDI projektnih aktivnosti u 2018. godini organizirano je nekoliko radnih sastanaka (Banja Luka, Priština, Tirana, Zagreb) te Druga ljetna škola u Splitu. Završena je procedura nabavke neophodne opreme, te je ista instalirana na Građevinskom fakultetu. Kao rezultat rada na nekoliko radnih paketa implementirana je izmjena dijela silabusa na Odsjeku za saobraćajnice, što je u skladu sa ciljevima projekta. Redovno je vršena evaluacija implementiranih aktivnosti te priprema za buduće Erasmus+ projekte sa partnerskim univerzitetima. Uspostavljena je saradnja sa novim master-programom NATRISK projekta (koji se implementira u Centru za interdisciplinarnе studije UNSA), te je stvorena osnova za formiranje novog kursa cjeloživotnog učenja koji se bazira na geoprostornim podacima.

Modernizacija geodetskog obrazovanja na Zapadnom Balkanu s fokusom na kompetencije i ishode učenja

Tokom prve polovine godine glavni radovi na razvoju kurikuluma su završeni, ali su revidirani i korigirani opisa kurikuluma i silabusa. Provođene su intenzivne aktivnosti oko usvajanja moderniziranih kurikuluma na Vijeću Građevinskog fakulteta i Senatu UNSA. U periodu od februara do maja 2018. godine vršila se eksperimentalna implementacija aktivnih metoda učenja s master-studentima za predmet Satelitska navigacija. U februaru je delegacija UNSA uzela učešće na radionici „O upravljanju i ocjeni kontrole kvaliteta“ u Novom Sadu, Srbija, a u maju učestvovala je na radionici o rezultatima implementacije metoda aktivnog učenja PBL i e-učenja u Beču, Austrija. Također, učestvovala je na sastanku PBM na Univerzitetu u Tuzli 5. i 6. juna 2018. godine. Početkom druge polovine 2018. godine intenzivno se pisao i recenzirao materijal za učenje: 2 skripte, 1 zbirka zadataka, 1 uputstvo za kalibraciju geodetskih instrumenata, 1 skripta o aktivnim metodama učenja. Od oktobra 2018. godine modernizirani su studijski programi geodezije i geoinformatike startali za student prvi godina BSc i MSc. Krajem godine delegacija UNSA je uzela aktivno učešće na završnoj konferenciji projekta u Tirani. Studenti prvog i drugog ciklusa studija programa geodezije i geoinformatike Građevinskog fakulteta osvojili su nagrade za uspješne prezentacije na međunarodnoj

konferenciji, a tri mlade naučnice, bivše studentice UNSA, osvojile su prvu nagradu za najbolji rad na konferenciji.

Sljedeća destinacija Balkan: Razvoj agroturizma

U toku 2018. godine ukupno je održano deset sastanaka konzorcija. Prvi sastanci su uglavnom bili usmjereni na planiranje rada u toku kompletнnog projekta, zahtjeve projekta, ciljeve i sl. U prvoj fazi je bilo neophodno izvršiti istraživanje o trenutnom stanju u agroturizmu na području BiH i Srbije, te je u tu svrhu konstruiran upitnik od eksperata iz Srbije. On je poslužio da se na postojećim agroturističkim gazdinstvima utvrdi trenutačno stanje, uvjeti rada, kao i potrebe ovih domaćinstava u cilju proširivanja postojećih kapaciteta i jačanja trenutne pozicije. Prije istraživanja, u saradnji sa regionalnim razvojnim agencijama izvršilo se mapiranje postojećih agroturističkih kapaciteta i potencijala u BiH i Srbiji na osnovu čega se izvršilo daljnje istraživanje. Grupu ispitanika su činili različiti profili potencijalnih stakeholdera u okviru agroturizma, počevši od agroturističkih saradnika, preko turističkih organizacija, nevladinih organizacija i državnih (kantonalnih i federalnih) institucija koje mogu biti od značaja za agroturizam (ministarstva turizma, okoliša i poljoprivrede). Iz ovoga istraživanja će nastati četiri izvještaja od kojih su tri do

sada završena, a jedan je još uvijek u izradi. Istraživanjem su se utvrdile i potrebe krajnjih korisnika projekta (agroturističkih radnika) za edukacijom u cilju unapređenja vlastitog poslovanja. Na osnovu ovih informacija se kreirala lista kurseva koja će se ponuditi stakeholderima. Ovi kursevi bi trebali biti jedan od glavni proizvoda projekta, a u dosadašnjem dijelu su urađeni silabusi kao priprema za finalnu izradu kurseva. Također, u okviru projekta su održane četiri višednevne radionice u svrhu edukacije budućih trenera. Radionice su fokusirane na neformalnu edukaciju odraslih, sa elementima cjeloživotnog učenja te unapređenja tzv. transverzalnih vještina (soft skills). U međuvremenu, sredinom 2018. godine je urađena diseminacija LANDS projekta na Poljoprivredno-prehrabrenom fakultetu Univerziteta u Sarajevu u vidu jednodnevne prezentacije projekta, pri čemu je događaj popraćen i od medija. Procedura za nabavku opreme je također u odmaklom stadiju i uskoro se očekuju finalni rezultati tendera, odnosno izbor dobavljača cjelokupne planirane opreme.

Umrežena biblioteka – službe podrške: Modernizacija biblioteka u zemljama Zapadnog Balkana kroz razvoj osoblja i reformu bibliotečkih usluga

Tokom 2018. godine u okviru projekta LNSS realizirano je nekoliko značajnih aktivnosti. U februaru 2018. godine održan je LNSS pilot 2 trening za školske bibliotekare i studente bibliotekarstva na Univerzitetu u Sarajevu. U junu 2018. godine održan je sastanak DWG, LTWG i LNSS TG radnih grupa u Bihaću. Nacionalni dan svjesnosti o bibliotekama održan je 8. septembra 2018. godine, a posljednji sastanak PMC radne grupe te završna konferencija projekta LNSS, koju je organizirao UNSA, održani su 20. septembra 2018. godine. Tokom 2018. godine u okviru projekta kupljena je i Spingshare platforma te su finalizirani LNSS moduli, strateški dokumenti, kao i prijevodi međunarodnih smjernica.

Prevencija erozije zemljišta i bujičnih poplava: Razvoj kurikuluma na univerzitetima zemalja Zapadnog Balkana

Od 13. do 14. decembra 2018. godine održan je „kick-off“ sastanak na Šumarskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Od učesnika sa Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu sastanku su prisustvovali. prof. dr. Muhamed Bajrić, prof. dr. Ćemal Višnjić i doc. dr. Emira Hukić. Na sastanku su dogovoreni akcioni plan i pozicije članova u rukovodstvu projekta. Glavni cilj projekta je razvoj i unapređenje nastavnih planova i programa za obrazovanje stručnjaka na Zapadnom Balkanu (Srbija i Bosna i Hercegovina) koji će rješavati probleme kontrole erozije tla i zaštite od bujičnih poplava u skladu s

direktivama EU. Specifični ciljevi su: poboljšanje zaštite tla od degradacije, posebno od erozije i poboljšanje sprečavanja bujica; razvoj novih i poboljšanje postojećih nastavnih planova i programa u području sprečavanja poplava u skladu s Bolonjskom deklaracijom i dobrom praksama EU; implementacija naprednih znanja o praktičnim rješenjima za sprečavanje poplava kroz izradu i provedbu radova te edukaciju lokalnih vlasti o poduzimanju mjera za sprečavanje poplava.

Poboljšanje sigurnosti saobraćaja u zemljama Zapadnog Balkana kroz inovaciju i razvoj kurikuluma dodiplomskih i master-studija

Krajem 2018. godine odobren je projekat, tako da je prvi „kick-off“ sastanak održan u 2019. godini kada su dogovorene prve aktivnosti i raspoređene uloge u implementaciji projekta među partnerskim institucijama.

Tranzicija studenata s invaliditetom od visokog obrazovanja do tržišta rada u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori

Tokom 2018. godine Trans2Work projekat je bio u trećoj godini implementacije aktivnosti. Sve aktivnosti su završene do 14. oktobra 2018. godine. U protekloj godini su realizirana četiri (4) sastanka: Berlin, Banja Luka, Solun i Kragujevac. Sastanci u Banjoj Luci, Solunu i Kragujevcu su bili projektni sastanci (Project Management Meeting, MNLT9), s tim što je sastanak u Solunu uključivao i diseminacijsku aktivnost kroz sudjelovanje na simpoziju u okviru 6th Panhellenic Conference of Developmental Psychology (Dissemination activity, DISS8). Sastanak u Berlinu je okupio samo predstavnike visokoškolskih ustanova i odnosio se na dio osiguranja kvaliteta (Quality Assurance Workshop, QPLN6). U oktobru 2018. godine nabavljena je dodatna oprema, tj. asistivna tehnologija, u iznosu od 5.900,00KM. Nabavljene su sljedeće stavke: trackball računarski miš, vertikalni miš džoystik, miš Footime Foot Mouse, bežična olovka za čitanje (Scanmarker Air) i diktafon s glasovnim upravljanjem. I ova oprema, kao i prethodno nabavljena, smještена je u Uredu za podršku studentima (UPS!) i na raspolaganju je studentima. U 2018. godini su, kao dio projektnih

aktivnosti, objavljene dvije knjige. Jednu knjigu su uradile kolege sa Univerziteta u Novom Sadu u saradnji sa drugim partnerima u projektu, a sadržaj knjige se odnosi na zapošljavanje osoba s invaliditetom i prigodan je materijal za obuku poslodavaca u ovoj oblasti (naslov: HIRING people with disabilities: employers training). Univerzitet u Sarajevu je bio odgovoran za pripremu materijala za obuku akademskog osoblja. Knjiga na engleskom jeziku je urađena u saradnji s partnerima iz Slovenije i Grčke (naslov: Academic staff training to support students with disabilities towards the transition process from higher education to labour market), a knjigu na bos./hrv./srp. jeziku čine samo sadržaji pripremljeni od članica UNSA stručnog tima (naslov: Pedagoško-didaktički aspekti obrazovanja studenata s invaliditetom). Knjiga koja se odnosi na obuku studenata s invaliditetom (objavljena 2017. godine i urađena od kolega sa Univerziteta u Banjoj Luci) je prilagođena za korištenje osobama s oštećenjem sluha i osobama s oštećenjem vida. Napisana su i dva newslettera (5th i 6th) koja su dostupna na engleskom i jezicima zemalja u kojima se realizirao projekat. Urađena su i tri e-learning seminara tokom 2018. godine, a UNSA tim je sudjelovao u kreiranju dva (4th i 6th) seminara kroz prijevod sadržaja na znakovni jezik. Osim toga, pilotirani su sljedeći rezultati projekta: a) web-based tools, b) the strategy and plan of the companies, c) the transition services, d) the training effects and impact, e) the effect and impact of data base and website. Zahvaljujući aktivnostima u Trans2Work projektu, svečano je otvoren (revitaliziran) Ured za podršku studentima u oktobru 2018. godine. Ured za podršku studentima Univerziteta u Sarajevu osigurava pomoć i podršku studentima u

različitim oblastima. Osnovna djelatna orijentacija Ureda je usmjerenja ka pomoći i podršci pri odabiru studija, unapređenju pristupa obrazovanju, osiguranju uvjeta za zadovoljavanje potreba i uživanje prava, psihološku pomoć, informiranju i obrazovanju studenata, poboljšanju iskustva studiranja studenata s invaliditetom, istraživačkim aktivnostima, organizaciji i realizaciji obuka za nastavno i nenastavno osoblje, učešću u donošenju i izmjenama zakonskih i podzakonskih akata u vezi sa obrazovanjem, stipendiranju studenata itd. Cilj je i da se usklade potrebe i potencijali pojedinaca sa potrebama na tržištu rada radi povećanja zapošljivosti. Univerzitet u Sarajevu kroz rad Ureda djeluje u smjeru izgradnje povjerenja i podrške u prostoru visokog obrazovanja dajući svojim primjerom obavezu i drugim odgovornim strukturama da slijede isti primjer. Tokom 2018. godine realiziran je SMS-odlazak studenata na stručnu praksu u zemlje u kojima se implementiraju aktivnosti projekta. Četiri studenta Univerziteta u Sarajevu su realizirala dvomjesečnu praksu kod poslodavaca u Novom Sadu, Podgorici, Beogradu i Kragujevcu. Povratno, jedan broj studenata iz Srbije i Crne Gore realizirao je praksu kod poslodavaca u Bosni i Hercegovini. Studenti su se vratili sa stručne prakse zadovoljni, sa unaprijeđenim kompetencijama i novim iskustvima. Jedna od studentica je uposlena u Uredu za podršku studentima kroz drugi projekt, zahvaljujući iskustvima i kompetencijama stičenim kroz razmjenu u okviru Trans2Work projekta. Realizirano je više diseminacijskih aktivnosti, uključujući i radionicu za studente s invaliditetom, poslodavce i akademsko osoblje, koja je održana u januaru 2018. godine u prostorijama Rektorata Univerziteta u

Sarajevu. Ova aktivnost je rezultat saradnje partnera: UNSA, UES i PROFIL Management Consulting. U okviru naučno-stručne međunarodne konferencije „Knovim iskoracima u odgoju i obrazovanju“, koju je organizirao Odsjek za pedagogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, održan je okrugli sto (pod nazivom „Mobilnost studenata s invaliditetom u okviru Erasmus+ projekta Trans2Work“) o iskustvima sa razmjene studenata u okviru projekta. Sudjelovanje u aktivnosti su uzeli poslodavci, studenti s invaliditetom, akademsko osoblje, te gosti konferencije iz Hrvatske.

Spreman/spremna za posao: integriranje i validacija praktičnih poduzetničkih vještina na inženjerskim i IT-studijima

Najizazovnija projektna aktivnost REBUS-a tokom 2018. bila je dvosedmična studijska posjeta studenata i studentica Mašinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu Univerzitetu u Palermu u Italiji. Ukupno 15 studenata/ica, zajedno sa 15 studenata/ica Univerziteta u Elbasanu i 14 studenata/ica Univerziteta Crne Gore, sudjelovalo je u intenzivnom i praktičnom usavršavanju na odabiru i razvoju ideja poslovanja, povezivanju pripreme i upravljanja projektima, korištenju alata za upravljanje projektima, kao i vrednovanju ideja po 4 kriterijima: inovacija, poželjnost, izvedivost i održivost (ekonomičnost) ideja, razvoj prototipa slučaja u kojem grupe dodatno naglašavaju određene elemente svog projekta, razvijajući pritom i efektne

prezentacije. Sve to su prakticirale mješovite radne skupine sudionika sa sva tri gostujuća univerziteta, jačajući njihove kompetencije za rad u interkulturalnom timu. Dio plana rada ove studijske posjete je i samoprocjena i ocjenjivanje dviju ciljanih poduzetničkih kompetencija (kompetencija za pronalaženje ideja i mogućnosti i kompetencija za interkulturalni timski rad). Cijeli trening izvrsno je organizirao domaćin, Univerzitet u Palermu, iskustva i sjećanja učesnika su nezaboravna. Tokom 2018. održana su i dva sastanka Upravnog odbora: četvrtom sastanku Upravnog odbora projekta domaćin je bio Univerzitet u Palermu, od 24. do 25. maja. Projektni partneri su u više navrata potvrđili svoju predanost projektu uz aktivno sudjelovanje na sastanku, čije su se teme razlikovale od razgovora o sadržaju pripremljenih i provedenih kurseva, sadržaja e-learninga i jedinica za samostalno učenje, potencijalnih projekata učenja studenata, do sadržaja tada tek očekivanih posjeta studenata univerzitetima EU (Duisburg – Essen, Graz, Palermo). Petom sastanku Upravnog odbora projekta domaćin je bio Univerzitet Crne Gore u Podgorici od 7. do 9. novembra. Uz sam sastanak Upravnog odbora (Steering Committee) je bio organiziran i tzv. Follow-up event, s ciljem

ocjenjivanja rezultata provedenih pilot-aktivnosti i naučenih lekcija iz nacionalnih provedbi REBUS-a: najvažniji rezultati, izazovi provedbe i buduće perspektive. Povratne informacije od partnera su ocijenjene i napravljena je zajednička evaluacija ključnih aspekata REBUS programa, odnosno na sadržaj projekta (je li sadržaj adekvatan, koristan, potpun), metodologiju (šta je dobro funkcionalo, šta nije, šta bi partneri mogli učiti jedni od drugih), online izvore koje je projekat pripremo (jesu li korišteni i u kojoj mjeri, što još treba učiniti), kao i na održivost (integracija rezultata REBUS projekta na partnerskim univerzitetima). REBUS je početkom 2018. godine završio nabavku 30 kompjutera i 30 prilagođenih softverskih licenci za izgradnju poduzetničkih kompetencija za Mašinski fakultet Univerziteta u Sarajevu.

Jačanje internacionalizacije u bh. visokom obrazovanju

Univerzitet u Sarajevu je partner u ovom Erasmus+ projektu zajedno sa ostalih sedam javnih univerziteta u Bosni i Hercegovini te predstavnicima bh. vlasti i agencija iz oblasti visokog obrazovanja. Pored bh. partnera, u projektu učestvuju i Politehnički univerzitet u Portu (Portugal) i Novi univerzitet Buckinghamshire (Velika Britanija), dok je koordinator ovog projekta Univerzitet u Leuvenu iz Belgije. Cilj projekta je usmjeren na jačanje i unapređenje procesa internacionalizacije univerziteta i priznavanje kvalifikacija u Bosni i Hercegovini, te je ova prezentacija ujedno bila i promocija aktivnosti u okviru spomenutog projekta, naročito u izradi strategije internacionalizacije Univerziteta u Sarajevu. Više informacija o implementaciji projekta može se naći na <http://stint-project.net/>.

U toku 2018. godine održana su tri konzorski sastanka (u Tuzli, Portu i Gentu). Predstavnici svih partnerskih univerziteta su u obimnoj agendi sastanka predstavili aktivnosti koje su radili u drugoj i trećoj godini implementacije projekta. Služba za međunarodnu saradnju je predstavila rezultate rada u ovom projektu: predstavljanje modela za priznavanje akademskih titula koji je razvijen u okviru ovog projekta, u saradnji Službe za pravne poslove Univerziteta u Sarajevu i Centra za priznavanje i informiranje, aktivnosti na izradi „Strategije internacionalizacije“ i indikatora kroz koje će se pratiti uspješnost internacionalizacije u narednom periodu, izrada pravilnika i vodiča za internacionalizaciju univerziteta (Pravilnik o mobilnosti, Kratki vodič za dolazne studente, Kratki vodič za odlazne studente, Zbirka uputa za mobilnost), te implementacija pilot-aktivnosti u okviru

implementacije ovog projekta kao dijela unapređenja internacionalizacije univerziteta: organizacija prvog staff weeka za Erasmus+ partnera (16–20. 10. 2017. godine), izrada vodiča „Instrukcije za prodekane/koordinatore za međunarodnu saradnju o implementaciji Erasmus+ kreditne mobilnosti“, organiziranje radionice kao mjere podrške nastavnicima i saradnicima za pisanje projektnih prijava u

okviru Erasmus+ programa, video testimonials – pravljenje elektronskih zapisa iskustava stipendista Erasmus+ programa koji će uskoro biti dostupni na oficijelnom YouTube kanalu Službe. Na sastanku su dogovoreni daljnji koraci i aktivnosti do kraja projekta, kao i planirani sastanci i završna konferencija koja će biti organizirana na Univerzitetu u Istočnom Sarajevu.

Zajednički master-studiji

U okviru poziva za dostavu prijava za zajednički master-studij u okviru Erasmus+ programa za 2018. godinu, UNSA je imao jednu prijavu koja, nažalost, nije prošla daljnju kvalifikaciju. U toku 2018. godine implementiran je odobreni projekat iz 2017. godine „Centralne i istočnoevropske, ruske i euroazijske studije“ (Central and East European, Russian and Eurasian Studies), čiji je koordinator Univerzitet u Glasgowu (Velika Britanija), a partner sa Univerzitetom u Sarajevu je Fakultet političkih nauka.

Jean Monnet

U okviru ove ključne aktivnosti nije bilo odobrenih projekata u 2018. godini. Univerzitet u Sarajevu je radio na pripremi nekoliko Jean Monnet projekata za poziv u 2019. godini.

Strateška partnerstva na svim nivoima obrazovanja, obuke i mladih

Ova ključna aktivnost Erasmus+ programa omogućava saradnju sa organizacijama aktivnim u području obrazovanja, obuke, rada s mladima ali i firmama, javnim tijelima te organizacijama iz civilnog sektora kako bi se razvila inovativna, primjenjiva rješenja koja doprinose podizanju kvaliteta učenja, predavanja, rada s mladima i modernizaciji institucija. Univerzitetu u Sarajevu su u prethodnim projektnim prijavama odobrena tri projekta za Fakultet sporta i tjelesnog odgoja:

- 1) Kako voditi sportski klub do uspješne budućnosti (How to lead a sport club to a successful future) – SPORTGO**
šifra: 557990-EPP-1-2014-AT-SPO-SCP
koordinator: Univerzitet primijenjenih nauka u Grazu (Austrija)
partner sa UNSA: Fakultet sporta i tjelesnog odgoja
(2015)

2) MATCH Social Inclusion opportunities (MATCH Social Inclusion opportunities) – MATCH

šifra: 579923-EPP- 1-2016- 2-IT- SPO-SCP

koordinator: CESIE (Italija)

partner sa UNSA: Fakultet sporta i tjelesnog odgoja
(2016)

3) Sportom protiv nasilja i isključivanja (Sport Against Violence and Exclusion) – SAVE

šifra: 590711-EPP-1-2017-1-LT-SPO-SCP

koordinator: CESIE (Italija)

partner sa UNSA: Fakultet sporta i tjelesnog odgoja
(2018)

Aktivnosti u okviru Erasmus+ strateškog partnerstva

Prilike socijalne inkruzije

U sklopu realizacije Erasmus+ sport projekta MATCH „Prilike socijalne inkruzije“ „Social Inclusion Opportunities“ u Sarajevu je 24. i 25. maja 2018. godine održan četvrti sastanak partnera konzorcija. Domaćin i organizator bio je Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu. Jedna od najvažnijih tema sastanka je bila predstojeća projektna aktivnost Job Shadowing u Palermu tokom održavanja Festivala Mediterraneo Antirazzista 2018, a u okviru koje je planirano učešće po dvije osobe sa svake institucije partnera konzorcija. Predstavnici Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu su studenti Azur Omar Nikšić i Dino Džehović, kao najbolji kandidati Fakulteta. Također,

jedna od bitnih tema sastanka je i finaliziranje pedagoškog vodiča *Socijalna inkruzija kroz sport* kao finalnog rezultata projekta.

Jobshadowing aktivnost se održala u Palermu od 6. do 21. 6. 2018. godine. Deset učesnika iz Bugarske, Nizozemske, Grčke, Bosne i Hercegovine i Španije doputovali su u Palermo kako bi podržali i učestvovali u aktivnostima obnove urbanog prostora „Campo di Bocce“ te ujedno i ceremoniji otvaranja kojoj je prisustvovalo više od 50 učesnika. Obnova prostora je jedna od aktivnosti u sklopu sportskog i kulturnog festivala Mediterraneo Antirazzista. Mediterraneo Antirazzista je historijski, sportski, umjetnički i kulturni događaj s ciljem da promovira međukulturalne odnose između raznih slojeva društva, te postavi pitanje različitosti između centra i periferije i inkruzije i isključivanja. Učesnici *jobshadowing* su aktivno pomagali u organizaciji festivala Mediterraneo Antirazzista. Bili su uključeni u realizaciju ceremonije otvaranja i finalnog koncerta u kojem je učestvovalo više od 100 ljudi, te ujedno i u organizaciji prostora gdje se

održao Mediterraneo turnir u Albergheria, Palermo. Također, učesnici jobshadowing aktivnosti su podržali razne sportske aktivnosti tokom trajanja čitavog festivala, a koji je okupio više od 100 sportskih timova u fudbalu, odbojci, kriketu i ragbiju.

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu je 25. oktobra 2018. godine uspješno organizirao „Prvi festival sporta“ u sali za inkluziju Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja. „Prvi festival sporta“ je organiziran uz učešće od preko 100 djece i mlađih iz raznih organizacija i institucija koje rade sa djecom i mladima sa posebnim potrebama, sa nekom vrstom invaliditeta i djecom i mladima iz socijalno ugroženih skupina. „Prvi festival sporta“ se organizirao u sklopu realizacije Erasmus+ sport projekta MATCH „Prilike socijalne inkluzije“, a koji Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu realizira od 2017. godine s ciljem da uspostavi i promovira sport kao jedinstveni edukativni alat u aktivnostima društvene inkluzije, tačnije da podstakne sve nivoe društva ka prihvatanju drugih i drugačijih. Imajući u vidu željeni cilj, nastavnici i studenti Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja su odlučili da organiziraju jednodnevni „Festival sporta“ u kojem će učestvovati kako djeца sa poteškoćama, posebnim potrebama, invaliditetom i oni iz socijalno ugroženih skupina tako i ostala djeца te i sami studenti. Nastavnici Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu su osmislili posebne igrice i sportske aktivnosti, te zajedno sa studentima Fakulteta igrali se i zabavljali. U konačnici, iako je željeni efekat bio izmamiti osmijehe na licima djece, ove aktivnosti su imale za cilj i educirati studente Fakulteta kako i na koji način raditi sa djecom koja pripadaju marginaliziranim skupinama društva. U

plesnom ritmu kluba ritmičko-sportske gimnastike „Olimpik“, u kojem su također učestvovala djeca iz Centra za slijepе i slabovidne, do šarenih poligona posebno pripremljenih za djecu iz PK SPID i Udruženja „Kolibri“, pa sve do utakmice goalballa, u kojem su učestvovali mladi iz Centra za slijepе i slabovidne i studenti Fakulteta, te naposljetku šampioni inkluzije i fudbala iz Škole fudbala „Respekt“, „Prvi festival sporta“ je omogućio da se svi skupa igramo i zabavljamo i prihvatimo one pored nas kao naše suigrače. Svako od učesnika današnjeg „Festivala sporta“ je pobjednik, stoga je na kraju svake sportske aktivnosti ispraćaj naših učesnika bio popraćen i dodjelom zlatne medalje.

Sportom protiv nasilja i isključenosti

Sportom protiv nasilja i isključenosti je četvrti po redu Erasmus + projekat koji Univerzitet u Sarajevu uspješno implementira uz pomoć projektnog tima sa Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu, te je dovoljno reći da je kao visokoškolska institucija Univerzitet u Sarajevu zasigurno lider po broju Erasmus+ sport projekata u Bosni i Hercegovini. Projektni tim Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu je 3. 7. 2018. organizirao fokus grupu kojoj je prisustvovalo 10 učesnika iz raznih sportskih klubova, organizacija i škola.

Shodno održanoj fokus grupi te održanim fokus grupama u ostalim zemljama partnera projekta, projektni tim FASTO UNSA je sastavio finalni izvještaj trenutnog stanja i potreba SAVE. U sklopu realizacije Erasmus+ sport projekta pod nazivom „Sport against Violence and Exclusion“ (SAVE) Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu, kao partner konzorcija SAVE, organizirao je drugi sastanak partnera SAVE konzorcija, a koji se održao u prostorijama Fakulteta 2. i 3. 10. 2018. godine. Sastanku su prisustvovali predstavnici i članovi projektnih timova SAVE projekta koji dolaze iz sljedećih institucija: Univerzitet sporta u Litvaniji (koordinator projekta), Univerzitet u Palermu, WUS Austria, Kineziološki fakultet Sveučilišta u Splitu, Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja Univerziteta u Novom Sadu, CESIE Italija, DEFOIN Španija, LUSF Litvanija i Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu kao domaćin i organizator sastanka. Cilj partnerskog sastanka je bilo predstavljanje do sada završenih projektnih aktivnosti i planiranje aktivnosti koje slijede, u sklopu čega su članovi projektnog tima Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu predstavili završen prvi paket za koji je Fakultet bio i vodeći partner, a to je Desk Analysis and Needs Assessment. Ovaj uspješno završen paket je podrazumijevao 7 analiza trenutnog stanja iz država partnera konzorcija i 7 fokus grupe. Ovim je Univerzitet u Sarajevu uspješno ispunio svoju ulogu vodećeg partnera, te postavio temelj za sve naredne aktivnosti i projektna istraživanja.

Sport

Aktivnostima u području Erasmus+ projekata iz oblasti sporta podupiru se partnerstva čiji su ciljevi: borba protiv dopinga na lokalnoj razini, posebno u rekreativnim okruženjima kao što su amaterski sport i fitnes; neprofitna evropska sportska događanja na kojima su određene organizacije zadužene za pripremu, organizaciju i praćenje određenog događanja; jačanje baze dokaza za izradu politika putem studija; prikupljanje podataka, ankete, mreže; konferencije i seminari kojima se širi dobra praksa iz zemalja učesnica u programu i sportskih organizacija i jačanje mreža na razini EU kako bi nacionalni članovi tih mreža imali koristi od sinergija i razmjena s partnerima; razgovor s mjerodavnim evropskim učesnicima; podrška sportskim predsjedničkim događanjima koja organiziraju države članice EU koje imaju semestar predsjedništva EU.

U okviru prvih konkursa za ovu ključnu aktivnost Univerzitetu u Sarajevu su odobreni sljedeći projekti:

- 1) **Edukacija sportista u poduzetništvu: Novi pristup dvojnoj karijeri (Athletes Learning Entrepreneurship – a new Type of Dual Career Approach) – AtLETyC**
šifra: 567232-EPP-1-2015-2-AT-SPO-SCP
koordinator: FH Joaneum, Graz (Austrija)
partner sa UNSA: Fakultet sporta i tjelesnog odgoja
(2016)

Aktivnosti u okviru Erasmus+ sporta

Edukacija sportaša u poduzetništvu – novi pristup dvojnoj karijeri sportaša

U sklopu implementacije projekta „Edukacija sportaša u poduzetništvu – novi pristup dvojnoj karijeri sportaša“ (AtLETyC) u Torinu, Italija, 19. i 20. aprila 2018. godine održan je peti sastanak partnera i završna konferencija. U sklopu održanog sastanka i konferencije članovi projektnog tima FASTO su predstavili sve dosadašnje uspješno finalizirane aktivnosti Univerziteta u Sarajevu i Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja, koji je u svojstvu partnera konzorcija učestvovao u implementaciji navedenog projekta. Važno je spomenuti da su indikatori uspješnosti završenih aktivnosti zadovoljavajući, te da je u projektu postignuto i više od predviđenog. Koordinator projekta FH Joanneum je također zadovoljan dosadašnjom implementacijom projekta, te je preostala još jedna aktivnost da se finalizira prije nego implementacija projekta bude zvanično završena, što je planirano 30. juna 2018. godine. Također, u sklopu organizacije finalne konferencije AtLETyC svi partneri su imali priliku podijeliti svoja iskustva sa učesnicima konferencije, te je u skladu sa tim prof. dr. Mujkić prisutnjima predstavio aktivnosti Univerziteta u Sarajevu i Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja. U cilju održavanja projekta namijenjenog za dualnu karijeru vrhunskih sportaša i njihovu edukaciju u polju poduzetništva, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu će imati dostupan edukacijski program razvijen od svih partnera konzorcija AtLETyC, koji će sigurno pronaći svoju namjenu u nekim od budućih inicijativa Fakulteta.

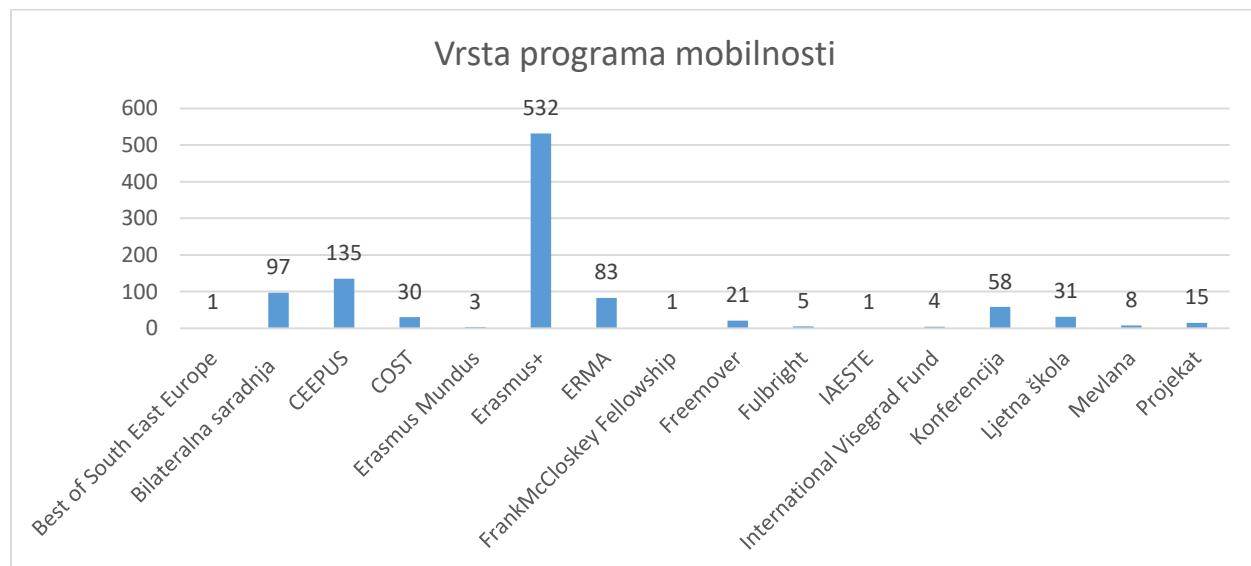

Mobilnost

Mobilnost predstavlja međunarodnu aktivnost gdje se studentima omogućuje da dio studijskog programa (jedan ili više semestara) provedu na nekom stranom univerzitetu, dok se akademskom i administrativnom osoblju omogućava profesionalno usavršavanje kroz kraći boravak na partnerskim univerzitetima. Mobilnost je obostrana, tako da i naša institucija ima priliku da bude domaćin inostranim studentima i osoblju. Zahvaljujući partnerstvima u različitim međunarodnim projektima u posljednjih nekoliko decenija, UNSA je imao nekoliko hiljada implementiranih mobilnosti (odlaznih i dolaznih) kroz različite programe mobilnosti i istraživačke projekte. Najveći doprinos međunarodnoj mobilnosti dali su programi finansirani od Evropske unije: Erasmus Mundus i Erasmus+.

Posmatrani period mobilnosti za ovaj izvještaj je kalendarška 2018. godina (1. 1. 2018–31. 12. 2018), odnosno ljetni semestar akademske 2017/2018. godine i zimski semestar 2018/2019. godine.

Ukupan broj obostrane mobilnosti sa Univerziteta u Sarajevu i na Univerzitet u 2018. godini je 1055, od toga 655 odlazne i 400 dolazne mobilnosti. Najveći broj mobilnosti je realiziran upravo kroz programe finansirane iz evropskih fondova (Erasmus+, CEEPUS itd.). Razlog većem broju odlaznih u odnosu na dolazne mobilnosti je i broj stipendija koji je dostupan našim studentima, nastavnicima i saradnicima da idu u inostranstvo u odnosu na dostupnost stipendija (kvota) za inostrane studente, nastavnike i saradnike da dođu na UNSA (procijenjeni omjer je 5:1).

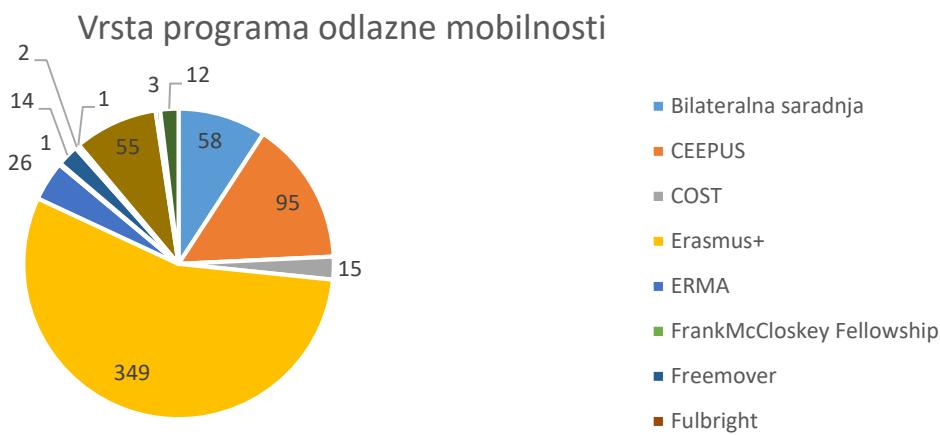
Odlazni studenti i osoblje (outgoing)

Nekoliko je programa koji su zasigurno najviše povezivali pojedince i institucije zemalja Zapadnog Balkana te doprinijeli provedbi reformi srodnih onima što su na partnerskim visokoškolskim institucijama zemalja članica Evropske unije postale standard. Programi kao što su Erasmus+, Erasmus Mundus, Mevlana i CEEPUS uveliko su pridonijeli internacionalizaciji Univerziteta te provedbi reformi u skladu sa bolonjskim principima.

Učešće odlaznih studenata, nastavnika i saradnika u 2018. godini

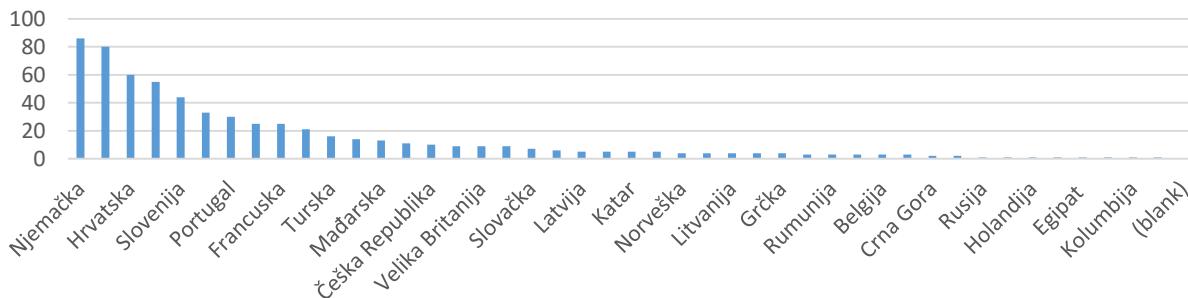

U toku 2018. godine 655 studenata, nastavnika i saradnika sa Univerziteta u Sarajevu je kroz razne programe mobilnosti učestvovalo u posjetama partnerskim visokoobrazovnim institucijama izvan granica Bosne i Hercegovine. Procentualno izraženo, značajnija je mobilnost studenata (52%) u odnosu na mobilnost osoblja (48%), što je za 1% više u odnosu na prošlu godinu. Najviši procent učešća naših studenata je njihova jednosemestralna mobilnost, te mobilnost nastavnika i nenastavnog osoblja, dok se jedan dio odnosi i na učešće u događajima sa međunarodnim karakterom (seminari, simpoziji, kongresi, info-dani, festivali, izložbe).

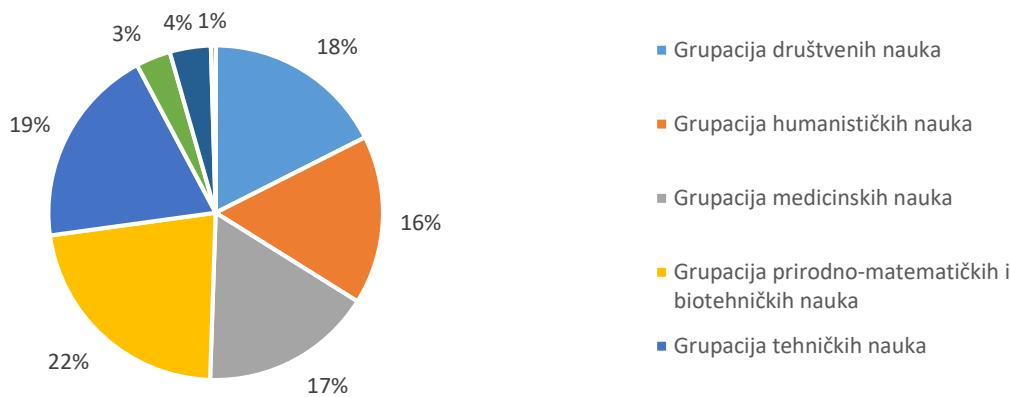
Po pitanju vrste programa odnosno načina na koji je mobilnost implementirana u 2018. godini, na grafikonu ispod se može vidjeti da je najveći procent otišao na Erasmus+ program, odnosno razmjenu studenata, nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu na partnerske univerzitete u okviru programskih zemalja Erasmus+ programa, zatim CEEPUS, te bilateralna saradnja.

Zemlje odlaznih mobilnosti

Kada su u pitanju destinacije na koje su naši studenti, nastavnici i saradnici odlazili, najposjećenija je Njemačka, zatim Italija, Hrvatska i Španija. Razlog ovome je najveći broj sklopljenih međuinstitucionalnih sporazuma sa ovim zemljama kroz program Erasmus+ i ostale programe i projekte finansirane iz evropskih fondova.

Odlazna mobilnost prema grupaciji nauka

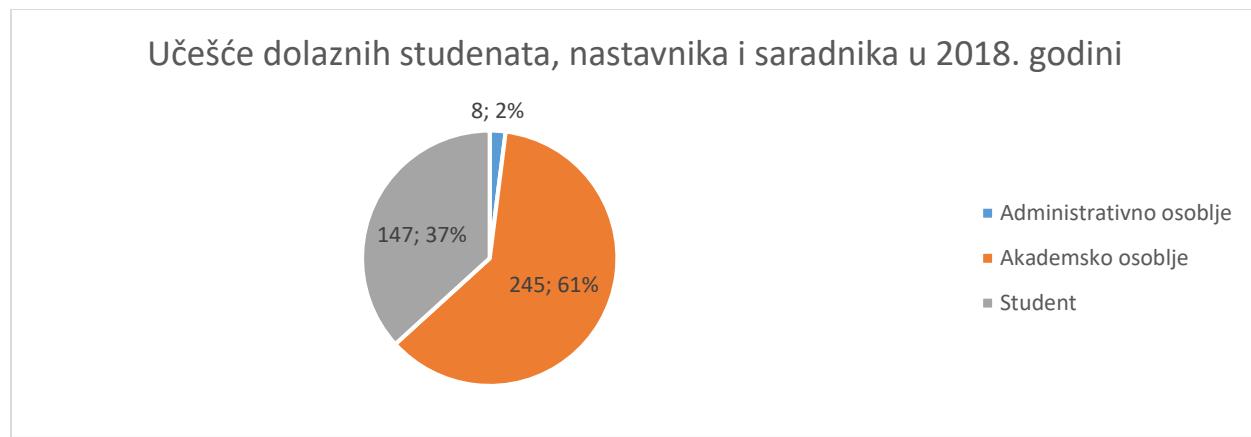
Kada gledamo odlaznu mobilnost prema grupaciji nauka, možemo primijetiti porast određenih odlaznih mobilnosti sa nekikh (pod)organizacionih jedinica koje su prošle godine imale manju zastupljenost. Ovdje je riječ o Grupaciji tehničkih nauka (2017: 13%), dok su druge zadržale skoro pa iste vrijednosti. Primjetno je da skoro sve grupacije imaju približno jednaku zastupljenost odlaznih mobilnosti, što predstavlja napredak i pokazuje trend da se učešće u međunarodnim programima prepoznaže kao važan doprinos profesionalnom usavršavanju i studenata i osoblja.

Iako grafikon pokazuje manju odlaznu mobilnost u Grupaciji umjetnosti, treba uzeti u obzir da ova studijska oblast nije dovoljno reprezentativna na evropskim univerzitetima, u smislu da nude programe na engleskom jeziku ili da su otvoreni za saradnju. Akademije iz ove grupacije imaju

po nekoliko vlastitih bilateralnih sporazuma preko kojih ostvaruju međunarodnu mobilnost, što svakako doprinosi ukupnom statističkom pregledu UNSA.

Dolazni studenti i osoblje (incoming)

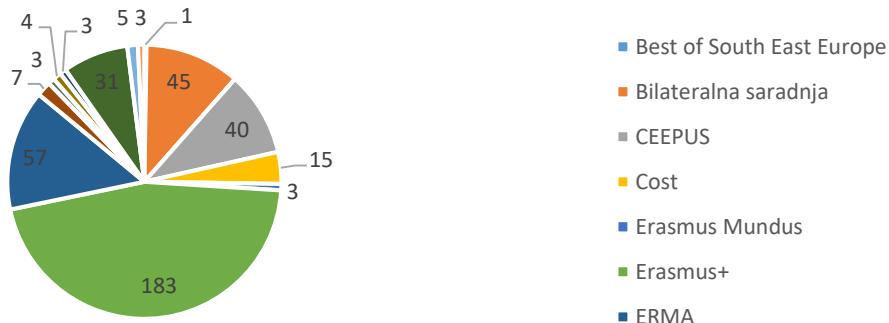
Učešće u međunarodnim programima mobilnosti podrazumijeva obostranu mobilnost. Univerzitet u Sarajevu je ozbiljno shvatio da je potrebno razvijati „internacionalizaciju kod kuće“ kako bi imao dobru ponudu sadržaja za studente i osoblje prilikom njihove posjete i boravka na ovom univerzitetu.

Univerzitet u Sarajevu je bio domaćin za 400 inostranih studenata, nastavnika i saradnika koji su na naš univerzitet došli i boravili u toku 2018. godine u okviru akademske razmjene ili radi učešća u događajima sa međunarodnim karakterom (seminari, simpoziji, kongresi, info-dani, festivali, izložbe).

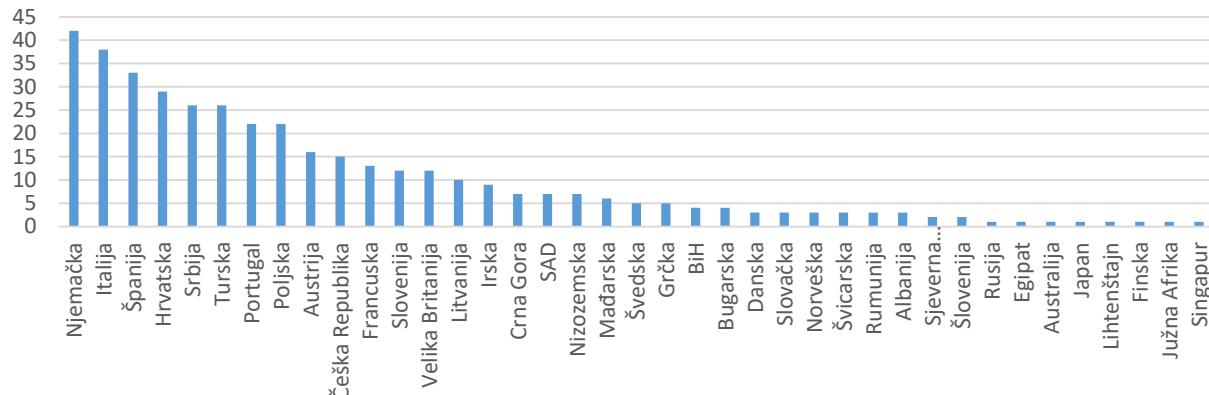
Od ukupnog broja najveća mobilnost je bila akademskog osoblja (61%), dok je za studente taj broj manji (37%). S obzirom na to da je najveća mobilnost preko programa finansiranih iz evropskih fondova (Erasmus+), ovaj manji broj se objašnjava odobrenim kvotama za Bosnu i Hercegovinu, odnosno za Univerzitet u Sarajevu. Značajna je posjeta administrativnog osoblja i to iz oblasti internacionalizacije (uredi za međunarodnu saradnju) čija je najveća posjeta bila u toku održavanja „Druge međunarodne sedmice obuke osoblja“ (2nd International Staff Training Week) i „Devetog sajma stipendija“ održanih u oktobru 2018. godine.

Vrsta programa dolazne mobilnosti

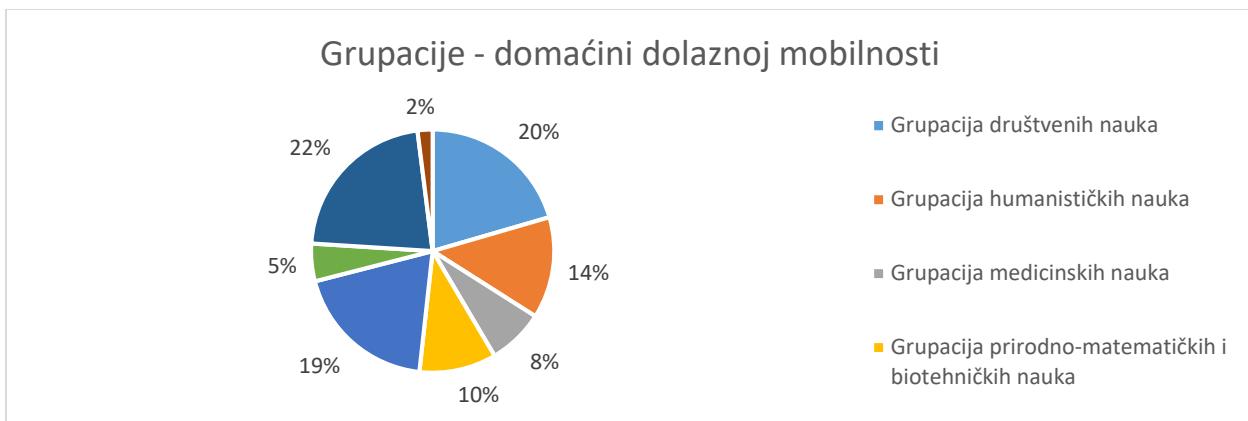

Kao i kod odlazne mobilnosti, najzastupljeniji razlog međunarodne dolazne mobilnosti na UNSA je program Erasmus+ (skoro polovina ukupne dolazne mobilnosti na UNSA je preko ovog programa). Svakako se treba uzeti u obzir i mobilnost inostranih studenata te akademskih profesora kroz program ERMA koji se izvodi u Centru za interdisciplinarne studije UNSA. Tu su još značajna učešća programa CEEPUS, te bilateralna saradnja – uglavnom rezultat mobilnosti kroz određene naučne i istraživačke projekte.

Zemlja porijekla dolaznih mobilnosti

Kao i kod odlaznih mobilnosti, prednjače evropske zemlje i to Njemačka, Italija, Španija i susjedne Hrvatska i Srbija kao zemlje porijekla odakle naši partneri dolaze. Primjetno je da su posjete bile sa skoro svih kontinenata, naročito iz Azije, Afrike i Amerike.

Grupacija tehničkih i društvenih nauka te Centar za interdisciplinarnе studije su domaćini sa najviše dolaznih mobilnosti na UNSA.

Strukture programa mobilnosti

Erasmus+

Ova ključna akcija Erasmus+ programa podrazumijeva akademsku i administrativnu mobilnost studenata, nastavnika i saradnika između partnerskih univerziteta zasnovanu na bilateralnim međuinstitucionalnim sporazumima. Bilateralne sporazume administrira Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu ukoliko je potpisnik rektor, odnosno prodekan ili koordinator za međunarodnu saradnju ukoliko je potpisnik dekan (uz pomoć i administraciju Službe za međunarodnu saradnju).

Univerzitet u Sarajevu je u 2018. godini imao uspostavljenu Erasmus+ bilateralnu saradnju KA107 sa 129 visokoobrazovnih institucija iz programske zemalje, odnosno 204 potpisana i odobrena međuinstitucionalna sporazuma – 125 na nivou Univerziteta i 79 na nivou (pod)organizacionih jedinica. Na osnovu tih odobrenih sporazuma stvoreni su uvjeti za akademsku i administrativnu mobilnost u ljetnom semestru akademske 2017/2018. i zimskom semestru 2018/2019. godine. Ukupna obostrana mobilnost u okviru Erasmus+ programa u toku 2018. godine je 534 studenta i člana akademskog i administrativnog osoblja. Od toga su 183 studenta, nastavnika i saradnika sa visokoobrazovnih institucija iz programske zemalje posjetila Univerzitet u Sarajevu, dok je 351 student, nastavnik i saradnik sa Univerziteta u Sarajevu posjetio partnerske institucije u programskim zemljama Erasmus+ programa.

S obzirom na to da ne postoji *unificiran* datum prijavljivanja na konkurse i dostavljanja dokumentacije za međunarodnu kreditnu mobilnost, Služba za međunarodnu saradnju je organizirala više poziva u toku 2018. godine koji su sadržavali poziv za prijavu na Erasmus+ stipendije. Tako je početkom zimskog semestra 2017/2018. godine raspisano 46 konkursa za mobilnost (sa Univerziteta u Sarajevu na univerzitete iz programskih zemalja) za ljetni semestar 2017/2018. godine. U ljetnom semestru 2017/2018. godine raspisana su 33 konkursa za zimski semestar 2018/2019. akademске godine. Konkursi su objavljeni na veb-stranicama www.erasmus.unsa.ba i www.unsa.ba, a isti su bili distribuirani preko naših društvenih i medijskih kanala Univerziteta u Sarajevu (Facebook, Instagram, YouTube i Twitter), te veb-stranica pripadajućih (pod)organizacionih jedinica.

Erasmus Mundus

Erasmus Mundus je sada već stari program Evropske unije koji je omogućavao strukturiranu razmjenu studenata, nastavnika i saradnika visokoškolskih institucija zemalja Zapadnog Balkana i partnerskih EU univerziteta u oba smjera, kao i jačanje institucionalnih kapaciteta kroz međuinstitucionalnu saradnju u period 2007–2013. Iako je njegov period odobrenja finansiranja mobilnosti završen u 2014. godini, te je integriran u Erasmus+, postojale su još dodatne mobilnosti koje su se mogle implementirati do određenog perioda u trajanju 3-4 godine. Tako smo u 2018. godini imali čak tri dolazne mobilnosti i to dvije (2) akademskog osoblja na Poljoprivredno-prehrambenom fakultetu (sa Univerziteta u Leonu i Politehničkog univerziteta Delle Marche u Ankoni) i studenta-doktoranta na Filozofskom fakultetu sa Univerziteta u Varšavi.

Univerzitet u Sarajevu je učestvovao u svakom odobrenom partnerstvu za Zapadni Balkan, pri čemu je ostvario saradnju sa 70 institucija iz zemalja članica Evropske unije na kojima su naši studenti, nastavnici i saradnici mogli realizirati studijski ili stručni boravak tokom svog rada i/ili obrazovanja. Tako smo se pridružili skupini od 1.296 visokoobrazovnih institucija iz cijelog svijeta koje su učestvovali u ovom programu, a naši studenti, nastavnici i saradnici skupini od 35.000 osoba koje su bili krajnji korisnici programa. Tim povodom izdata je i publikacija o glavnim postignućima i rezultatima programa Erasmus Mundus 2, kojoj se može pristupiti putem linka:

<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/836286d2-2d86-11e8-b5fe-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-71044126>.

CEEPUS

CEEPUS je centralni evropski program razmjene unutar univerzitetskih studija zemalja Centralne i Istočne Evrope u okviru kojih srodne visokoškolske institucije formiraju tzv. mreže za saradnju i razmjenu studenata, nastavnika i saradnika.

Univerzitet u Sarajevu je učestvovao u 27 CEEPUS mreža u toku akademске 2017/2018. godine i u 29 CEEPUS mreža u toku akademске 2018/2019. godine, te je ostvareno ukupno 135 obostranih mobilnosti i to 95 odlaznih mobilnosti i 40 dolaznih mobilnosti.

Dok sa akademске strane postoji značajan interes za saradnjom u Centralnoj i Istočnoj Evropi, postoji velika poteškoća u kašnjenju isplata stipendija za odobrene boravke, što izaziva nezadovoljstvo kod studenata i nastavnika koji dolaze na naš univerzitet. Univerzitet u Sarajevu nije u mogućnosti utjecati na dinamiku isplate sredstava od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke.

Mevlana

Vijeće za visoko obrazovanje Republike Turske finansira program Mevlana koji omogućava stipendiranje boravka studenata i akademskog osoblja iz Turske na visokoobrazovnim institucijama u inozemstvu kao i prijem stranih studenata i nastavnika na turske visokoobrazovne institucije. Uvjet za realizaciju programa je potpisivanje protokola o razmjeni između institucija koje ga žele realizirati.

Univerzitet u Sarajevu je u toku 2018. godine imao potpisane protokole sa 14 turskih visokoobrazovnih institucija:

1. Univerzitet Afyon Kocatepe	8. Tehnički univerzitet Karadeniz
2. Univerzitet Akdeniz (Mediteran)	9. Univerzitet Karamanoglu Mehmetbey
3. Univerzitet Canakkale Onsekiz Mart	10. Univerzitet Marmara
4. Univerzitet Dicle	11. Trakijski univerzitet
5. Univerzitet Dumlupinar	12. Univerzitet Uludag
6. Univerzitet Erciyes	13. Univerzitet Gumushane
7. Univerzitet Kahramanmaraş Sutcu
Imam	14. Univerzitet u Bartinu

U februaru i martu raspisani su konkursi za obostranu mobilnost u toku akademске 2018/2019. godine. Ukupan broj je 8: od čega je 5 studenata došlo na UNSA i 3 naših studenata otišlo je na

turske univerzitete. Najveća razmjena je bila sa Univerzitet Erciyes (2 dolazne i 2 odlazne mobilnosti).

Fulbright

Fulbrightov program omogućava kontinuiranu razmjenu između visokoobrazovnih institucija Sjedinjenih Američkih Država i naše države. U proteklim godinama nekoliko desetina nastavnika našeg univerziteta boravilo je na američkim univerzitetima, a približan broj američkih nastavnika posjetio je naše fakultete i akademije. U toku 2018. godine imali smo ukupno 5 obostranih mobilnosti i to:

- dolazna:
 - 1 sa National Council of State Courts na Pravni fakultet UNSA
 - 1 sa Univerziteta u Pennsylvaniji na Fakultet političkih nauka UNSA
 - 1 sa Univerziteta Yale na Fakultet političkih nauka UNSA
- odlazna:
 - 1 sa Stomatološkog fakulteta UNSA na Univerzitet u Illinoisu
 - 1 sa Fakulteta islamskih nauka UNSA na Univerzitet Sjeverne Karoline

U toku ljetnog semestra 2017/2018. godine prof. dr. Asimu Mujkiću sa Fakulteta političkih nauka odobrena je mobilnost na Univerzitet u Indijani (SAD) putem Frank McCloskey stipendije.

International Visegrad Fund

Visegrad program je namijenjen za sve master i postmaster studente i istraživače koji su državlјani Visegrad država (Albanija, Armenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Gruzija, Kosovo², BJR Makedonija, Moldavija, Srbija i Ukrajina) i trenutno studiraju na akreditiranim visokoobrazovnim institucijama u ovim zemljama.

Kroz ovaj program UNSA je bio domaćin za dva master-studenta i dva doktoranta i to:

1. Pavol Szaz sa Univerziteta u Bratislavi na Filozofskom fakultetu UNSA
2. Jakub Horvath sa Univerziteta Comenius na Fakultetu islamskih nauka UNSA
3. Artem Graban sa Vojnog tehničkog univerziteta u Varšavi na Fakultetu političkih nauka UNSA
4. Magdalena Fajtova sa Karlovog univerziteta u Pragu na Fakultetu političkih nauka UNSA

² U skladu je sa Rezolucijom 1244 Vijeća sigurnosti UN-a i odlukom Međunarodnog suda pravde (ICJ).

Bilateralna saradnja i *freemoveri*

Bilateralni sporazumi formaliziraju saradnju među univerzitetima u formi potписаног sporazuma/protokola ili memoranduma i predstavljaju platformu za jačanje veza među institucijama i često su preduvjet za zajedničke projekte. Mnogi od njih su uspostavljeni znatno prije negoli su nastali formalni načini saradnje kroz EU i druge međunarodne programe inicirani od uglavnog akademskog osoblja, te značajno doprinijeli jačanju imidža našeg univerziteta na međunarodnoj sceni.

Kroz bilateralnu saradnju Univerzitet u Sarajevu je bio domaćin 45 individualnih mobilnosti, od čega 20 za studente i 25 za akademsko osoblje. Najveća posjeta studenata je bila sa Istanbulskog tehničkog univerziteta (Turska) koji su u saradnji sa našim Arhitektonskim fakultetom posjetili buduće gradilište biblioteke UNSA.

UNSA je poslao 28 studenata i 30 članova akademskog osoblja u inozemstvo kroz bilateralne sporazume. Najveću studentsku odlaznu mobilnost su činili studenti Grupacije medicinskih nauka.

Tokom proteklog perioda zaprimljeno je više zahtjeva stranih studenata koji su izrazili interes da semestar ili dva provedu na našem univerzitetu, a koji nisu uključeni ni u jedan program saradnje. Tako je UNSA bio domaćin za 4 studenta i 3 člana akademskog osoblja, dok je 14 članova akademskog osoblja otišlo u inozemstvo i to sa Prirodno-matematičkog fakulteta.

Best of South East Europe

Program je nastao kao saradnja između Univerziteta u Beogradu, Univerziteta u Beču i Univerziteta u Sarajevu. Svake godine Univerzitet u Sarajevu je domaćin studentima sa ovih univerziteta. Ove godine to je bio Fatih Uzunali sa Univerziteta u Beogradu, a koji je boravio na Fakultetu političkih nauka UNSA.

ERMA

Evropski regionalni master-program iz demokratije i ljudskih prava zajednički organiziraju Univerzitet u Sarajevu i Univerzitet u Bolonji, a finansiraju ga Evropska unija i Ministarstvo vanjskih poslova Republike Italije. Već pet godina finansiranje od EU vrši se preko mreže Global Campus administrisane od Evropskog međuuniverzitetskog centra za ljudska prava i demokratizaciju u Veneciji (EIUC). Ukupna vrijednost dodijeljenih finansijskih sredstava za

ovaj program do sada iznosi preko 8,5 miliona eura. Učešće Bosne i Hercegovine u ovom programu jasno pokazuje opredijeljenost BiH za put evropskih integracija. Stoga je nastavak školovanja budućih stručnjaka iz oblasti ljudskih prava i demokratije u jugoistočnoj Evropi od neprocjenjive važnosti. Studenti koji dolaze na ovaj program nisu u klasičnoj mobilnosti, već pohađaju cjelokupni studij (*degree*).

U toku 2018. godine (uzimajući u obzir da kalendarska godina bilježi boravak dvije generacije ERMA programa) na našem univerzitetu su bila 53 studenta polaznika ovog master-programa i to:

- akademска 2017/2018. – 23 studenta
- akademска 2018/2019. – 30 studenata

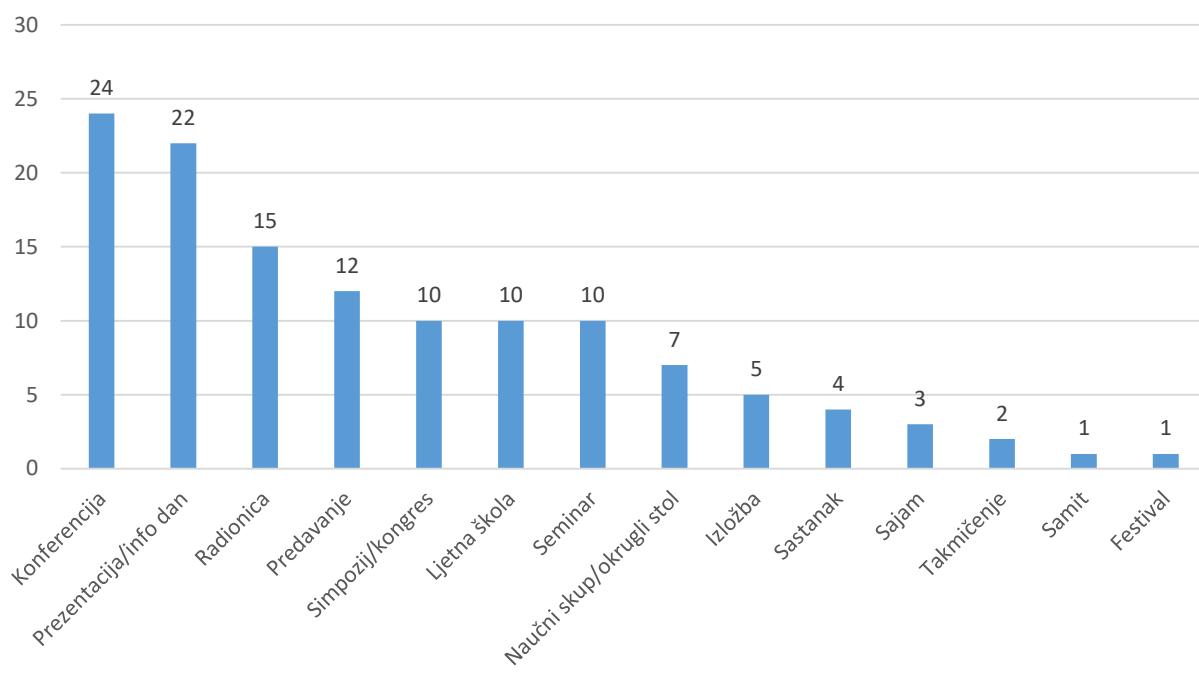
U Sarajevu je 27. oktobra 2018. godine promovirano 20 magistara/rica 17. generacije Evropskog regionalnog master-programa iz demokratije i ljudskih prava u jugoistočnoj Evropi (ERMA). Ovom prilikom je također inaugurirana nova generacija studenata ovog izuzetno cijenjenog master-programa. ERMA studij je do danas završilo preko 500 studenata/ica, većinom iz regionalne jugoistočne Europe, Evropske unije ali i šire. Studenti će dobiti dvojnu diplomu, od Univerziteta u Sarajevu i od Univerziteta u Bolonji.

Pored ERMA-e, tu su i drugi master-programi koji se izvode u Centru za interdisciplinarne studije čiji su polaznici uglavnom domaći državljanini, a koji su imali mogućnost za mobilnost na partnerske univerzitete: Univerzitet u Bolonji (20) i Državni univerzitet u Jerevanu (4).

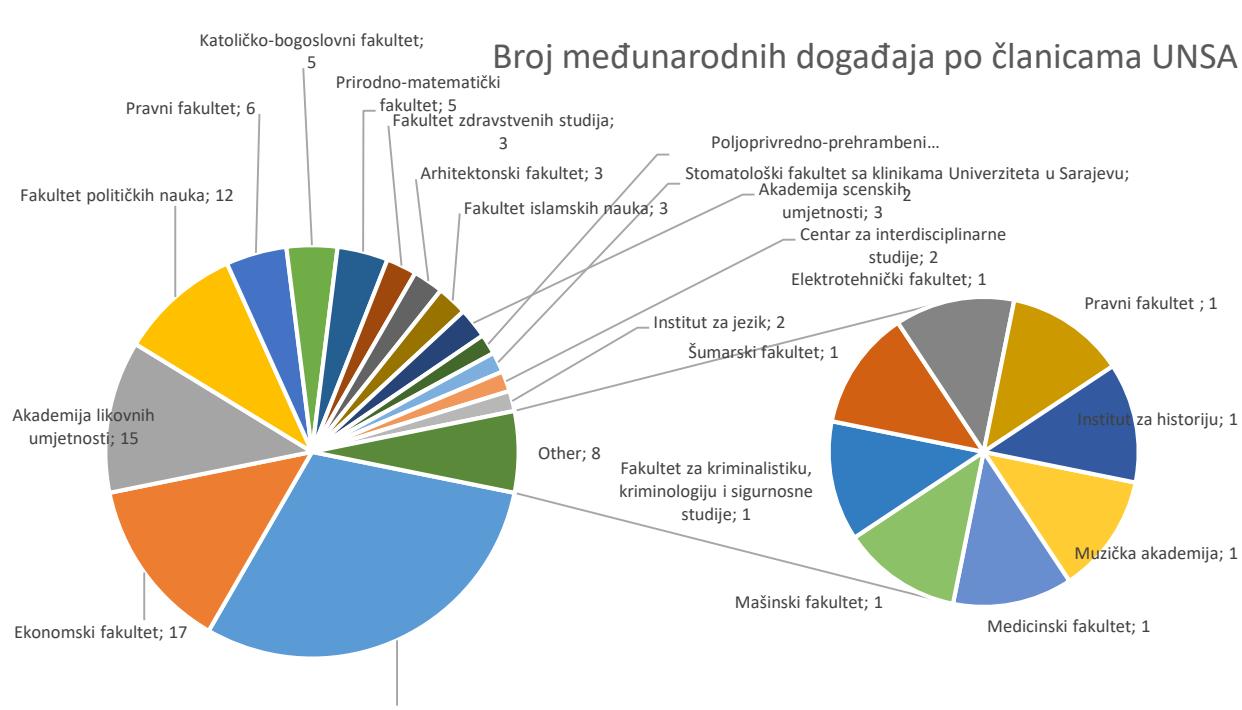
Konferencije, škole i drugi kratki kursevi/programi

Na organizacionim jedinicama Univerziteta u Sarajevu tokom 2018. godine je održano 126 događaja međunarodnog karaktera. Najveći broj čine međunarodne konferencije (ukupno 24), zatim prezentacije i informativni dani, radionice, predavanja, simpoziji, kongresi, ljetne škole i druge vrste događaja.

Organizacija međunarodnih događaja na UNSA

Broj međunarodnih događaja po članicama UNSA

Najviše organiziranih dešavanja sa međunarodnim karakterom (više od pola u toku 2018. godine) su imale (pod)organizacione jedinice UNSA iz grupacija društvenih i humanističkih nauka te Grupacije umjetnosti.

Kada govorimo o dešavanjima međunarodnog karaktera koje je organizirala i podržala Služba za međunarodnu saradnju UNSA u saradnji sa prodekanima i koordinatorima (pod)organizacionih jedinica, svakako je potrebno navesti sljedeće:

- **Orijentacioni dan za odlazne studente – Ijetni semestar (18. januar 2018. godine).** Na osnovu raspisanih konkursa u zimskom semestru akademске 2017/2018. godine odabrani su studenti, nastavnici i saradnici Univerziteta u Sarajevu, odnosno stipendisti ovih programa, da dio svoje akademске edukacije ili akademskog i administrativnog rada i usavršavanja provedu na partnerskim univerzitetima u zemljama Evrope. Tim povodom Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je organizirala informativni sastanak sa stipendistima na kojem je predstavila sve potrebne akademске i administrativne informacije, od njihovih prava, obaveza i odgovornosti, a koje ih očekuju prije, u toku i nakon mobilnosti.
- **Radionica o temi akademskog priznavanja u skladu sa odredbama Lisabonske konvencije o priznavanju (7. februar 2018).** U sklopu implementacije Erasmus+ projekta za izgradnju kapaciteta „Osnaživanja internacionalizacije visokog obrazovanja u BiH“ (STINT), u kojem učestvuju svih 8 bh. državnih univerziteta i predstavnici vlasti iz oblasti visokog obrazovanja, a na osnovu preporuka Izvršne agencije za audiovizuelnu komunikaciju (EACEA), 7. februara 2018. godine održana je radionica o praksi akademskog priznavanja na svim visokoškolskim ustanovama. Predavači na ovoj radionici su bili dr. Jelena Starčević iz Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske i Dženan Omanović iz Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja. U sklopu predavanja bilo je riječi o povećanju mobilnosti i poboljšanju akademskog i stručnog priznavanja kroz razmjenu informacija o obrazovnim sistemima zemalja članica, o razmjeni informacija o inozemnim obrazovnim sistemima, diplomama i kvalifikacijama izdatim u drugim regionima svijeta i širenju dobre prakse priznavanja u skladu sa odredbama Lisabonske konvencije o priznavanju (LRC). Na radionicu su pozvani predstavnici organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu koji se bave aktivnostima akademskog priznavanja, te je ova radionica bila prilika za razmjenu iskustava i iznošenje problema sa kojima se susreću.
- **Dan dobrodošlice za strane studente u Ijetnom semestru akademске 2017/2018. godine (19. februar 2018).** Početkom ljetnog semestra akademске 2017/2018. godine na Univerzitet u Sarajevu je došlo 96 stranih studenata i članova akademskog i administrativnog osoblja. Riječ je o stipendistima koji dolaze kroz razne programe mobilnosti koje finansira Evropska komisija, kao što su Erasmus+, CEEPUS, Mevlana, ali i na osnovu sporazuma o bilateralnoj saradnji između našeg i partnerskih univerziteta

u svijetu. Trajanje njihovog boravka u našoj zemlji je od jednog semestra (5 mjeseci) do jedne akademske godine (10 mjeseci). Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu, po uzoru na praksu sa partnerskih univerziteta iz Evropske unije i šire, organizira orientacijski program koji ima za cilj da upozna strane studente, nastavnike i saradnike sa našim univerzitetom, njegovom historijom, tradicijom i kulturom, kao i historijom, tradicijom, kulturom i običajima našeg grada i zemlje, odnosno da im pruži sve potrebne akademske i praktične informacije. U okviru orijentacijskog programa, koji je održan 19. februara 2018. godine, studenti su se upoznali sa bh. studentima koji su također učestvovali u projektima razmjene, dobili potrebne akademske i administrativne informacije, a imat će priliku da obiđu značajne turističke destinacije grada Sarajeva i naše zemlje.

- **Okrugli sto o temi međunarodne razmjene u BiH (25. maj 2018).** Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja, sa sjedištem u Mostaru, organizirao je 25. maja 2018. godine okrugli sto (seminar) o temi „Koordiniranje i međunarodna razmjena akademskog osoblja, studenata i programa u oblasti visokog obrazovanja“. Seminaru su prisustvovali predstavnici javnih i privatnih univerziteta u Bosni i Hercegovini, kao i predstavnici agencija i instituta iz oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Na sastanku je bilo riječi o važnosti akademske i administrativne mobilnosti, o programima mobilnosti koji su prisutni u Bosni i Hercegovini, načinima promoviranja mobilnosti studenata, akademskog i administrativnog osoblja, te o internim propisima visokoškolskih ustanova o spomenutoj mobilnosti.
- **Orijentacioni dan za odlazne studente – zimski semestar (21. juni 2018. godine).** Na osnovu raspisanih konkursa u ljetnom semestru akademske 2017/2018. godine odabrani su studenti, nastavnici i saradnici Univerziteta u Sarajevu, odnosno stipendisti ovih programa, da dio svoje akademske edukacije ili akademskog i administrativnog rada i usavršavanja provedu na partnerskim univerzitetima u zemljama Evrope. Univerzitet u Sarajevu u zimskom semestru 2018/2019. godine šalje 58 studenata na partnerske univerzitete u Evropi, s tim da ovaj broj nije konačan, jer su još aktuelni neki od konkursa za zimski semestar. Tim povodom Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je 21. juna 2018. godine organizirala informativni sastanak sa stipendistima na kojem je predstavila sve potrebne akademske i administrativne informacije, od njihovih prava, obaveza i odgovornosti, a koje ih očekuju prije, u toku i nakon mobilnosti.

- **Dan dobrodošlice za strane studente u zimskom semestru 2018/2019. (1. oktobar**

2018. godine). Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu organizirala je orijentacijski program sa ciljem da upozna strane studente, nastavnike i saradnike sa historijom Univerziteta u Sarajevu, kao i historijom,

tradicijom, kulturom i običajima Sarajeva i Bosne i Hercegovine, odnosno da im pruži sve potrebne akademske i praktične informacije. U okviru orijentacijskog programa u ponedjeljak 1. oktobra 2018. godine u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu je upriličen „Dan dobrodošlice“ za strane studente u zimskom semestru akademске 2018/2019. godine. Stranim studentima su predstavljene potrebne akademske i praktične informacije, imali su priliku upoznati se i sa bh. studentima sa Univerzitetom u Sarajevu koji su također učestvovali u projektima razmjene, a imat će priliku i da obiđu značajne turističke destinacije grada Sarajeva i naše zemlje.

- **Druga međunarodna sedmica obuke osoblja (2nd International Staff Training Week)**

Služba za međunarodnu saradnju je organizator „Druge međunarodne sedmice obuke“ za domaće i inozemne partnerne – nastavnike i saradnike čiji djelokrug rada ima karakter međunarodnih aktivnosti (2nd International Staff Training Week). Sedmica obuke je namijenjena odgovornim osobama za implementaciju međunarodne saradnje na visokoobrazovnoj instituciji. Tema ovogodišnje sedmice obuke je „Most internacionalizacije između Evropske unije i zemalja Zapadnog Balkana“. Naš fokus je bio obostrana kreditna mobilnost studenata, nastavnika i saradnika u sklopu programa

Erasmus+, uočavanje i definiranje problema i rješenja, kao i ponuda „internacionalizacije kod kuće“. Trening sedmici prisustvovali su predstavnici sljedećih univerziteta: Bečki univerzitet za ekonomiju i biznis, Austrija, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, BiH, Univerzitet Mendel u Brnu, Češka Republika, Univerzitet Pariz 8, Francuska, Katolički univerzitet u Lili, Francuska, Tehnički univerzitet u Belfort-Montbeliardu, Francuska, Univerzitet u Bolonji, Italija, Univerzitet u Marburgu, Njemačka, Univerzitet u Portu, Portugal, Univerzitet Ondokuz Mayis, Turska.

- **Klaster sastanak Tempus/CBHE projekata fokusiranih na saradnju univerziteta i privrednog sektora u Bosni i Hercegovini (7. novembar 2018).** Klaster sastanak Tempus/CBHE projekata fokusiranih na saradnju univerziteta i privrednog sektora u Bosni i Hercegovini održan je u srijedu 7. novembra 2018. godine u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu. Na klaster sastanku su predstavljeni projekti finansirani od Erasmus+ programa Evropske unije koji se bave razvojem saradnje univerziteta i privrednog sektora.
- **Nacionalni Erasmus+ informativni dan (8. novembar 2018. godine).** Povodom otvaranja novog poziva za prijavu projekata u sklopu Erasmus+ programa održan je Nacionalni Erasmus+ informativni dan u Bosni i Hercegovini u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu. Pored predstavnika Nacionalnog Erasmus+ ureda, kao i predstavnika EACEA-e (Izvršna agencija Evropske komisije za obrazovanje, audiovizuelne djelatnosti i kulturu) gđe Giulie Moro, ovom info-danu su prisustvovali i predstavnici visokoobrazovnih institucija iz Španije i Litvanije, te se ovaj sastanak iskoristio za „networking“, odnosno umrežavanje sa partnerima i moguće zajedničke prijave na dostupne akcije Erasmus+ programa.
- **Promocija Erasmus+ programa i jačanje saradnje sa predstavnicima njemačkih univerziteta (15. novembar 2018)**

Povodom otvaranja Erasmus+ poziva za projektne prijave za 2019. godinu Nacionalni Erasmus+ ured u Bosni i Hercegovini je u organizaciji sa Nacionalnom agencijom iz

Njemačke organizirao *kontakt-seminar* sa predstvincima njemačkih univerziteta, s ciljem promocije Erasmus+ programa te jačanja saradnje i veza između visokoškolskih ustanova i drugih relevantnih aktera u Bosni i Hercegovini i Njemačkoj. Saradnju sa visokoobrazovnim institucijama u Njemačkoj predstavile su dr. Frauke Stebner i Andrea Fielenbach iz Njemačke nacionalne agencije za Erasmus+, dok su predstavnici naših visokoobrazovnih institucija imali priliku razgovarati sa predstvincima njemačkih univerziteta: Univerzitet primijenjenih nauka u Berlinu, Vojni univerzitet u Münchenu, Univerzitet Eberhard Karls u Tübingenu, Univerzitet Martin Luther u Halleu, Wittenberg, Univerzitet u Marburgu, Univerzitet SRH Mobile, Tehnički univerzitet u Dresdenu, Univerzitet primijenjenih nauka u Esslingenu, Univerzitet primijenjenih nauka, Ludwigshafen am Rhein, i Muzički univerzitet u Würzburgu.

- **Prezentacija Erasmus+ programa na Poljoprivredno-prehrambenom fakultetu (4. decembar 2018).** Prezentacija mogućnosti za mobilnost studenata, akademskog i administrativnog osoblja održana je na Poljoprivredno-prehrambenom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. O značaju samog programa, međunarodnoj kreditnoj mobilnosti (ICM), mogućnostima razmjene i postupku aplikacije za sve kategorije učesnika govorio je mr. sc. Adnan Rahimić iz Službe za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu. U svom izlaganju mr. sc. Rahimić je predstavio i trenutno otvorene pozive za mobilnost studenata, akademskog i administrativnog osoblja, koji su dostupni na veb-stranici Službe za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu <http://www.erasmus.unsa.ba/>.
- **Erasmus+ monitoring evropskih projekata (19. decembar 2018).** Sastanak o provedbi projekata mobilnosti koje finansira Evropska komisija a realizira Univerzitet u Sarajevu održan je 19. decembra 2018. godine u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu. Sastanku su u ime Nacionalnog Erasmus+ ureda za Bosnu i Hercegovinu prisustvovali gospodin Suad Muhibić, direktora Ureda, i gospodin Dejan Rosić, stručni saradnik za projekte. Univerzitet u Sarajevu su na sastanku predstavljeni prodekan, koordinatori i stručni saradnici za međunarodnu saradnju sljedećih organizacionih jedinica: Akademije likovnih umjetnosti, Muzičke akademije, Farmaceutskog, Filozofskog, Elektrotehničkog, Pravnog, Prirodno-matematičkog, Mašinskog, Ekonomskog fakulteta, Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja, te predstavnici Službe za međunarodnu saradnju na čelu sa prof. dr. Aleksandrom Nikolić, prorektoricom za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu. Također, studenti navedenih fakulteta i akademija imali su priliku da iznesu svoja iskustva stečena tokom učešća u razmjeni.

Zimske i ljetne škole Univerziteta u Sarajevu

Zimska škola „Digitalna forenzika i informacijska sigurnost“

Zimska škola „Digitalna forenzika i informacijska sigurnost“ koju, u partnerstvu sa MICROSOFT-om Bosne i Hercegovine, provodi Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu zvanično je otvorena u prostorijama Fakulteta u petak 19. januara 2018. godine. U ovom akademskom programu cjeloživotnog učenja učestvuje gotovo 50 polaznika i to profesionalci iz IT-sektora i agencija za provedbu zakona u Bosni i Hercegovini, te studenti Univerziteta u Sarajevu – Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Pravnog fakulteta, Elektrotehničkog fakulteta, Fakulteta političkih nauka, kao i studenti drugih visokoškolskih ustanova iz naše zemlje. Akademsko osoblje Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije i najeminentniji stručnjaci iz prakse, delegirani od MICROSOFT-a, provodit će intenzivnu obuku polaznika u cilju savladavanja programa digitalne forenzike i informacijske sigurnosti.

Međunarodna ljetna škola „Preispitivanje kulture tolerancije: Groups, Conflicts, and Reconciliation“

Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Univerzitet u Sarajevu i Univerzitet Milano Biccoca (University of Milano-Bicocca) su po peti put organizirali međunarodnu ljetnu školu „Rethinking the Culture of Tolerance“ – „Preispitivanje kulture tolerancije“. Tema kojom su se bavili polaznici škole ove godine jeste „Grupe, konflikti i pomirenje“. Škola se održavala u periodu od 17. do 23. septembra 2018. godine na Univerzitetu Biccoca u Milanu. U radu škole učestvovalo

je oko 35 polaznika, od čega 15 studenata iz BiH, 10 iz Italije i 10 iz ostalih dijelova svijeta, kao i eminentni predavači iz BiH, Italije, Njemačke, Austrije, Srbije, Rumunije, Bugarske i Makedonije.

Ljetna škola 2018. „Komparativno javno zdravstvo – Srbija i Bosna i Hercegovina“, Univerzitet Northwestern, Univerzitet u Beogradu i Univerzitet u Sarajevu

Ljetna škola „Komparativno javno zdravstvo – Srbija i Bosna i Hercegovina“ rezultat je saradnje Univerziteta Northwestern, Univerziteta u Beogradu i Univerziteta u Sarajevu koja se odvija od 2016. godine. Program je sastavni dio ponude međunarodnih studijskih kolegija Univerziteta Northwestern (NU) iz Savezne Države Illinois u Sjedinjenim Američkim Državama, koji je privatni i ugledni univerzitet s razvijenim ponudama sličnih programa u cijelom svijetu, a svojom kvalitetom Univerzitet Northwestern zauzima visoko mjesto na rang-listama (npr. na AWRU, tj. tzv. „Šangajskoj listi“ je 22. u svijetu). U okviru ovog programa, koji u Beogradu i Sarajevu traje po mjesec dana, američkim studentima se predstavlja sistem i politika javnog zdravstva u zemljama bivše Jugoslavije, kao i specifični izazovi iz ove oblasti. Na Univerzitetu u Sarajevu treća generacija studenata je boravila od 22. jula do 19. augusta 2018. godine, gdje su

slušali nastavu na Medicinskom fakultetu, uz učešće predavača i sa Fakulteta zdravstvenih studija, Filozofskog fakulteta i iz Zavoda za liječenje bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo. Program uključuje terenske aktivnosti i kulturne ekskurzije pod stručnim vođenjem, pomoću kojih strani studenti uče o kulturama, jezicima i društвima u regiji, lokalnim sistemima javnog zdravstva i nizu drugih tema. Ova škola, kao jedan od važnih oblika jačanja međunarodne saradnje Univerziteta u Sarajevu, spada u aktivnosti

„internacionalizacije kod kuće“, odnosno provoђenja međunarodnog projekta u svrhu unapređivanja kvaliteta nastave i istraživanja te vidljivosti UNSA kao odabranog partnera renomiranih stranih univerziteta.

Ljetna škola interkulturnalne filologije „Bosna i Hercegovina između Istoka i Zapada“

Peta po redu ljetna škola interkulturnalne filologije je počela 13. a završila 26. augusta 2018. godine dodjelom certifikata učesnicima u Centru za interdisciplinarne studije Univerziteta u Sarajevu. Tema ljetne škole, koju je pohađalo 17 studenata iz Njemačke, bila je upoznavanje kulture Bosne i Hercegovine između Istoka i Zapada. Na predavanjima i seminarima na engleskom i njemačkom jeziku studenti su imali priliku slušati o temama iz historije Bosne i Hercegovine, književnim djelima djela bosanskohercegovačkih autora ili stranih autora koji tematiziraju Bosnu i Hercegovinu, te o filološko-etnološkom proučavanju kulturnih zajednica. Paralelno sa predavanjima i seminarima studenti su mogli prisustvovati i kursu bosanskog jezika. Škola je ugostila predavače sa Filozofskog fakulteta u Sarajevu: doc. dr. Emira Filipovića, prof. dr. Edina Radušića i doc. dr. Amira Duranovića sa Odsjeka za historiju, prof. dr. Kseniju Kondali sa Odsjeka za anglistiku i doc. dr. Nasera Šećerovića i prof. dr. Vedada Smailagića sa Odsjeka za germanistiku, a kurs bosanskog jezika držala je Semira Džanić, MA. Dio ljetne škole koji je posebno zanimalo polaznike bila je i višednevna stručna ekskurzija u Mostar, Travnik, Jajce i Banju Luku kao i obilazak Historijskog i Zemaljskog muzeja u Sarajevu.

Ljetna škola „Evropske integracije: 60 godina od Rimskog sporazuma“

Centar za interdisciplinarne studije (CIS) Univerziteta u Sarajevu, u saradnji sa Odsjekom za pravne studije na Univerzitetu u Firenci (Italija), organizirao je ljetnu školu „Evropske integracije: 60 godina Rimskog sporazuma“. Škola je održana u Sarajevu od 9. do 13. jula 2018. godine. Škola je pokrila čitav niz tema vezanih za evropske integracije generalno, a nekoliko predavanja se fokusiralo i specifično na slučaj Bosne i Hercegovine i Zapadnog Balkana. Tačne teme predavanja su bile: „Politika i integracije u EU“, „Religija i evropske

integracije / pogledi izvana i iznutra“, „Izazovi procesa evropskih integracija u BiH“, „Berlinski proces i evropska perspektiva Zapadnog Balkana“, „Bolja regulacija u EU: Rimski sporazum i cyber prostor“, „Ekonomski posljedice raznovrsne etničke baštine u BiH“ i „EU integracije i ljudska prava: potencijali i problemi“.

Međunarodna ljetna škola „Upravljanje u uslovima migrantskih kriza“ u Skoplju

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu i Filozofski fakultet Univerziteta „Sv. Ćirilo i Metodije“ u Skoplju, u partnerstvu sa Veleučilištem Velika Gorica iz Hrvatske, uspješno su realizirali međunarodnu ljetnu školu „Upravljanje u uslovima migrantskih kriza“ u Skoplju u periodu od 18. do 24. juna 2018. godine.

U ovoj međunarodnoj ljetnoj školi učestvovao je 61 polaznik, studenti iz Bosne i Hercegovine, Makedonije, Hrvatske, te profesionalci i praktičari iz organizacija čiji je djelokrug širi kontekst sigurnosti, djelatnici i volonteri nevladinog sektora, te studenti iz Bosne i Hercegovine i Makedonije. U okviru programa polaznici su posjetili i Transit Registration Center Vinojug – migrantski kamp u Gevgeliji, te su u okviru te posjete održana predavanja, kao i praktična obuka polaznika po sektorima kampa koju su vršili pripadnici međunarodnih organizacija i lokalnih NGO: IOM-a, UNHCR-a, Crvenog krsta, NGO Legis itd.

Međunarodne konferencije i predavanja

Održano predavanje Francisa Curryja o ulozi intelektualnog vlasništva u modernoj ekonomiji

Predavanje gospodina Francisa Curryja, generalnog direktora Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO) i generalnog sekretara Međunarodne zajednice za zaštitu novih biljnih vrsta, o temi „Uloga intelektualnog vlasništva u modernoj ekonomiji“ održano je u četvrtak 15. marta 2018. godine u organizaciji Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i

Hercegovine i Mašinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine ima u zadatku mnoge poslove povezane sa intelektualnim vlasništvom, kao što su poslovi u području autorskog i

Održano predavanje ambasadora Indije Nj. e. Rahula Chhabra

„Politički, ekonomski i kulturološki aspekti saradnje Indije i Bosne i Hercegovine“ bila je tema predavanja koje je Nj. e. gospodin Rahul Chhabra, ambasador Indije, održao u petak 27. aprila 2018. godine u okviru tribina Univerziteta u Sarajevu. U okviru izlaganja o temi „Politički, ekonomski i kulturološki aspekti saradnje Indije i Bosne i Hercegovine“ Nj. e. gospodin Rahul Chhabra, ambasador Indije, govorio je o odnosima Indije i Bosne i Hercegovine u oblastima politike, trgovine, obrazovanja i kulture, te o modernoj Indiji i budućim perspektivama, a predstavio je i svoje viđenje savremene indijske realnosti.

Na Filozofskom fakultetu otvoren međunarodni simpozij „Iranistika na Balkanu“

Dvodnevni međunarodni simpozij „Iranistika na Balkanu“ održan je 10. i 11. maja 2018. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, a organiziran je u saradnji sa Iranskim kulturnim centrom

srodnih prava koji se odnose na prava autora na djelima iz područja književnosti, nauke, umjetnosti ili prava proizvođača videograma i baza podataka u Bosni i Hercegovini.

Ambasade Islamske Republike Iran u BiH. Cilj ovog naučnog skupa je razmotriti koje su perspektive i tradicija izučavanja perzijskog jezika na univerzitetima iz regije, razmjena ideja, mogućnosti uspostavljanja daljnje saradnje i projekata između akademskih institucija država u regiji.

Održana 4. zajednička naučna konferencija zemalja Zapadnog Balkana

U organizaciji Njemačke nacionalne akademije Leopoldina i Italijanske akademije nauka The Accademia dei Lincei u Rimu je od 30. maja do 2. juna 2018. godine u okviru „Procesa za Zapadni Balkan“ održana četvrta po redu zajednička naučna konferencija (4th Joint Science Conference – Western Balkan Process JSC – WBP). Na konferenciji su sudjelovali predstavnici nacionalnih akademija nauka i umjetnosti, rektorskih konferencija, kao i istaknuti naučnici (distinguished researchers). Bosna i Hercegovina, sa svojim predstavnicima, aktivno je sudjelovala u „Procesu“, a ove godine su na poziv Njemačke nacionalne akademije Bosnu i Hercegovinu predstavljali predsjednik Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine akademik Miloš Trifković

(član Ekspertne grupe u okviru JSC – WBP), rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Rifat Škrijelj, prorektorica za međunarodnu i međuniverzitsku saradnju Univerziteta u Banjoj Luci prof. dr. Biljana Antunović, te predstavnici istaknutih naučnika iz Bosne i Hercegovine: prof. dr. Almir Maljević, prof. dr. Adnan Efendić i doc. dr. Erna Karalija. Tema ovogodišnje konferencije je bila „Put je cilj: Konvergencija, kohezija i kooperacija u jugoistočnoj Evropi“ (The path is the goal: convergence, cohesion and cooperation in south east europe). Na konferenciji se raspravljalo o konkretnim načinima pružanja podrške i stvaranja jednakih mogućnosti mladim naučnicima i istraživačima iz država Zapadnog Balkana za unapređenje znanja i vještina u cilju dostizanja i održavanja naučne izvrsnosti. S tim u vezi, na ovoj konferenciji istaknut je značaj pokretanja rada zasebne istraživačke fondacije kreirane na prethodnom sastanku (Western Balkan Research Foundation), te je raspravljano o načinu poboljšanja kooperacije u svrhu ekonomске i naučne konvergencije i kohezije. Osnovna ideja jeste akcioni plan za pametni rast Zapadnog Balkana (Western Balkans Action Plan for Smart Growth). Prof. dr. Adnan Efendić je bio moderator sekcije „Konvergencija i kohezija u Jugoistočnoj Evropi“ u okviru koje je diskutirano o razvoju konvergencijskih mehanizama i instrumenata kohezije za Jugoistočnu Evropu. Zaključci ovog panela će biti prezentirani na političkom samitu zemalja Zapadnog Balkana u Londonu u julu 2018.

Svečano otvorena evropska kriminološka konferencija: Nauka može dati rješenja za aktuelne svjetske izazove

Na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu u srijedu 29. augusta 2018. godine otvorena je godišnja konferencija Evropskog kriminološkog društva (European Society of Criminology), drugi najveći kriminološki događaj u svijetu pod nazivom „Crimes against Humans and Crimes against Humanity: Implications for Modern Criminology“ („Zločini protiv ljudi i zločini protiv čovječnosti: Implikacije u modernoj kriminologiji“). Konferencija koju je organizirao Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu okupila je 1.400 učesnika iz 70 zemalja svijeta među kojima su svjetski istaknuti kriminolozи, autori najpoznatijih i najaktuelnijih teorija kojima se objašnjava ponašanje učinilaca krivičnih djela.

Međunarodna matematička konferencija pod nazivom BMS 2018.

Međunarodna matematička konferencija pod nazivom BMS 2018. održana je od 12. do 14. jula 2018. godine na Odsjeku za matematiku Prirodnno-matematičkog

fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Najveća konferencija iz oblasti matematike u Bosni i Hercegovini imala je za cilj da okupi profesore, istraživače, naučnike i studente navedene oblasti. Ovim projektom potaknuto je formiranje platforme s ciljem predstavljanja novih istraživanja, razmjene informacija i rasprave o aktuelnim pitanjima od članova akademske zajednice. Konferencija je bila domaćin za 60 registriranih učesnika iz Sjedinjenih Američkih Država, Velike Britanije, Francuske, Italije, Turske, Izraela, Maroka, Nigerije, Slovenije, Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine.

Prvi rektorski forum Zapadnog Balkana

Prvi rektorski forum Zapadnog Balkana svečano je otvoren u ponedjeljak 24. septembra 2018. godine u Rektoratu Univerziteta u Novom Sadu. Univerzitet u Novom Sadu je organizirao ovaj dvodnevni skup pod radnim nazivom „Nauka i visoko obrazovanje na Zapadnom Balkanu – stanje i perspektive“. Na Forumu je učestvovalo oko trideset rektora univerziteta iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Albanije, Hrvatske i Slovenije, te predstavnik Njemačke akademije nauka Leopoldina. Forum je omogućio objektivan,

potpun i jasan uvid u probleme i izazove sa kojima se suočava region u navedenim oblastima, ali i u njegov potencijal i vrhunske rezultate koji se često zanemaruju ili neosnovano osporavaju od institucija iz drugih dijelova Evrope i svijeta.

Međunarodna zajednička konferencija Konfučijevih instituta Centralne i Istočne Evrope

Delegacija Konfučijevog instituta Univerziteta u Sarajevu, koju čine kineski i bosanski direktori Instituta dr. La Weixin i mr. Miroslav Živanović, učestvuje u radu zajedničke konferencije Konfučijevih instituta Centralne i Istočne Evrope za 2018. godinu koja se održava u Sofiji (Bugarska). Globalna mreža Konfučijevih instituta obuhvata 530 instituta i 1.113 kineskih učionica uspostavljenih u 149 država (regija) širom svijeta u kojima radi više od 46.000 kineskih i lokalnih učitelja. Od 2004. godine, kada je otvoren prvi Konfučijev institut, više od devet miliona studenata je imalo priliku pohađati neke od programa ove impresivne globalne mreže primarno namijenjene promociji kineskog jezika i kulture. Konferencija u Sofiji organizirana je s ciljem da Konfučijevi instituti Centralne i Istočne Evrope međusobno razmijene dragocjena iskustva stečena kroz djelovanje u različitim lokalnim kontekstima i uzmu aktivno učešće u raspravi o općim temama koje se odnose na pitanje kvaliteta kurseva kineskog jezika i njegovog unapređenja, inovacija u razvoju instituta, te njihove specifične uloge u promociji globalne kineske inicijative „Pojas i put“, poznatije i kao Put svile 21. stoljeća, a koja se odnosi na spremnost NR Kine na značajna

infrastrukturna i druga kapitalna ulaganja koja će, u najkraćem, omogućiti bolju uvezanost NR Kine i ostatka svijeta. Delegacija Konfučijevog instituta Univerziteta u Sarajevu predstavila je svoje stavove u odnosu na postavljena pitanja, sa naglaskom na spremnost Univerziteta u Sarajevu da svoj naučni i istraživački potencijal stavi u funkciju unapređenja odnosa između Bosne i Hercegovine i NR Kine koji će se odvijati u obostranom interesu.

Održano predavanje dr. Razije Sultanove „Neruskog lice Rusije: muzika, omladina i migracije u postsovjetskoj državi“

Etnomuzikologinja dr. Razia Sultanova sa Univerziteta u Kembridžu je 26. oktobra 2018. godine u svečanoj sali Univerziteta u Sarajevu održala uvodno predavanje pod nazivom „Neruskog lice Rusije: muzika, omladina i migracije u postsovjetskoj državi“ („Non-Russian Face of Russia: Music, Youth and Migration in Post-Soviet State“). Održano predavanje je dio simpozijskih događanja u okviru 11. međunarodnog simpozija „Muzika u društvu“ u organizaciji Muzikološkog

društva FBiH i Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu.

Drugi rektorski forum jugoistočne Evrope i Zapadnog Balkana

Sveučilište u Zagrebu je bio domaćin Drugog rektorskog foruma jugoistočne Evrope i zapadnog Balkana. Na Forumu su 23 rektora potpisala Deklaraciju univerziteta jugoistočne Evrope i zapadnog Balkana, čime će se unaprijediti saradnja i zajedničko djelovanje tih univerziteta u području nauke, visokog obrazovanja, istraživanja i transfera znanja. U skladu sa zaključcima Prvoga rektorskog foruma zapadnoga Balkana potpisnici Deklaracije na sastanku održanom u Zagrebu pokrenuli su osnivanje zajednice univerziteta jugoistočne Evrope i zapadnog Balkana. Između ostalog, na temelju potpisane deklaracije zajednica će nastaviti razvijati Regionalnu platformu za saradnju u području nauke, visokog obrazovanja i istraživanja te će posebna pažnja biti usmjerena na unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja na području jugoistočne Evrope i zapadnog Balkana. Također, zajednica će stvarati uvjete za zajedničko jačanje kapaciteta u području nauke, visokog

obrazovanja i transfera znanja, aktivno zagovarati zajedničke interese u području svoga djelovanja u institucijama Evropske unije, poticati mobilnost nastavnika, saradnika, naučnika, istraživača i studenata te se aktivno zalagati da države jugoistočne Evrope i zapadnog Balkana izdvajaju više sredstava za finansiranje nauke, koja ne bi smjela biti niža od 1% bruto nacionalnog dohotka. Polazeći od činjenice da se velik broj visokoobrazovanih ljudi iseljava iz ovoga područja u razvijenije evropske zemlje te da postoji zajednički interes kako bi se taj trend zaustavio ili smanjio, zajednica će se osobito zalagati da Evropska unija namjenski izdvaja više sredstava za razvoj nauke i visokog obrazovanja na univerzitetima koji su u njenom sastavu.

Uz podupiranje načela otvorenog pristupa nauci i istraživačkoj infrastrukturi, zajednica univerziteta jugoistočne Evrope i zapadnog Balkana podupirat će započete i planirane aktivnosti u okviru Berlinskoga procesa, osobito one koji se odnose na osnivanje i rad Istraživačke zaklade za jugoistočnu Evropu i zapadni Balkan. Zaključak je rektora potpisnika Deklaracije kako u zajednicu mogu biti primljeni i drugi univerziteti izvan prostora jugoistočne Evrope i zapadnog Balkana, pri čemu će uvjeti i način donošenja odluke o njihovu prijemu biti uređeni odgovarajućim općim aktom.

Međunarodna konferencija univerzitskih rektora

Međunarodna konferencija univerzitskih rektora i XV međunarodni simpozij univerzitskih profesora pod nazivom „Koja je misija univerziteta danas? Formiranje, istraživanje, inovacije, rad, mudrost“ održana je 8. i 9. novembra 2018. godine u Rimu u organizaciji Ministarstva obrazovanja, univerziteta i istraživanja Republike Italije, Rektorske konferencije papinskih univerziteta u Rimu i Vikarijata Rima. Konferencija je održana u Papinskoj vili Mondragone u kojoj je proglašeno „novo doba“, odnosno prelazak sa julijanskog na gregorijanski kalendar. Prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu, učestvovala je u radu ove izuzetno značajne konferencije na kojoj je razmatrano pitanje da li su globalni izazovi, kulturne promjene i društvene inovacije nova misija za univerzitete. Na konferenciji su razmatrane teme povezane sa globalnim problemima, posebno sa kvalitetom okoliša i života uopće, pojavom sve većeg broja izoliranih dijelova društva, povećanjem siromaštva i globalnom percepcijom da idemo u pogrešnom smjeru. Naglašeno je da univerziteti sada trebaju odigrati ključnu ulogu u smislu obrazovanja mladih ljudi koji će kritički posmatrati svijet i biti u

mogućnosti da inoviraju i doprinesu kreaciji „novog modela“ koji će globalni ekonomski rast prevesti u blagostanje i održivost cijele planete.

Predavanja prof. dr. Lagumđije na prestižnim postdiplomskim studijima u Pekingu

Na poziv Instituta za zemlje u razvoju (Emerging Markets Institute, EMI) Državnog pedagoškog Univerziteta u Pekingu i Švarcmanovog postdiplomskog programa Univerziteta Tsinghua, u zvanju izuzetnog profesora ovih dviju prestižnih institucija, dr. Zlatko Lagumđija, profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, održao je seriju predavanja na posebno dizajniranom predmetu pod nazivom „Liderstvo za društva zajedničkih vrijednosti“. Posebno predavanje o istoj temi sa interaktivnim učešćem dr. Lagumđija je održao na Švarcmanovom programu, najprestižnijem postdiplomskom ove vrste, na koji je primljeno oko 100 postdiplomaca i to po jedna trećina polaznika iz Kine, SAD-a i grupe preostalih država, a nakon prijavljenih preko 6000 kandidata iz cijelog svijeta.

Okrugli sto o temi „Prvi svjetski rat: Svjetska historija i kulturne posljedice“

Filozofskom fakultetu u Sarajevu je pripala čast da organizira okrugli sto povodom obilježavanja stogodišnjice završetka Prvog svjetskog rata, u organizaciji Univerziteta u Sarajevu (Filozofski fakultet) i Univerziteta Capital Normal iz Pekinga, a koji su otvorili Njena ekselencija ambasadorica NR Kine u Bosni i Hercegovini, prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu

akademsku saradnju Univerziteta u Sarajevu, prof. dr. Muhamed Dželilović, dekan Filozofskog fakulteta u Sarajevu, prof. dr. Liang Zhanjun, direktor postdiplomskih studija, CNU i Li Shi'an, profesor na Univerzitetu Renmin i predsjednik Društva za savremenu historiju. Ovaj jednodnevni skup je bio tek prva prilika da se stekne uvid u kulturološki uvjetovana tumačenja aktera i događaja u Prvom svjetskom ratu. Područje Balkana, nemirna tačka Evrope, opterećena identitarnim pitanjima, zanimljiva je tema istraživačima iz različitih naučnih oblasti kakvi su se i okupili taj dan na Filozofskom fakultetu.

Prof. dr. Ivo Josipović održao predavanje na Univerzitetu u Sarajevu povodom Dana državnosti BiH

Univerzitet u Sarajevu je u četvrtak 22. novembra 2018. godine organizirao tribinu kako bi obilježio jedan od najznačajnijih datuma u historiji Bosne i Hercegovine: 25. novembar – Dan državnosti Bosne i Hercegovine. Na tribini posvećenoj temi „75 godina ZAVNOBIH-a i ZAVNOH-a u kontekstu postojećih odnosa u regiji“ govorio je prof. dr. Ivo Josipović, predsjednik Republike Hrvatske u periodu od 2010. do 2015. godine. U izlaganju o

temi „75 godina ZAVNOBIH-a i ZAVNOH-a u kontekstu postojećih odnosa u regiji“ prof. dr. Ivo Josipović je istakao politički značaj zasjedanja ZAVNOH-a i ZAVNOBiH-a, te o istima govorio u kontekstu današnjih političkih odnosa u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini ali i u kontekstu naših međudržavnih odnosa.

Erasmus Student Network BiH i Univerzitet u Sarajevu predstavljeni na petom Network Exchange forumu u Briselu

Peti Network Exchange forum održan je od 8. do 12. novembra 2018. godine u Briselu i okupio je predstavnike Erasmus Student Network (ESN) timova iz gotovo cijele Evrope. Bosnu i Hercegovinu i Univerzitet u Sarajevu na ovom značajnom skupu predstavljala je Medina Hadžić, predsjednica lokalne sekcije ESN Sarajevo. Na održanom forumu Medina Hadžić je predstavila dosadašnji rad lokalne sekcije na čijem je čelu, te glavni grad Bosne i Hercegovine kao kosmopolitsko, multietničko i tolerantno mjesto otvoreno za strane studente. Na taj način krunisan je dosadašnji rad lokalne sekcije ESN Sarajevo te ESN-a Bosne i Hercegovine koji su do

sada učinili mnogo na promociji svoje zemlje i Univerziteta kroz pružanje svesrdne podrške Erasmus studentima koji su semestar ili godinu odlučili provesti u Sarajevu. Forum je trajao pet dana, te je uključivao treninge, prezentacije, team building aktivnosti o temi HR-menadžmenta, kroz koje je naš tim pokazao da ne zaostaje za sličnim organizacijama koje djeluju u mnogo razvijenijim i uređenijim zemljama Evrope.

Univerzitet u Sarajevu učestvovao na 13. globalnoj konferenciji Konfučijevih instituta

Globalna mreža Konfučijevih instituta kontinuirano raste kada je u pitanju broj instituta i učionica, ali se i razvija u pogledu kvaliteta nastave i broja korisnika programa i usluga. Ovo je jedan od glavnih zaključaka 13. globalne konferencije Konfučijevih instituta koja je ove godine od 4. do 5. decembra održana u Chengduu, glavnom gradu pokrajine Sichuan, NR Kina. Konfučijevi instituti i Konfučijeve učionice djeluju kao jedinstvene obrazovne institucije kojima je primarna misija podučavanje kineskog jezika i promocija kulturne saradnje i razmjene. Delegacija Univerziteta u Sarajevu, predvođena prof. dr. Aleksandrom Nikolić, prorektoricom za međunarodnu saradnju, predstavila je Konfučijev institut Univerziteta u Sarajevu u dvodnevnom radu globalne konferencije. Uz prorektoricu Nikolić, delegaciju su činili i gospodin La Weixin, direktor Instituta, i Miroslav Živanović, koordinator projekta razvoja Konfučijevog instituta Univerziteta u Sarajevu.

Dekanska konferencija poljoprivrednih fakulteta jugoistočne Evrope

Dekanska konferencija na kojoj su učestvovali dekani i prodekanji poljoprivrednih fakulteta jugoistočne Evrope održana je u Zagrebu 14. decembra 2018.

Ljubljane. Dekani i prodekanji su predstavili svoje fakultete i izazove sa kojima se suočavaju, te je ovom prilikom dogovoren i potpisivanje sporazuma o saradnji kao i zajedničko učešće na evropskim i drugim projektima. Također, predloženo je da se već sljedeće godine osnuje asocijacija poljoprivrednih fakulteta jugoistočne Evrope čiji sastanci bi se održavali jednom godišnje, svaki put u drugom gradu.

Innovative Smart Grid Technologies Europe 2018

Elektrotehnički fakultet Univerziteta u Sarajevu je ove godine organizirao veliku

godine u organizaciji Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Na konferenciji su učestvovale delegacije poljoprivrednih fakulteta iz Zagreba, Osijeka, Sarajeva, Mostara, Banje Luke, Beograda, Novog Sada, Čačka, Skoplja, Podgorice, Maribora i međunarodnu konferenciju „ISGT Europe 2018“ (Innovative Smart Grid Technologies Europe 2018) koja se održala od 21. do 25. oktobra 2018. godine u hotelu Holiday u Sarajevu. Ova konferencija se organizira već osmi put u Evropi, ovaj put u Sarajevu. Za konferenciju se registriralo 350 učesnika iz 38 zemalja svijeta, te je prezentirano 235 naučnih radova, raspoređenih u dvije poster-sesije i petnaest sesija za oralne prezentacije.

Međunarodne posjete

- **Posjeta ambasadorice Indonezije rektoru Univerziteta u Sarajevu (18. januar 2018).** Ambasadorica Republike Indonezije u BiH Nj. e. Amelia Achmad Yani posjetila je 18. januara 2018. godine Univerzitet u Sarajevu i tom prilikom susrela se sa rektorem prof. dr. Rifatom Škrijeljom. U toku susreta istaknut je značaj međuniverzitske saradnje te su razmatrane mogućnosti ostvarivanja akademске saradnje

između Univerziteta u Sarajevu i univerziteta u Indoneziji, a posebno sa Univerzitetom Indonezija (Jakarta), Univerzitetom Gadjah Mada (Yogyakarta) i Tehnološkim institutom Bandung.

- **Posjeda delegacije Malardalen univerziteta (19. januar 2018).** Univerzitet u Sarajevu je 19. januara 2018. godine posjetio prof. dr. Damir Isovčić, dekan Fakulteta za inovacije, dizajn i inženjeringu Univerziteta

Mälardalen (Švedska), gdje se susreo sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom, prorektoricom za međunarodnu saradnju prof. dr. Aleksandrom Nikolić i dekanom Elektrotehničkog fakulteta prof. dr. Samimom Konjicijom. U okviru svojih redovnih aktivnosti u oblasti međunarodne saradnje Univerzitet u Sarajevu sarađuje i sa Univerzitetom Mälardalen. Na sastanku je istaknuto da je dosadašnja saradnja bila izuzetno uspješna, posebno kada je u pitanju razmjena studenata Elektrotehničkog fakulteta koji su boravili na Univerzitetu Mälardalen, te je razgovarano o mogućnostima produbljivanja i intenziviranja saradnje u narednom periodu.

- **Posjeta delegacije Univerziteta Medipol u Istanbulu** (22. januar 2018). Predstavnici Univerziteta Medipol u Istanbulu su 22. januara 2018. godine posjetili Univerzitet u Sarajevu gdje su se susretli sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom i prorektoricom Aleksandrom Nikolić. Uime Medicinske grupacije Univerziteta Medipol sastanku je prisustvovao profesor Ibrahim Sina Uckan sa saradnicima, te dr. Mevlit Jurseven uime Udruženja ljekara Republike Turske. Uime Stomatološkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu prisutna je bila doc. dr. Selma Jakupović. U toku susreta su razmatrane mogućnosti ostvarivanja akademske saradnje između Univerziteta u Sarajevu i

Univerziteta Medipol te modaliteti saradnje između fakultetā Univerziteta Medipol i Stomatološkog fakulteta sa klinikama i Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Saradnja bi podrazumijevala uspostavljanje zajedničkog doktorskog studija na engleskom jeziku te razmjenu studenata i nastavnog osoblja.

- **Posjeta ambasadora Palestine u BiH (25. januar 2018. godine).** Nj. e. gospodin Rezeq Namoora, ambasador Palestine u BiH, posjetio je u četvrtak 25. januara 2018. godine Univerzitet u Sarajevu gdje se susreo sa prof. dr. Aleksandrom Nikolić, prorektoricom za međunarodnu saradnju. U toku susreta je razgovarano o značaju međuniverzitske saradnje, mogućnostima ostvarivanja akademske saradnje između Univerziteta u Sarajevu i univerzitetā u Palestini, a posebno između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta Al-Quds. Nakon što su Univerzitet u Sarajevu i Univerzitet Al-Quds dogovorili oblike buduće saradnje, posjeta ambasadora Namoore bila je prilika za razmatranje termina potpisivanja sporazuma između ovih dvaju univerziteta, te je dogovoren da će sporazum biti potpisani u toku marta tekuće godine.
- **Posjeta delegacije kosovskih univerziteta (7–8. februara 2018. godine).** Delegacije Univerziteta „Ukshin Hoti“ u Prizrenu i

Univerziteta „Haxhi Zeka“ u Pećи posjetile su 7. i 8. februara 2018. godine Univerzitet u Sarajevu gdje su se susrele sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom i prorektorima Univerziteta. Univerzitet u Sarajevu je u januaru 2017. godine potpisao sporazume o saradnji sa četiri javna univerziteta na Kosovu na kojima su studijski programi organizirani i na bosanskom jeziku, među kojima i sa Univerzitetom „Ukshin Hoti“ u Prizrenu i Univerzitetom „Haxhi Zeka“ u Pećи, te je posjeta delegacija ovih dvaju univerziteta bila prilika za razmatranje proširivanja saradnje na nivou fakulteta, posebno kada je u pitanju razmjena nastavnika i studenata.

- **Posjeta delegacije Univerziteta „Matej Bel“ (13. mart 2018).**

Svečano potpisivanje Sporazuma o akademskoj saradnji između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta „Matej Bel“ (Slovačka) upriličeno je 13. marta 2018. godine u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu. Sporazum koji su potpisali prof. dr. Rifat Škrijelj, rektor Univerziteta u Sarajevu, i prof. dr. Vladimir Hiadlovsky, rektor Univerziteta „Matej Bel“, zaključen je s ciljem promoviranja akademske, obrazovne i kulturne saradnje između dviju institucija.

- **Posjeta delegacije njemačke savezne pokrajine Baden-Württemberg (20. april 2018).**

Delegacija njemačke savezne pokrajine Baden-Württemberg na

čelu sa gospodom Petrom Olschowski, državnom sekretaricom za nauku, istraživanje i umjetnost, posjetila je 20. aprila 2018. godine Univerzitet u Sarajevu gdje se susrela sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom, prorektorima Univerziteta, predstavnicima organizacionih jedinica i Centra za izgradnju i održavanje Kampusa. Delegaciju njemačke savezne pokrajine Baden-Württemberg činili su rektori, predsjednici i zvaničnici univerzitetā, akademija, muzeja i drugih institucija iz Baden-Württemberga. Posjeta je organizirana s ciljem stjecanja uvida u kulturni, ekonomski i visokoobrazovni sektor u Bosni i Hercegovini te unapređenja postojeće saradnje.

- **Delegacija Kineske asocijacije za međunarodno razumijevanje u posjeti Univerzitetu u Sarajevu (7. maj 2018).**

Delegacija Kineske asocijacije za međunarodno razumijevanje (CAFIU), koju su činili potpredsjednik CAFIU-a i vođa delegacije Ai Ping, generalni sekretar Zhu Rui, te Xia Jiaoye, posjetila je u ponедjeljak 7. maja 2018. godine Univerzitet u Sarajevu gdje se susrela sa prorektoricom za međunarodnu saradnju prof. dr. Aleksandrom Nikolić i kodirektorima Konfučijevog instituta Univerziteta u Sarajevu Miroslavom Živanovićem i La Weixinom. Sastanku je prisustvovao i predsjednik Udruženja „Bosansko-

kinesko prijateljstvo“ Faruk Borić. Delegacija Kineske asocijacije za međunarodno razumijevanje, krovnog think-tanka iz Pekinga koji okuplja civilne organizacije iz 60-ak država uključenih u multidisciplinarno izučavanje Inicijative „Pojas i put“, boravi u Bosni i Hercegovini na poziv Centra za promociju i razvoj Inicijative „Pojas i put“ povodom održavanja simpozija o temi „Pojas i put i povezivanje naroda“.

- **Posjeta delegacija Univerziteta u Novom Sadu (19. maj 2018).** Univerzitet u Sarajevu i Univerzitet u Novom Sadu su u subotu 19. maja 2018. godine obnovili ranije potpisani Sporazum o akademskoj saradnji s ciljem promoviranja akademske, obrazovne i kulturne saradnje između ovih dviju institucija.
- **Prorektorica za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu u radnoj posjeti Univerzitetu Northwestern (20–25. maja 2018).** Na poziv Službe za dodiplomsko učenje u inozemstvu (Undergraduate Learning Abroad – ULA) Univerziteta Northwestern u Evanstonu, Illinois, SAD, prorektorica za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Aleksandra Nikolić boravila je od 20. do 25. maja u radnoj posjeti univerzitskom kampusu u Evanstonu. U okviru posjete sudjelovala je u radionicama i sesijama organiziranim za osoblje

uključeno u međunarodne programe Univerziteta Northwestern.

- **Posjeta delegacije UNICEF-a (26. juni 2018).** Gospođa Geeta Narayan, predstavnica UNICEF-a u Bosni i Hercegovini, posjetila je u utorak 26. juna 2018. godine Rektorat Univerziteta u Sarajevu gdje se susrela sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom. Sastanku su prisustvovale i gospođa Brigita Hadžić, menadžerka odjela Operacija UNICEF-a, i doc. dr. Aida Kulo, Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu. Tokom susreta razgovarano je o mogućim oblicima saradnje na projektima koji promoviraju prava djece u BiH, socijalnu zaštitu i inkluziju, inkluzivno obrazovanje i sl.
- **Posjeta delegacije Državnog pedagoškog univerziteta u Pekingu (26. juni 2018).** Univerzitet u Sarajevu je posjetila delegacija Državnog pedagoškog univerziteta u Pekingu i tom prilikom je upriličen susret sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom, prorektorima i predstavnicima Odbora za međunarodnu saradnju, Filozofskog fakulteta, Medicinskog fakulteta i Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja. Rektor Škrijelj je, uz riječi dobrodošlice, istakao značaj unapređenja i jačanja međuniverzitske saradnje s posebnim osvrtom na uspješnu saradnju između NR Kine i BiH u oblasti visokog obrazovanja i istraživanja.

- **Posjeta delegacije Istanbulskog tehničkog univerziteta (2. juli 2018).** Rektor Istanbulskog tehničkog univerziteta (ITU) prof. dr. Mehmet Karaca susreo se 2. jula 2018. godine sa rektoretom Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Rifatom Škrijeljom. Na sastanku su predstavljeni rad, razvoj i aktivnosti Istanbulskog tehničkog univerziteta i Univerziteta u Sarajevu, te je istaknut značaj međuniverzitetske saradnje kao i njenog unapređenja i jačanja. Uz riječi dobrodošlice, rektor Škrijelj je izrazio zahvalnost na posjeti i želji za produbljivanjem saradnje, te podsjetio da Univerzitet u Sarajevu i Istanbulski tehnički univerzitet od 2010. godine imaju potpisani Sporazum o akademskoj saradnji, naglasivši da je saradnja Univerziteta u Sarajevu sa univerzitetima u Republici Turskoj u stalnom usponu.
- **Posjeta delegacije Techno India group (10. juli 2018).** Univerzitet u Sarajevu je u utorak 10. jula 2018. godine posjetila delegacija Techno India Group. Razlog posjetе delegacije je upoznavanje sa mogućnostima za investiranje u sferi obrazovanja te inicijalnog istraživanja potencijalnih oblika saradnje. Uz prezentacije rada i razvoja Techno India Group i Univerziteta u Sarajevu, predstavljen je sektor informacijskih i komunikacijskih tehnologija i perspektive Univerziteta u Sarajevu u ovoj oblasti.
- **Posjeta delegacije Univerziteta u Nišu (6. juli 2018).** Ugovorom o naučnoj i obrazovnoj saradnji, koji su potpisali rektor Univerziteta u Nišu prof. dr. Dragan Antić i rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Rifat Škrijelj, nastavljeno je partnerstvo između ovih dvaju univerziteta. Ovim ugovorom se u narednih pet godina predviđa razvijanje akademske saradnje u oblasti obrazovanja, naučnoistraživačkog roda i drugim oblastima od zajedničkog interesa.
- **Posjeta delegacije Državnog univerziteta u Sjevernoj Karolini (12. juli 2018).** Direktor internacionalnog programa prestižnog američkog Državnog univerziteta u Sjevernoj Karolini (NCSU) gospodin J. Jose Cisneros i prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu (UNSA), sastali su se u četvrtak 12. jula 2018. godine u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu. Na održanom sastanku razgovarano je o saradnji dvaju univerziteta i budućim koracima kako bi se saradnja ostvarila i učvrstila. Gospodin Jose Cisneros je predstavio ciljeve Univerziteta u Sjevernoj Karolini u okviru kojih jačanje međunarodne saradnje, posebno u oblasti poljoprivrede i prehrane, predstavlja glavni strateški cilj.
- **Posjeta ambasadora Kipra (24. juli 2018).** Nj. e. gospodin Panayiotis Papadopoulos, ambasador Republike

Lipar, susreo se sa prof. dr. Rifatom Škrijeljom, rektorm Univerziteta u Sarajevu, a susretu upriličenom u Rektoratu Univerziteta prisustvovali su i dr. Nenad Baroš, počasni konzul, i mr. Miroslav Živanović, šef Kabineta rektora. Uz riječi dobrodošlice uvaženom gostu, rektor prof. dr. Rifat Škrijelj je predstavio historiju i razvoj Univerziteta u Sarajevu, istakavši sveobuhvatnost Univerziteta koji pokriva oblasti humanističkih, društvenih, medicinskih, prirodno-matematičkih i biotehničkih te tehničkih nauka i umjetnosti. U toku susreta istaknut je značaj međuniverzitske saradnje te su razmatrane mogućnosti ostvarivanja akademske saradnje između Univerziteta u Sarajevu i univerzitetā u Republici Kipar.

- **Posjeta ambasadorice Egipta (4. septembar 2018).** Nj. e. gospođa Hala El Bishlawy, ambasadorica Arapske Republike Egipat u BiH, posjetila je Univerzitet u Sarajevu gdje se susrela sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom, prorektoricom za međunarodnu saradnju prof. dr. Aleksandrom Nikolić i dekanom Fakulteta islamskih nauka prof. dr. Zuhdijom Hasanovićem. Uz izraženu opredijeljenost za nastavak uspješne saradnje između Univerziteta u Sarajevu i Ambasade Arapske Republike Egipat u BiH, u toku susreta je razgovarano o jačanju veza između Univerziteta u Sarajevu i univerzitetā u Egiptu putem različitih

modela akademske i kulturne saradnje.

- **Posjeta delegacije Univerziteta Yildirim Beyazit u Ankari (19. oktobar 2018).** Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta Yildirim Beyazit u Ankari upriličeno je u petak 19. oktobra 2018. godine u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu u okviru održavanja naučne konferencije „Alija Izetbegović i njegovo shvatanje prava i države“ koju su zajedno organizirala ova dva univerziteta.
- **Posjeta delegacije Univerziteta Lanzhou Jiaotong iz Kine (5. novembar 2018).** Delegacija Univerziteta Lanzhou Jiaotong, na čelu sa prof. dr. Zhang Guojin, dekanesom Međunarodnog pedagoškog fakulteta, posjetila je u ponedjeljak 5. novembra 2018. godine Univerzitet u Sarajevu gdje se susrela sa prof. dr. Aleksandrom Nikolić, prorektoricom za međunarodnu saradnju. U toku susreta je razgovarano o značaju međuniverzitske saradnje, te su razmatrane mogućnosti ostvarivanja akademske saradnje između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta Lanzhou Jiaotong, javnog univerziteta u Lanzhouu, provincija Gansu, Kina. Istaknuto je da je cilj promoviranje akademske, obrazovne i kulturne saradnje koje bi uključivalo umrežavanje i obostranu

razmjenu nastavnika, istraživača, studenata i drugog osoblja.

- **Posjeta delegacije Sjeverozapadnog pedagoškog univerziteta (21. decembar 2018).** Konfučijev institut Univerziteta u Sarajevu jedinstveni je projekat međunarodne univerzitetske saradnje i doprinos kineske i bosanskohercegovačke akademske zajednice u izgradnji dobrih odnosa između dviju zemalja. Ovo je,

između ostalih, jedan od zaključaka utvrđenih tokom posjete delegacije Sjeverozapadnog pedagoškog univerziteta iz provincije Gansu (NR Kina) Univerzitetu u Sarajevu. Direktni povod za posjetu je Konfučijev institut Univerziteta u Sarajevu koji je osnovan i razvija se kao zajednički projekat međunarodne saradnje dvaju univerziteta.

Međunarodni sajmovi

Otvoren prvi međunarodni sajam „Isplori 2018“

Prvi međunarodni sajam sporta, sportske opreme, lova i ribolova „Isplori 2018“ u organizaciji Agencije za promociju sporta ISPLORI održan je od 8. do 13. maja 2018. godine u Olimpijskoj dvorani „Juan Antonio Samaranch“ (Zetra). Univerzitet u Sarajevu je bio partner prvog međunarodnog sajma sporta, sportske opreme, lova i ribolova „Isplori 2018“. Na ovom događaju Univerzitet u Sarajevu predstavio je kampanju za upis studenata pod sloganom „Ponosni na znanje“ i upoznao posjetioce sa svim prednostima studiranja na najprestižnijem, najstarijem, najraznovrsnijem i najvećem univerzitetu u Bosni i Hercegovini.

Deveti sajam stipendija

Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je i ove godine organizirala „Sajam stipendija“ i to deveti po redu. Prepoznajući važnost mobilnosti studenata, nastavnika i saradnika u Evropi ali i šire, Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je uspješan organizator „Sajma stipendija“ – jedinstvene manifestacije ove vrste u Bosni i Hercegovini čiji je cilj da okupi sve institucije koje dodjeljuju i/ili administriraju stipendije ili dodjeljuju druge vrste finansijske podrške za studiranje u BiH i inozemstvu, te da im omogući da predstave svoje programe stipendirana i finansijske podrške i daju priliku bh. studentima da sve informacije o mogućnostima studiranja u inozemstvu dobiju na jednom mjestu. Važnost ovog susreta prepoznalo je 58 institucija, od čega

12 ambasada i 26 evropskih partnerskih univerziteta i drugih vladinih i nevladinih organizacija. Prisutne su ovom prilikom, pored rektora UNSA, pozdravili Nj. e. Anders Hagelberg, ambasador Švedske u BiH, Nj. e. Georgios Iliopoulos, ambasador Grčke u BiH, i Sanjeev Manchanda, drugi sekretar Ambasade Indije. Deveti sajam stipendija je dio programa „Druge sedmice obuke internacionalnog osoblja“ koja se istovremeno održava u Rektoratu od 15. do 19. oktobra 2018. godine, te prisustvo ovih evropskih partnera govori o bitnosti internacionalizacije u kojoj je Univerzitet u Sarajevu veoma aktivan, te o podizanju svijesti o promociji akademске i administrativne mobilnosti, pri čemu je ovaj sajam, upravo na tom putu, postao i svojevrsni brend našeg univerziteta.

Na 9. sajmu stipendija učestvovali su: Ambasada Češke Republike (Češka Republika), Ambasada Francuske – Francuski institut u BiH (Francuska), Ambasada Grčke (Grčka), Ambasada Indije (Indija), Ambasada Indonezije (Indonezija), Ambasada Japana (Japan), Ambasada Mađarske (Mađarska), Ambasada Rumunije (Rumunija), Ambasada Ruske Federacije (Rusija), Ambasada Slovačke (Slovačka), Ambasada Švedske (Švedska), Ambasada Turske (Turska), Bečki univerzitet za ekonomiju i biznis (Austrija), Centralnoevropski univerzitet (Mađarska), Češki univerzitet životnih nauka (Češka Republika), Internacionalni univerzitet u Sarajevu (BiH), Karlov univerzitet u Pragu – Fakultet sporta i tjelesnog odgoja (Češka Republika), Karlov univerzitet u Pragu – Humanistički fakultet (Češka Republika), Katolički univerzitet u Lilleu (Francuska), Univerzitet Masaryk u Brnu – Fakultet za ekonomiju i administraciju (Češka Republika), Međunarodni komitet Crvenog krsta/križa (BiH), Univerzitet Mendel u Brnu (Češka Republika), Univerzitet Mendel u Brnu – Fakultet za biznis i ekonomiju (Češka Republika), Sarajevska škola za nauku i tehnologiju (BiH), Tehnički univerzitet u Košicama – Mašinski fakultet (Slovačka), Tehnički univerzitet u Rigi (Latvija), Tehnički univerzitet u Belfort-Montbeliardu (Francuska), Univerzitet u Lleidi (Španija), Univerzitet „Matej Bel“ u Banskoj Bistrici – Fakultet političkih nauka i međunarodnih odnosa (Slovačka), Univerzitet Ondokuz Mayis u Samsunu (Turska), Univerzitet Pariz 8 (Francuska), Univerzitet u

Bolonji (Italija), Univerzitet u Granadi (Španija), Univerzitet u Ljubljani (Slovenija), Univerzitet u Marburgu (Njemačka), Univerzitet u Mariboru (Slovenija), Univerzitet u Novoj Gorici (Slovenija), Univerzitet u Portu (Portugal), Univerzitet Tomaša Bate u Zlinu (Češka Republika), Univerzitet u Sarajevu – Konfučijev institut (BiH), Univerzitet u Sarajevu – Ured za podršku studentima (BiH), Univerzitet u Sarajevu – Služba za međunarodnu saradnju (BiH), Univerzitet u Sarajevu – Centar za interdisciplinarne studije (BiH), Univerzitet u Sarajevu – Ekonomski fakultet, Centar za islamsku ekonomiju (BiH), Alumni asocijacija Zapadnog Balkana (BiH), DAAD BiH (BiH), EducationUSA – Alumni asocijacija pri Ambasadi SAD-a (SAD), Erasmus Student Network (BiH), Fondacija „Bosana“ (BiH), Fondacija „Dr. Zoran Đinđić“ (Srbija), Fondacija „Humanost u akciji“ BiH (BiH), Fondacija Konrad Adenauer (BiH), Hocu.ba (BiH), IAESTE LC Sarajevo (BiH), Nacionalni Erasmus+ ured u BiH (BiH), OeAD / Studiraj u Austriji (Austrija), ProCredit Bank dd (BiH), Alpbach inicijativna grupa IGAS (BiH).

Sajam francuskih univerziteta

Svake godine Francuska primi 300.000 stranih studenata i nalazi se na trećem mjestu u svijetu po broju stranih studenata. Sa mrežom od 3.500 ustanova visokoškolskog obrazovanja Francuska nudi veliki izbor studija u svim oblastima i na svim nivoima, jednaka prava za strane i domaće studente, francuski jezik i kulturu, mogućnost studiranja na francuskom i engleskom jeziku i, prije svega, visokokvalitetno obrazovanje. Kako bi studentima predstavili cjelokupnu ponudu studija u Francuskoj, različite procedure upisa, te različite mogućnosti finansiranja, uključujući i stipendije Francuske vlade, Francuska ambasada i Campus France u Bosni i Hercegovini su 7. novembra 2018. godine po peti put organizirali Sajam francuskih univerziteta koji je održan na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Tokom Sajma francuskih univerziteta ujedno je i otvoren konkurs za stipendije Vlade Francuske za akademsku 2019/2020. godinu na koji se mogu prijaviti studenti sa svih univerziteta u BiH. Na inicijativu Francuske ambasade u BiH 7. novembra 2018. godine održan je i 6. francusko- bosanskohercegovački naučni komitet na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Održavanje naučnog komiteta ima za cilj jačati univerzitetsku saradnju između ove dvije države. Na ovaj način željeli su dodatno ojačati saradnju na bilateralnoj osnovi u okviru Erasmus + programa te kroz saradnju sa Univerzitetskom agencijom frankofonije. Uime Univerziteta u Sarajevu naučnom komitetu prisustvovala je prof. Sanja Burić, prorektorica za umjetnost, kulturu i sport.

Međunarodna vidljivost i prepoznatljivost

Doc. dr. Munir Drkić dobitnik ovogodišnje internacionalne nagrade Farabi

14. januara 2018. godine u Teheranu je, u prisustvu predsjednika Islamske Republike Iran Ruhanija, održana završna manifestacija dodjele ovogodišnje internacionalne nagrade Farabi. Od ukupno

4383 djela pristigla na ovogodišnji, deveti po redu konkurs za Farabijevu nagradu, nagrađeno je 27 iranskih i šest stranih autora. Među laureatima je i doc. dr. Munir Drkić sa Katedre za perzijski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Sarajevu. Doc. dr. Munir Drkić je Farabijevu nagradu dobio za knjigu „Višejezičnost u Mesneviji Dželaluddina Rumija“, čiji je izdavač Naučnoistraživački institut „Ibn Sina“ u Sarajevu u saradnji sa Filozofskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu. Knjiga je prilagođena inačica Drkićeve doktorske disertacije odbranjene na Filozofskom fakultetu.

Prof. dr. Jasmina Talam dobitnica stipendije za postdoktorsko istraživanje iz oblasti folklornih studija

Kraljevska akademija Švedske, Kraljevska muzička akademija, Kraljevska akademija likovnih umjetnosti, Kraljevska akademija za književnost i historiju i Kraljevska akademija Gustavus Adolphus za švedske folklorne studije uspostavile su program stipendiranja postdoktorskih istraživanja poznat pod nazivom Bernadotte program. Program je uspostavljen 2016. godine, na 70. rođendan švedskog kralja Karla XVI. Gustava. Dobitnica stipendije za 2018. godinu za postdoktorsko istraživanje iz oblasti folklornih studija je prof. dr. Jasmina Talam. Diplome je uručio kralj Karl XVI. Gustav na svečanoj ceremoniji održanoj 2. 5. 2018. godine u biblioteci Bernadotte u dvoru u Stockholmu. Postdoktorsko istraživanje „Bosnian refugees in music-making and cultural organisational activities in Sweden“ prof. dr. Jasmine Talam provodit će se u okviru Svenskt visarkiv u akademskoj 2018/2019. godini.

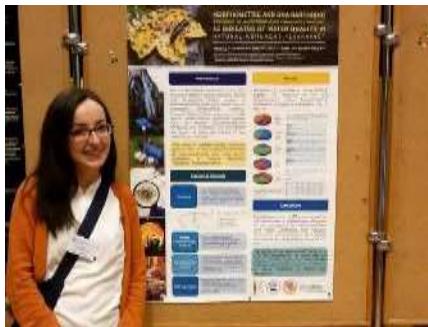
Bosna i Hercegovina dobila svog predstavnika u CERN-u

20. juna 2018. godine prof. dr. Rifat Škrijelj, rektor Univerziteta u Sarajevu, upriličio je prijem za mlade bosanskohercegovačke istraživače: dr. Admira Grelju, dr. Adnana Mehonića, Dženana Lapandića, Suada Krilaševića, Selvera Pepića i Nudžema Selimovića. Ovi izuzetni istraživači su osnovali Asocijaciju za napredak nauke i tehnologije (ANNT), čiji je cilj, kako su naveli, promocija nauke i tehnologije, jačanje saradnje naučnoistraživačkih institucija i industrije, te jačanje međunarodne konkurentnosti domaćih visokoobrazovnih i istraživačkih institucija u oblasti nauke i tehnologije, kao i povezivanje mlađih i uspješnih naučnika i stručnjaka s ciljem unapređenja uvjeta i infrastrukture za bavljenje naučnim i istraživačkim radom u Bosni i Hercegovini. Naglasili su i da se ANNT zalaže za povratak naučnika i stručnjaka u Bosnu i Hercegovinu. Mladi istraživači koji su se susreli sa rektoretom bili su najbolji studenti u svojim generacijama i dobitnici su priznanja *Zlatna značka Univerziteta u Sarajevu* ali i

prestižnih međunarodnih priznanja. Dr. Admir Greljo je dobitnik dvogodišnjeg ugovora na poziciji koja se godišnje dodjeljuje dvojici kandidata iz zemalja nečlanica CERN-a (Evropska organizacija za nuklearna istraživanja). Dr. Adnan Mehonić je od prošle godine član akademskog osoblja Odsjeka za elektroniku i elektrotehniku na University College London, a Dženan Lepandić pohađa master-studij robotike, sistema i upravljanja na ETH u Cirihi i zaposlen je kao asistent na Institutu za dinamičke sisteme i upravljanje na ETH u Cirihi. Selver Pepić je prvi dobitnik stipendije za izvrsnost ETH fondacije za studij na ETH Cirihi, dok je Suad Krilašević student završne godine master-studija Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i jedan od organizatora Sarajevo Innovations Festivala, League of Robotsa, te Arduino Battlesa. Nudžejim Selimović je dobitnik stipendije za izvrsnost ETH fondacije za studij na ETH Cirihi, te predavač na brojnim kampovima fizike, supokretač projekta „Rad sa učenicima posebnog interesovanja za fiziku i pripreme za takmičenja“.

Uspjeh Jasne Hanjalić, više stručne saradnice INGEB-a

Jasna Hanjalić, MA, viša stručna saradnica Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu i studentica doktorskog studija Univerziteta u Sarajevu, osvojila je drugo mjesto za najbolju naučnu poster-prezentaciju pod naslovom „Morphometric and DNA barcoding assessment of macrozoobenthos community structure as indicator of water quality in Natural Monument Skakavac“ na simpoziju „3rd Central European Symposium for Aquatic Macroinvertebrates Research (CESAMIR)“ održanom u gradu Łódź u Poljskoj (8–13. jula 2018). Simpozij je okupio oko 170 učesnika iz 22 zemlje Evrope, uz 81 poster-prezentaciju. Učešće ove mlade istraživačice je bilo podržano od COST akcije CA15219 DNAqua-Net u okviru ITC konferencijskog granta.

Dr. Maja Arslanagić-Kalajdžić dobitnica je Danubius Young Scientist Award za Bosnu i Hercegovinu za 2018. godinu

Doc. dr. Maja Arslanagić-Kalajdžić sa Katedre za marketing Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu dobitnica je nagrade Danubius Young Scientist Award za najboljeg mladog naučnika iz Bosne i Hercegovine u 2018. godini. Ovu nagradu dodjeljuje Federalno ministarstvo za obrazovanje, nauku i istraživanje Austrije zajedno sa Institutom za dunavsku regiju i centralnu Evropu sa ciljem da oda priznanje naučnicima i naučnicama koji postižu izvanredne rezultate u njihovim istraživačkim aktivnostima. Nagrada se dodjeljuje od 2011. godine mladim naučnicima iz 14 zemalja dunavske regije

(Austrija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Češka, Njemačka, Mađarska, Moldavija, Crna Gora, Srbija, Slovačka, Slovenija, Rumunjska i Ukrajina) za izvanredna dostignuća u području njihovog istraživanja.

Akademik prof. dr. Dejan Milošević dobitnik „Georg Forster Research Award“

Akademik prof. dr. Dejan Milošević jedan je od sedam istraživača koji će dobiti ovogodišnju nagradu „Georg Forster Research Award“ koju dodjeljuje Fondacija Alexander von Humboldt. Nagrada „Georg Forster Research Award“ dodjeljuje se na čast istraživačima zemalja u razvoju i tranziciji koji su stekli međunarodno priznanje za svoj istraživački rad u okviru kojeg se bave rješavanjem problema vezanih za razvoj. Dobitnike nagrada nominiraju istaknuti stručnjaci i istraživači iz Njemačke. Dodatno će dobitnici nagrade imati priliku da rade na istraživačkim projektima po vlastitom izboru zajedno sa kolegama istraživačima iz Njemačke. Vrijednost nagrade je 60.000 eura, a dodjelu nagrada finansira Federalno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ).

Prof. dr. Meliha Povlakić postala članica Academia Europaea

Academia Europaea je evropska nevladina udruga koja djeluje kao akademija. Njeni članovi su naučnici koji zajednički nastoje promicati učenje, obrazovanje i istraživanje. Osnovana je 1988. godine s oko 3800 članova, a uključuje vodeće stručnjake iz fizike i tehnologije, biologije i medicine, matematike, pisma i humanističkih znanosti, društvenih i kognitivnih znanosti, ekonomije i prava. U 2018. godine naša prof. dr. Meliha Povlakić, profesorica na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, postala je članica ove akademije, te će raditi na unapređenju i širenju izvrsnosti u nauci u pravu, ekonomiji, društvenim naukama i politici te ostalim tematikama za javnu dobrobit i napredak obrazovanja u Evropi.

Aneks 1
**Sporazumi/memorandumi/protokoli/pisma namjere o akademskoj saradnji u 2018. godini
- međuuniverzitetski**

Red. br.	Kontinent	Država	Ime univerziteta	Grad	Saradnja počela	Važi do	Potpisan za
1.	Afrika	Maroko	Univerzitet Hassan II u Kazablanki	Kazablanka	2016.	2021.	UNSA
2.	Afrika	Sudan	Akademija za tehnologiju Karary	Kartum	2007.	automatski se produžava na isti period	UNSA
3.	Afrika	Sudan	Sudanski univerzitet za nauku i tehnologiju (SUST)	Kartum	2007.	2023.	UNSA
4.	Azija	Iran	Univerzitet u Teheranu	Teheran	1977.	prvi put istekao 1999.; 2004. sklopljen do 2009.; 2011–2023.	UNSA
5.	Azija	Japan	Univerzitet Meiji	Tokio	2008.	bez vremenskog ograničenja	UNSA
6.	Azija	Japan	Univerzitet Sophia	Tokio	2015.	od 2020. se automatski produžava na periode od 5 godina	UNSA
7.	Azija	Jordan	Svjetski univerzitet islamskih nauka i obrazovanja (WISE)	Aman	2014.	2019.	UNSA
8.	Azija	Katar	Univerzitet u Kataru	Doha	2016.	2021.	UNSA

9.	Azija	Kazahstan	Kazački nacionalni univerzitet/Kazakh National University	Agrarian Almati	2017.	2022.	UNSA
10.	Azija	Kina	Univerzitet za pravo i ekonomiju Zhongnan	Wuhan	2002.	bez ograničenja	vremenskog UNSA
11.	Azija	Kina	Univerzitet Northwest Normal	Gansu Sheng	2015.	2020, a zatim se automatski obnavlja svake godine	UNSA
12.	Azija	Kina	Univerzitet Capital Normal	Peking	2017.	2022.	UNSA
13.	Azija	Kuvajt	Univerzitet u Kuvajtu	Kuvajt	2007.	bez ograničenja	vremenskog UNSA
14.	Azija	Malezija	Univerzitet Utara	Kedah	2017.	2022.	Ekonomski fakultet
15.	Azija	Palestina	Univerzitet Al Quds	Jerusalem	2018.	2023.	UNSA
16.	Azija	Saudijска Arabija	Univerzitet King Saud	Rijad	2008.	bez ograničenja	vremenskog UNSA
17.	Azija	Ujedinjeni Arapski Emirati	Univerzitet Zayed	Dubai	2009.	bez ograničenja	vremenskog UNSA
18.	Evropa	Albanija	Univerzitet u Skadru, Univerzitet Luigi Gurakuqi Shkoder	Skadar	2007.	bez ograničenja	vremenskog UNSA

19.	Evropa	Austrija	Univerzitet Innsbrucku	Leopold-Franzens u	Innsbruck	1980.	i sada postoji, bez vremenskog ograničenja	UNSA
20.	Evropa	Austrija	Univerzitet Alpen-Adria		Klagenfurt	2014.	2022.	UNSA
21.	Evropa	Bugarska	Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“		Sofija	2010.	2020, onda se automatski produžava	UNSA
22.	Evropa	Crna Gora	Univerzitet Veljko Vlahović u Titogradu, sada Univerzitet Crne Gore		Podgorica	1977.	2004, bez vremenskog ograničenja	UNSA
23.	Evropa	Crna Gora	Univerzitet u Podgorici, Pravni fakultet		Podgorica	2009.	bez ograničenja	vremenskog Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
24.	Evropa	Crna Gora	Univerzitet Crne Gore, Fakultet primijenjene fizioterapije		Igalo	2014.	bez ograničenja	vremenskog Fakultet zdravstvenih studija
25.	Evropa	Finska	Univerzitet Istočne -Suomen yliopisto	Finske/ Itä	Joensuu; Kuopio; Savonlinna	2006.	od 2016. se automatski produžava na periode od po pet godina	UNSA
26.	Evropa	Finska	Univerzitet Jyvaskyla		Jyvaskyla	2006.	2023.	UNSA
27.	Evropa	Francuska	Univerzitet Pariz VIII Denis	Vincennes-St	Pariz	1995.	2019.	UNSA
28.	Evropa	Francuska	Univerzitet u Avinjonu/ d'Avignon et des Pays de Vaucluse	Université Avinjon		2004.	bez ograničenja	vremenskog UNSA

29.	Evropa	Francuska	Katolički univerzitet u Parizu	Pariz	2016.	2021.	Ekonomski fakultet
30.	Evropa	Francuska	Univerzitet u Artoisu	Artois	2016.	2021.	UNSA
31.	Evropa	Grčka	Univerzitet u Patrasu	Patras	2008.	bez ograničenja	vremenskog UNSA
32.	Evropa	Hrvatska	Sveučilište u Rijeci	Rijeka	1975.	2002, bez ograničenja	vremenskog UNSA
33.	Evropa	Hrvatska	Sveučilište u Zagrebu	Zagreb	1995.	2004, sklopljen bez vremenskog ograničenja	UNSA
34.	Evropa	Hrvatska	Hrvatski institut za povijest	Zagreb	2002.	bez ograničenja	vremenskog Institut historiju za
35.	Evropa	Hrvatska	Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera	Osijek	2002.	2007, bez ograničenja	vremenskog UNSA
36.	Evropa	Hrvatska	Sveučilište u Splitu	Split	2002.	bez ograničenja	vremenskog UNSA
37.	Evropa	Hrvatska	Sveučilište u Splitu	Split	2003.	bez ograničenja	vremenskog Ekonomski fakultet
38.	Evropa	Hrvatska	Institut „Ruđer Bošković“	Zagreb	2006.	bez ograničenja	vremenskog INGEB
39.	Evropa	Hrvatska	Sveučilište u Zagrebu, Građevinski fakultet	Zagreb	2006.	bez ograničenja	vremenskog Građevinski fakultet

40.	Evropa	Hrvatska	Institut za oceanografiju i ribarstvo	Split	2008.	bez ograničenja	vremenskog	INGEB
41.	Evropa	Hrvatska	Zagrebačka škola za ekonomiju i menadžment	Zagreb	2010.	bez ograničenja	vremenskog	Ekonomski fakultet
42.	Evropa	Hrvatska	Veleučilište Velika Gorica	Velika Gorica	2011.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
43.	Evropa	Hrvatska	Visoka škola za sigurnost s pravom javnosti/College of Occupational Safety and Health	Zagreb	2014.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
44.	Evropa	Hrvatska	Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti	Zagreb	2016.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
45.	Evropa	Hrvatska	Hrvatsko katoličko sveučilište	Zagreb	2017.	2022.		UNSA
46.	Evropa	Hrvatska	Sveučilište Jurja Dobrile	Pula	2017.	2022.		UNSA
47.	Evropa	Italija	Univerzitet u Ferrari	Ferrara	1990.	2023.		UNSA

48.	Evropa	Italija	Univerzitet u Bolonji, Fakultet političkih nauka Forli	Bolonja	2000.	od 2007. se automatski obnavlja svake 3 godine	UNSA
49.	Evropa	Italija	Politehnički univerzitet u Torinu	Torino	2001.	od 2014. automatski se produžava svake godine	UNSA
50.	Evropa	Italija	Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu	Rim	2001.	bez ograničenja vremenskog	UNSA
51.	Evropa	Italija	Univerzitetski institut arhitekture (IUAV)	Venecija	2002.	bez ograničenja vremenskog	UNSA
52.	Evropa	Italija	Univerzitet u Trstu	Trst	2007.	2022.	UNSA
53.	Evropa	Italija	Univerzitet Bicocca	Milano	2010.	2020.	UNSA
54.	Evropa	Italija	Politehnički univerzitet delle Marche	Ancona	2012.	2021.	UNSA
55.	Evropa	Italija	Univerzitet Tuscia	Viterbo	2015.	2020, onda se automatski produžava	Šumarski fakultet
56.	Evropa	Kosovo*	Univerzitet Hasan Prishtina	Priština	1987.	2022.	UNSA
57.	Evropa	Kosovo*	Univerzitet AAB u Prištini	Priština	2007.	bez ograničenja vremenskog	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

58.	Evropa	Kosovo*	Univerzitet AAB u Prištini	Priština	2009.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
59.	Evropa	Kosovo*	Fakultet islamskih studija u Prištini	Priština	2010.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet islamskih nauka
60.	Evropa	Kosovo*	Univerzitet Haxhi Zeka	Peć	2017.	2022.		UNSA
61.	Evropa	Kosovo*	Univerzitet Kadri Zeka	Gnjilane	2017.	2022.		UNSA
62.	Evropa	Kosovo*	Univerzitet Ukshin Hoti	Prizren	2017.	2022.		UNSA
63.	Evropa	Mađarska	Univerzitet u Pečuhu / Pécsi Tudományegyetem PTE	Pečuh	2003.	2021.		UNSA
64.	Evropa	Sjeverna Makedonija	Univerzitet „Sv. Ćirilo i Metodije“	Skoplje	2002.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
65.	Evropa	Sjeverna Makedonija	Fakultet za poljoprivredne nauke i hranu	Skoplje	2008.	bez ograničenja	vremenskog	INGEB
66.	Evropa	Sjeverna Makedonija	Evropski univerzitet Republike Makedonije	Skoplje	2011.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
67.	Evropa	Sjeverna Makedonija	Fakultet bezbjednosti u Skoplju	Skoplje	2013.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne

68.	Evropa	Sjeverna Makedonija	Univerzitet „Sv. Ćirilo i Metodije“, Pravni fakultet		Skoplje	2013.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet političkih nauka		studije
69.	Evropa	Sjeverna Makedonija	Univerzitet „Sv. Ćirilo i Metodije“		Skoplje	2014.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije		
70.	Evropa	Njemačka	Univerzitet Fridrich-Alexander Erlangen – Nürnberg		Nürnberg	2000.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA		
71.	Evropa	Njemačka	Univerzitet u Aalenu		Aalen	2005.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA		
72.	Evropa	Njemačka	Univerzitet u Stuttgartu		Stuttgart	2007.	2020.		UNSA		
73.	Evropa	Njemačka	Bradenburški univerzitet tehnologiju	za	Cottbus	2008.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA		
74.	Evropa	Njemačka	Univerzitet Julius Maximilians u Würzburgu		Würzburg	2010.	2021.		UNSA		
75.	Evropa	Njemačka	Univerzitet u Kasselu		Kassel	2010.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA		
76.	Evropa	Njemačka	Institut za istočne i jugoistočne evropske studije/Institute for East and Southeast European Studies		Regensburg	2013.	bez ograničenja	vremenskog	Institut historiju za		

77.	Evropa	Njemačka	Specijalizirana klinika M&I	Ichenhausen	2015.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet zdravstvenih studija
78.	Evropa	Njemačka	Univerzitet Georg August u Göttingenu	Göttingen	2016.	automatski se produžava svake godine		Šumarski fakultet
79.	Evropa	Njemačka	Univerzitet u Heidelbergu	Heidelberg	1980.	sklopljen 80-ih, onda istekao 1999.; sada važi do 2019.		UNSA
80.	Evropa	Norveška	Norveški univerzitet za nauku i tehnologiju NTNU	Trondheim	2001.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
81.	Evropa	Norveška	Univerzitet u Oslu	Oslo	2006.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
82.	Evropa	Poljska	Papinski bogoslovni fakultet	Varšava	2016.	bez ograničenja	vremenskog	Katolički bogoslovni fakultet
83.	Evropa	Portugal	Klinički genetički centar/Centro de Genética clínica	Porto	2011.	bez ograničenja	vremenskog	INGEB
84.	Evropa	Rumunija	Univerzitet Alexandru Ioan Cuza	Iași	1977.	prvi put istekao 1999, sada važi do 2021.		UNSA
85.	Evropa	Rumunija	Univerzitet u Bukureštu	Bukurešt	2003.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
86.	Evropa	Rumunija	Univerzitet Babes-Bolyai	Cluj-Napoca	2016.	2021.		Prirodno-matematički fakultet

87.	Evropa	Rumunija	Univerzitet u Craiovi	Craiova	2016.	2021.	UNSA
88.	Evropa	Rusija	Državni univerzitet S. A. Esenin u Ryazanu / Рязанский государственный университет С А Есенина	Ryazan	2005.	bez ograničenja	vremenskog UNSA
89.	Evropa	Rusija	Državna medicinska akademija u Iževsku	Iževsk	2011.	2021.	UNSA
90.	Evropa	Slovačka	Univerzitet „Matej Bel“	Banská Bistrica	2011.	2021.	UNSA
91.	Evropa	Slovenija	Univerzitet u Mariboru	Maribor	1997.	2021.	UNSA
92.	Evropa	Slovenija	Univerzitet u Primorskoj	Kopar	2001.	bez ograničenja	vremenskog UNSA
93.	Evropa	Slovenija	Univerzitet u Ljubljani	Ljubljana	2001.	bez ograničenja	vremenskog UNSA
94.	Evropa	Slovenija	Univerzitet u Ljubljani, Pravni fakultet	Ljubljana	2006.	bez ograničenja	vremenskog Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
95.	Evropa	Slovenija	Univerzitet u Ljubljani, Fakultet javne uprave	Ljubljana	2007.	bez ograničenja	vremenskog Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

96.	Evropa	Slovenija	Univerzitet u Mariboru	Maribor	2013.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet zdravstvenih studija
97.	Evropa	Slovenija	Nacionalni institut za javno zdravstvo	Ljubljana	2014.	2019.		Fakultet zdravstvenih studija
98.	Evropa	Slovenija	Univerzitet u Ljubljani, Fakultet zdravstvenih nauka	Ljubljana	2014.	2019.		Fakultet zdravstvenih studija
99.	Evropa	Španija	Univerzitet u Granadi	Granada	2011.	od 2017. se automatski se obnavlja svakih pet godina		UNSA
100.	Evropa	Srbija	Univerzitet u Novom Sadu	Novi Sad	1983.	2002. bez ograničenja	vremenskog	UNSA
101.	Evropa	Srbija	Univerzitet u Beogradu	Beograd	2001.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
102.	Evropa	Srbija	Policijска akademija Republike Srbije	Beograd	2003.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
103.	Evropa	Srbija	Državni univerzitet u Novom Pazaru	Novi Pazar	2009.	2022.		UNSA
104.	Evropa	Srbija	Institut za noviju historiju	Beograd	2010.	bez ograničenja	vremenskog	Institut za historiju

105.	Evropa	Srbija	Univerzitet u Beogradu, Fakultet Beograd bezbjednosti		2012.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
106.	Evropa	Srbija	Univerzitet u Beogradu, Biološki fakultet	Beograd	2015.	bez ograničenja	vremenskog	Prirodnomatematički fakultet
107.	Evropa	Švedska	Univerzitet Umea	Umea	2004.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
108.	Evropa	Švedska	Univerzitet Lund	Lund	2007.	2019.		UNSA
109.	Evropa	Švedska	Univerzitet u Malmeu	Malme	2007.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
110.	Evropa	Sveta Stolica	Pontifikacijski univerzitet Lateranense	Vatikan	2017.	2020.		UNSA
111.	Evropa	Švicarska	Univerzitet u Ženevi	Ženeva	1999.	2021		UNSA
112.	Evropa	Turska	Univerzitet Uludag u Bursi	Bursa	1981.	prvi put istekao 1999.; 2015–2019		UNSA
113.	Evropa	Turska	Univerzitet u Ankari	Ankara	1995.	2023.		UNSA
114.	Evropa	Turska	Tehnički univerzitet Yildiz	Istanbul	2005.	2020.		UNSA

115.	Evropa	Turska	Univerzitet Suleyman Demirel	Isparta	2007.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
116.	Evropa	Turska	Trakijski univerzitet	Edirne	2009.	2019.		UNSA
117.	Evropa	Turska	Univerzitet Hacettepe	Ankara	2009.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
118.	Evropa	Turska	Univerzitet u Istanbulu	Istanbul	2009.	2019.		UNSA
119.	Evropa	Turska	Tehnički univerzitet u Istanbulu	Istanbul	2010.	2020.		UNSA
120.	Evropa	Turska	Univerzitet Ondokuz Mayis	Samsun	2012.	2022.		UNSA
121.	Evropa	Turska	Univerzitet Ege , Fakultet ekonomije i administrativnih nauka	Izmir	2013.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet za javnu upravu
122.	Evropa	Turska	Univerzitet Sinop	Sinop	2014.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
123.	Evropa	Turska	Univerzitet Gediz	Izmir	2016.	2021.		Ekonomski fakultet
124.	Evropa	Ukrajina	Harkovski državni univerzitet, sada V. N. Karazin Kharkiv National University	Harkov	1969.	1993.; 2011, bez vremenskog ograničenja		UNSA
125.	Evropa	Ukrajina	Željeznički prometni institut u Donjecku (DRTI)	Donjeck	2011.	bez ograničenja	vremenskog	Fakultet za saobraćaj i komunikacije

126.	Sjeverna Amerika	Kanada	Univerzitet New Brunswick	Bathurst, New Brunswick	2006.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
127.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Univerzitet Loyola u Chicagu	Chicago, Illinois	1998.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
128.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Univerzitet Loyola, Mudelein koledž	Chicago, Illinois	1999.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
129.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Univerzitet Južne Karoline u Aikenu	Aiken, South Carolina	2003.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
130.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Državni univerzitet u Arizoni	Tempe, Arizona	2005.	bez ograničenja	vremenskog	UNSA
131.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Univerzitet Northwestern	Evanston, Illinois	2016.	2019.		UNSA
132.	Evropa	Srbija	Univerzitet u Novom Sadu (Medicinski fakultet)	Novi Sad	2017.	2023.	Farmaceutski fakultet	
133.	Evropa	Srbija	Univerzitet u Beogradu (Fakultet za fizičku hemiju)	Beograd	2017.	2023.	Farmaceutski fakultet	
134.	Evropa	Hrvatska	Sveučilište u Splitu	Split	2017.	2023.	Farmaceutski fakultet	
135.	Evropa	Slovenija	Univerzitet u Ljubljani (Fakultet zdravstvenih studija)	Ljubljana	2017.	2023.	Farmaceutski fakultet	
136.	Evropa	Turska	Univerzitet Yildirim Beyazit u Ankari	Ankara	2018.	2023.		UNSA

Aneks 2**Sporazumi/memorandumi/protokoli/pisma namjere o akademskoj saradnji u 2018. godini
- ostali sporazumi (centri, instituti)**

Redni broj	Kontinent	Država	Institucija	Potpisano	Važi do
1.	Afrika	Egipat	Egipatski fond za tehničku saradnju sa zemljama Komonvelta, evropskim islamskim i novim nezavisnim zemljama, za Fakultet islamskih nauka	2006.	sklopljen na neodređen period
2.	Azija	Iran	Univerzitet u Teheranu, za Fakultet islamskih nauka	2004.	x
3.	Azija	Iran	Kulturni centar Islamske Republike Iran, za Fakultet islamskih nauka	2012.	sklopljen na neodređen period
4.	Azija	Iran	Institut za humanističke nauke i kulturne studije u Teheranu (IHCS)	2018.	2023, onda se automatski produžava na još 5 godina
5.	Azija	Iran	Međunarodni centar za islamske studije (IIIS)	?	neograničeno

6.	Azija	Katar	Međunarodni centar za međuvjerski dijalog, Doha (DICID)	2011.	sklopljen na neodređen period
7.	Azija	Kina	Servis za studiranje u inozemstvu (SISNI)	2008.	x
8.	Azija	Kina	Konfučijev institut, sporazum o osnivanju instituta	2014.	2019.
9.	Azija	Malezija	Fondacija za unapređenje života ljudi HumanLife	2014.	sklopljen na neodređen period
10.	Azija	Ujedinjeni Arapski Emirati	Emiratski centar za strateške studije i istraživanje (ECSSR)	2007.	sklopljen na neodređen period
11.	Azija	Ujedinjeni Arapski Emirati	Cleveland Security Training Institute – CSTI	2014.	x
12.	Evropa	Austrija	IRPA – Koledž za obrazovanje muslimanskih vjeroučitelja/Teacher Training Programme for Islamic Religion at Compulsory Schools	2011.	sklopljen na neodređen period

13.	Evropa	Grčka	Evropska organizacija za javno pravo (EPLO), za Pravni fakultet	2015.	sklopljen na neodređen period
14.	Evropa	Hrvatska	Sveučilište u Zagrebu, za Ekonomski fakultet, sporazum o zajedničkom master-programu „Krizni menadžment“	2011.	sklopljen na neodređen period
15.	Evropa	Hrvatska	Sveučilište u Splitu, za Ekonomski fakultet, sporazum o saradnji i implementaciji programa „Property Applied Finance“	2013.	sklopljen na neodređen period
16.	Evropa	Hrvatska	Institut „Ruđer Bošković“	2017.	2022.
17.	Evropa	Irska	Griffith College Dublin, za Ekonomski fakultet – sporazum o zajedničkom dodiplomskom programu u oblasti biznis-studija	2014.	2019.
18.	Evropa	Island	Univerzitetski program Ujedinjenih nacija o studijama i obuci o rođnoj ravnopravnosti/United Nations University Gender Equality Studies and Training Programme, za Centar za interdisciplinarne studije	2017.	2022.
19.	Evropa	Italija	Univerzitet u Trstu, Univerzitet u Bolonji, Univerzitet u Rijeci – sporazum o zajedničkom master-programu „Održivi transport, logistika i ekonomske integracije u srednjoj i jugoistočnoj Evropi“ (Sustainable Transport, Logistics and Economic Integration in Central and South-East Europe)	2005.	x

20.	Evropa	Italija	Udruženje „Rondine Citadella della Pace“	2006.	sklopljen na neodređen period
21.	Evropa	Italija	Program saradnje univerziteta u BiH i univerziteta u Italiji	2007.	sklopljen na neodređen period
22.	Evropa	Italija	Univerzitet Carlo Bo u Urbinu – sporazum o zajedničkom master-programu „Instrumenti i metodologije za očuvanje i unapređenje vrijednosti kulturnog naslijeđa“	2008.	vrijedi do kraja trajanja programa
23.	Evropa	Italija	Univerzitet u Bolonji – sporazum o zajedničkom master-programu „Demokratija i ljudska prava u jugoistočnoj Evropi“ (ERMA); master-program Evropske studije, za Centar za interdisciplinarnе studije	2009.	sklopljen na neodređen period
24.	Evropa	Italija	Internacionalni centar za teorijsku fiziku Abdus Salam iz Trsta	2016.	2019.
25.	Evropa	Međunarodni	Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu, Univerzitet u Firenci, Univerzitet u Banjoj Luci, Univerzitet u Bihaću, Univerzitet u Bukureštu, Univerzitet u Beogradu, Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru, Sveučilište u Mostaru, Univerzitet u Podgorici, Univerzitet u Prištini, Univerzitet u Skoplju, Univerzitet u Sofiji, Univerzitet u Tirani, Univerzitet u Tirani, Univerzitet u Tuzli, Univerzitet u Zagrebu, Evropska konferencija rektora, European Network Net, European Network NOHA	2000.	sklopljen na neodređen period

26.	Evropa	Međunarodni	Univerzitet „La Sapienza u Rimu“, Italija, Univerzitet u Beogradu, Srbija, Nacionalni univerzitet Dnipropetrovsk, Ukrajina, Međunarodni univerzitet u Kijevu, Ukrajina, Nacionalni univerzitet V. I. Vernadsky, Taurida, Autonomna Republika Krim, Državni ekonomski univerzitet Ternopil, Ukrajina, sporazum o zajedničkom master-programu „Upravljanje državom i humanitarnim poslovima“	2003.	automatski se obnavlja svake godine
27.	Evropa	Međunarodni	Univerzitet u Moliseu, Italija, Univerzitet „La Sapienza“, Italija, Univerzitet Tuscia, Italija, Državni univerzitet Cordoba, Argentina, Politehnički univerzitet u Madridu, Španija, Univerzitet u Zadru, Hrvatska, sporazum o zajedničkom doktorskom programu „Pitanja upravljanja i konzervacije u izmjeni okoliša“	2011.	sklopljen na neodređen period
28.	Evropa	Međunarodni	Competence Centre of Economic Research – Univerzitet Otto Friedrich u Bambergu, Njemačka, Univerzitet za tehnologiju i ekonomiju u Budimpešti, Mađarska, Univerzitet u Kaposvaru, Mađarska, Univerzitet u Tirani, Albanija, Južnoevropski univerzitet u Tetovu, Makedonija, i Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu	2011.	sklopljen na neodređen period
29.	Evropa	Međunarodni	Pravna škola Bucerius u Hamburgu i Ambasada suverenog reda Malte u BiH, za Pravni fakultet	2012.	sklopljen na neodređen period
30.	Evropa	Njemačka	Centar za interkulturnalne studije o islamu na Univerzitetu u Osnabrucku, Njemačka, za Fakultet islamskih nauka	2011.	2021.

31.	Evropa	Njemačka	Njemačka fondacija za međunarodnu saradnju u zakonodavstvu, Bonn/The German Foundation for International Legal Cooperation – IRZ, za Pravni fakultet, o organiziranju dopunskog studija iz njemačkog prava	2011.	x
32.	Evropa	Španija	Evropski institut Istočne Evrope Univerziteta Complutense, Madrid	1995.	sklopljen na neodređen period
33.	Evropa	Španija	Državna agencija za međunarodnu saradnju Ministarstva inozemnih poslova Španije (AECID) i UNSA za angažman lektora za španski jezik	2013.	sklopljen na neodređen period
34.	Evropa	Turska	Generalna direkcija Vladinih arhiva Republike Turske, za Orijentalni institut	1998.	sklopljen na neodređen period
35.	Evropa	Turska	Uprava za ekonomsku, kulturnu, obrazovnu i tehničku saradnju Vlade Republike Turske (TIKA), za Orijentalni institut	2000.	sklopljen na neodređen period
36.	Evropa	Turska	Institut Yunus Emre – protokol o saradnji za projekat „Turkologija“	2013.	sklopljen na neodređen period
37.	Evropa	Velika Britanija	Oksfordski centar za islamske studije	2012.	sklopljen na neodređen period

38.	Evropa	Velika Britanija	Univerzitet u Boltonu i Bosna Bank International, za Ekonomski fakultet	2013.	sklopljen na neodređen period
39.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Bosnian-Herzegovinian American Community Centre Chicago, Illinois	1999.	sklopljen na neodređen period
40.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Agencija za međunarodni razvoj Sjedinjenih Američkih Država (USAID)	2004.	sklopljen na neodređen period
41.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Koledž za informacione tehnologije Sjeverna Karolina (Charlotte) i Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Memorandum o razumijevanju i saradnji	2006.	sklopljen na neodređen period
42.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Državni univerzitet Rutgers (New Jersey) i Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Memorandum o razumijevanju i saradnji	2006.	sklopljen na neodređen period
43.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Chartwell Education Group i Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	2006.	x
44.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Georgetown University Press za Fakultet islamskih nauka	2008.	sklopljen na neodređen period

45.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Akademija za menadžment Adizes, za Ekonomski fakultet – sporazum o formiranju zajedničke akademije „Upravljanje i vodstvo Ichaka Adizesa“	2009.	x
46.	Sjeverna Amerika	Sjedinjene Američke Države	Univerzitet u Tenessiju (Knoxville), za Šumarski fakultet	2015.	x
47.	Evropa	Međunarodni	Mreža mediteranskih univerziteta za održivi razvoj / Mediterranean Universities Network for Sustainable Development (SD)	2009.	sklopljen na neodređen period

Aneks 3

Erasmus+ međuinstitucionalni sporazumi (KA107) u 2018. godini

Red. br.	Država	Univerzitet	Erasmus kod	Grad	Ugovor potpisana	Period IIA	Vrsta ugovora	Potpisnik
1.	Austrija	Univerzitet za ekonomiju i biznis u Beču	A WIEN05	Beč	2015.	2015–2016.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet
2.	Austrija	Univerzitet za ekonomiju i biznis u Beču	A WIEN05	Beč	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet
3.	Austrija	Univerzitet za ekonomiju i biznis u Beču	A WIEN05	Beč	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet
4.	Austrija	Univerzitet Karl-Franzens u Grazu	A GRAZ01	Graz	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
5.	Austrija	Univerzitet Karl-Franzens u Grazu	A GRAZ02	Graz	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA

6.	Austrija	Univerzitet Karl-Franzens u Grazu	A GRAZ03	Graz	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
7.	Austrija	Univerzitet Karl-Franzens u Grazu	A GRAZ04	Graz	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
8.	Austrija	Univerzitet primijenjenih nauka u Salzburgu	A SALZBUR08	Salzburg	2016.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
9.	Austrija	Univerzitet u Salzburgu	A SALZBUR01	Salzburg	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	Fakultet političkih nauka
10.	Austrija	Univerzitet u Salzburgu	A SALZBUR01	Salzburg	2018.	2017–2019.	E+ bilateral	Fakultet političkih nauka
11.	Austrija	Univerzitet za muziku i scensku umjetnost u Grazu	A GRAZ03	Graz	2018.	2018–2021.	E+ bilateral	Muzička akademija
12.	Belgija	Katolički univerzitet u Leuvenu	B LEUVEN01	Gent	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
13.	Belgija	LUCA Brisel	B BRUSSEL43	Brisel	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	Akademija scenskih umjetnosti
14.	Belgija	Katolički univerzitet u Louvainu	B LOUVAIN01	Louvain	2017.	2018–2020.	E+ bilateral	Institut istoriju za
15.	Bugarska	Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“	BG SOFIA06	Sofija	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet
16.	Češka Republika	Univerzitet Masaryk u Brnu	CZ BRNO05	Brno	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA

17.	Češka Republika	Univerzitet Brnu	Masaryk u	CZ BRNO06	Brno	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
18.	Češka Republika	Univerzitet Brnu	Masaryk u	CZ BRNO07	Brno	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
19.	Češka Republika	Univerzitet Olomoucu	Palacky u	CZ OLOMOUC01	Olomouc	2016.	2015–2017.	E+ bilateral	Prirodno-matematički fakultet
20.	Češka Republika	Univerzitet Olomoucu	Palacky u	CZ OLOMOUC01	Olomouc	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
21.	Češka Republika	Karlov univerzitet Pragu	u	CZ PRAHA07	Prag	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
22.	Češka Republika	Karlov univerzitet Pragu	u	CZ PRAHA07	Prag	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
23.	Danska	Kraljevska danska muzička akademija		DK KOBENHA09	Kopenhagen	2016.	2014–2020.	E+ bilateral	Muzička akademija
24.	Finska	Univerzitet u Helsinkiju		SF HELSINK01	Helsinki	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
25.	Finska	Univerzitet u Helsinkiju		SF HELSINK01	Helsinki	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
26.	Finska	Univerzitet Jyvaskyla		SF JYVASKY01	Jyvaskyla	2016.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
27.	Finska	Univerzitet Jyvaskyla		SF JYVASKY01	Jyvaskyla	2018.	2017–2021.	E+ bilateral	Filozofski fakultet

28.	Finska	Univerzitet Abo Akademi	SF TURKU02	Turku	2017.	2017–2020.	E+ bilateral	Elektrotehnički fakultet
29.	Francuska	Univerzitet u Artoisu	F ARRAS12	Artois	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
30.	Francuska	Univerzitet u Artoisu	F ARRAS12	Artois	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
31.	Francuska	Institut političkih nauka (Science Po)	F PARIS014	Pariz	2018.	2017–2019.	E+ bilateral	Fakultet političkih nauka
32.	Francuska	Institut političkih nauka (Science Po)	F PARIS014	Pariz	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	Fakultet političkih nauka
33.	Francuska	Biznis-škola Rochelle	F LARCH07	La Rochelle	2016.	2016–2021.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet
34.	Francuska	Katolički univerzitet u Lilleu	F LILLE11	Lille	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	Mašinski fakultet
35.	Francuska	Univerzitet Pariz Diderot	F PARIS007	Pariz	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
36.	Francuska	Univerzitet u Poitiersu	F POITIER01	Poitiers	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
37.	Francuska	Univerzitet u Poitiersu	F POITIER01	Poitiers	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
38.	Francuska	Univerzitet u Poitiersu	F POITIER01	Poitiers	2018.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
39.	Francuska	Biznis-škola Rennes	F RENNES27	Rennes	2016.	2016–2021.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet

40.	Francuska	Univerzitet u Bordou (Bordeaux)	F BORDEAU03	Bordeaux	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
41.	Francuska	Tehnološki univerzitet u Belfort-Montbeliardu	F BELFORT06	Belfort	2018.	2017–2021.	E+ bilateral	Mašinski fakultet
42.	Francuska	Univerzitet Lumiere u Lionu 2 (Lyon)	F LYON02	Lion	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
43.	Francuska	Univerzitet Istočni Pariz UPEC	F PARIS012	Pariz	2018.	2018–2021.	E+ bilateral	UNSA
44.	Grčka	Aristotelov univerzitet	G THESSAL01	Solun	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
45.	Grčka	Aristotelov univerzitet	G THESSAL01	Solun	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
46.	Grčka	Aristotelov univerzitet	G THESSAL01	Solun	2018.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
47.	Hrvatska	Sveučilište u Zadru	HR ZADAR01	Zadar	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
48.	Hrvatska	Sveučilište u Rijeci	HR RIJEKA01	Rijeka	2016.	2015–2017.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet
49.	Hrvatska	Politehnički kolegij Fluminense u Rijeci	HR RIJEKA02	Rijeka	2017.	2014–2019.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet
50.	Hrvatska	Sveučilište u Splitu	HR SPLIT01	Split	2016.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
51.	Hrvatska	Sveučilište u Splitu	HR SPLIT01	Split	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA

52.	Hrvatska	Sveučilište u Splitu	HR SPLIT01	Split	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
53.	Hrvatska	Sveučilište u Splitu	HR SPLIT01	Split	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
54.	Hrvatska	Veleučilište Gorica	Velika	HR ZAGREB08	Velika Gorica	2015.	2015–2021.	E+ bilateral
								Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
55.	Hrvatska	Sveučilište u Zagrebu	HR ZAGREB01	Zagreb	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
56.	Hrvatska	Sveučilište u Zagrebu	HR ZAGREB01	Zagreb	2017.	2017–2022.	E+ bilateral	UNSA
57.	Hrvatska	Sveučilište u Zagrebu	HR ZAGREB01	Zagreb	2018.	2018–2022.	E+ bilateral	UNSA
58.	Hrvatska	Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera		HR OSIJEK01	Osijek	2017.	2017–2019.	E+ bilateral
								Pedagoški fakultet
59.	Hrvatska	Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera		HR OSIJEK02	Osijek	2017.	2017–2020.	E+ bilateral
								Katolički bogoslovni fakultet
60.	Irska	Tehnološki institut u Dablinu	IR DUBLIN27	Dublin	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	Elektrotehnički fakultet
61.	Island	Univerzitet u Islandu	IS REYKJAV01	Rejkjavik	2017.	2014–2021.	E+ bilateral	Centar za interdisciplinarne studije

62.	Italija	Univerzitet Ca Foscari u Veneciji	I VENEZIA01	Venecija	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
63.	Italija	Politehnički univerzitet delle Marche u Ankoni	I ANCONA01	Ankona	2016.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
64.	Italija	Politehnički univerzitet u Bariju	I BARI05	Bari	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
65.	Italija	Politehnički univerzitet u Bariju	I BARI05	Bari	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
66.	Italija	Politehnički univerzitet u Bariju	I BARI05	Bari	2018.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
67.	Italija	Univerzitet u Bolonji	I BOLOGNA01	Bolonja	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
68.	Italija	Univerzitet u Bolonji	I BOLOGNA01	Bolonja	2015.	2015–2017.*	E+ bilateral	UNSA
69.	Italija	Univerzitet u Bolonji	I BOLOGNA01	Bolonja	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
70.	Italija	Univerzitet u Bolonji	I BOLOGNA01	Bolonja	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
71.	Italija	Univerzitet u Bolonji	I BOLOGNA01	Bolonja	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
72.	Italija	Univerzitet u Milanu	I MILANO01	Milano	2018.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
73.	Italija	Univerzitet u Milanu	I MILANO01	Milano	2018.	2016–2018.*	E+ bilateral	UNSA

74.	Italija	Univerzitet u Paviji	I PAVIA01	Pavija	2017.	2016–2021.	E+ bilateral	UNSA
75.	Italija	Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu	I ROMA01	Rim	2016.	2015–2017.*	E+ bilateral	UNSA
76.	Italija	Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu	I ROMA01	Rim	2016.	2015–2021.	E+ bilateral	UNSA
77.	Italija	Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu	I ROMA01	Rim	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
78.	Italija	Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu	I ROMA01	Rim	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
79.	Italija	Univerzitet u Tusciji	I VITERBO01	Viterbo	2016.	2015–2021.	E+ bilateral	Šumarski fakultet
80.	Italija	Konzervatorij Giuseppe Tartini u Trstu	I TRIESTE02	Trieste	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	Muzička akademija
81.	Latvija	Univerzitet u Latviji	LV RIGA01	Riga	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
82.	Latvija	Tehnički univerzitet u Rigi	LV RIGA02	Riga	2015.	2014–2020.	E+ bilateral	UNSA
83.	Litvanija	Univerzitet Magnus	Vytautas LT KAUNAS01	Kaunas	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	Fakultet političkih nauka
84.	Litvanija	Univerzitet Magnus	Vytautas LT KAUNAS01	Kaunas	2018.	2018–2021.	E+ bilateral	UNSA
85.	Litvanija	Litvanski univerzitet	sportski LT KAUNAS04	Kaunas	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja

86.	Litvanija	Litvanski univerzitet	sportski	LT KAUNAS04	Kaunas	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja
87.	Litvanija	Litvanski univerzitet	sportski	LT KAUNAS04	Kaunas	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja
88.	Litvanija	Univerzitet za menadžment i ekonomiju ISM		LT VILNIUS25	Vilnius	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet
89.	Mađarska	Univerzitet u Pečuhu		HU PECS01	Pečuh	2016.	2015–2021.	E+ bilateral	UNSA
90.	Mađarska	Univerzitet u Szegedu		HU SZEGED01	Szeged	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
91.	Nizozemska	Erasmus univerzitet u Roterdamu		NL ROTTERD01	Rotterdam	2015.	2016–2017.	E+ bilateral	Fakultet političkih nauka
92.	Nizozemska	Erasmus univerzitet u Roterdamu		NL ROTTERD01	Rotterdam	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	Fakultet političkih nauka
93.	Nizozemska	Univerzitet Radboud		NL NIJMEGE01	Nijmegen	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
94.	Nizozemska	Univerzitet u Groningenu		NL GRONING01	Groningen	2015.	2015–2021.	E+ bilateral	UNSA
95.	Nizozemska	Univerzitet primjenjenih nauka Windesheim		NL ZWOLLE05	Zwolle	2016.	2015–2017.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
96.	Nizozemska	Univerzitet primjenjenih nauka Windesheim		NL ZWOLLE05	Zwolle	2018.	2018–2021.	E+ bilateral	Filozofski fakultet

97.	Njemačka	Međunarodni psihoanalitički univerzitet	D BERLIN32	Berlin	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
98.	Njemačka	Međunarodni psihoanalitički univerzitet	D BERLIN32	Berlin	2017.	2017–2021.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
99.	Njemačka	Humboldtov univerzitet u Berlinu	D BERLIN13	Berlin	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
100.	Njemačka	Humboldtov univerzitet u Berlinu	D BERLIN13	Berlin	2017.	2017–2022.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
101.	Njemačka	Tehnički univerzitet u Braunschweigu	D BRAUNSC01	Braunschweig	2015.	2015–2016.	E+ bilateral	Elektrotehnički fakultet
102.	Njemačka	Tehnički univerzitet u Braunschweigu	D BRAUNSC01	Braunschweig	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	Elektrotehnički fakultet
103.	Njemačka	Univerzitet za primjenjene nauke Coburg	D COBURG01	Coburg	2015.	2017–2021.	E+ bilateral	UNSA
104.	Njemačka	Univerzitet primijenjenih nauka Weihenstephan-Triesdorf	D FREISIN01	Freising	2016.	2015–2020.	E+ bilateral	Šumarski fakultet
105.	Njemačka	Univerzitet Martin Luther u Halle Vitenbergu	D HALLE01	Halle	2017.	2017–2021.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
106.	Njemačka	Univerzitet u Heidelbergu	D HEIDELB01	Heidelberg	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
107.	Njemačka	Univerzitet u Heidelbergu	D HEIDELB01	Heidelberg	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA

108.	Njemačka	Univerzitet u Heidelbergu	D HEIDELB01	Heidelberg	2018.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
109.	Njemačka	Univerzitet u Marburgu	D MARBURG01	Marburg	2016.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
110.	Njemačka	Univerzitet u Marburgu	D MARBURG01	Marburg	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
111.	Njemačka	Univerzitet u Marburgu	D MARBURG01	Marburg	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
112.	Njemačka	Univerzitet primijenjenih nauka Nürtingen-Geislingen	D NURTING01	Nürtingen	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	Šumarski fakultet
113.	Njemačka	Univerzitet u Saarlandu	D SAARBRU01	Saarland	2016.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
114.	Njemačka	Univerzitet u Saarlandu	D SAARBRU02	Saarland	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
115.	Njemačka	Univerzitet u Saarlandu	D SAARBRU03	Saarland	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
116.	Njemačka	Univerzitet u Saarlandu	D SAARBRU04	Saarland	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
117.	Njemačka	Univerzitet u Stuttgartu	D STUTTG01	Stuttgart	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	Arhitektonski fakultet
118.	Njemačka	Univerzitet Maximilians Würzburgu	Julius u D WURZBUR01	Würzburg	2015.	2015–2021.	E+ bilateral	Filozofski fakultet

119.	Njemačka	Univerzitet Eberhard Karla u Tübingenu	D TUBINGE01	Tübingen	2015.	2015–2021.	E+ bilateral	Fakultet islamskih nauka
120.	Poljska	Univerzitet Silesia u Katowicama	PL KATOWIC01	Katowice	2016.	2014–2021.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
121.	Poljska	Univerzitet Silesia u Katowicama	PL KATOWIC01	Katowice	2018.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
122.	Poljska	Jagelonski univerzitet u Krakovu	PL KRAKOW01	Krakov	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
123.	Poljska	Univerzitet Adam Mickiewicz u Poznanu	PL POZNAN01	Poznan	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
124.	Poljska	Univerzitet Adam Mickiewicz u Poznanu	PL POZNAN01	Poznan	2018.	2018–2019.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
125.	Poljska	Politehnički univerzitet u Poznanu	PL POZNAN02	Poznan	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
126.	Poljska	Politehnički univerzitet u Poznanu	PL POZNAN02	Poznan	2018.	2018–2021.	E+ bilateral	Mašinski fakultet
127.	Poljska	Univerzitet u Varšavi	PL WARSZAW01	Varšava	2015.	2015–2021.	E+ bilateral	UNSA
128.	Poljska	Varšavska škola za ekonomiju	PL WARSZAW03	Varšava	2016.	2016–2021.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet
129.	Poljska	Akademija likovne umjetnosti Jan Matejko	PL KRAKOW10	Krakov	2017.	2017–2018.	E+ bilateral	Akademija likovnih umjetnosti

130.	Poljska	Univerzitet Nicolaus Copernicus u Torunu	PL TORUN01	Torun	2017.	2017–2021.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet
131.	Poljska	Univerzitet za ekonomiju u Wroclavu	PL WROCLAW03	Vroclav	2017.	2014–2021.	E+ bilateral	Ekonomski fakultet
132.	Poljska	Univerzitet životnih nauka u Poznanu	PL POZNAN04	Poznan	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	Šumarski fakultet
133.	Portugal	Univerzitet Beira Interior	P COLVILHA01	Covilha	2017.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
134.	Portugal	Univerzitet Nova de Lisboa	P LISBOA03	Lisabon	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
135.	Portugal	Univerzitet Nova de Lisboa	P LISBOA03	Lisabon	2016.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
136.	Portugal	Univerzitet Nova de Lisboa	P LISBOA03	Lisabon	2017.	2017–2021.	E+ bilateral	UNSA
137.	Portugal	Univerzitet u Lisbonu	P LISBOA109	Lisabon	2016.	2016–2017.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
138.	Portugal	Univerzitet u Portu	P PORTO02	Porto	2016.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
139.	Portugal	Univerzitet u Portu	P PORTO02	Porto	2016.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
140.	Portugal	Univerzitet u Portu	P PORTO02	Porto	2017.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
141.	Portugal	Univerzitet u Portu	P PORTO02	Porto	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA

142.	Portugal	Univerzitet u Portu	P PORTO02	Porto	2018.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
143.	Portugal	Univerzitet u Portu	P PORTO02	Porto	2018.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
144.	Portugal	Politehnički institut Viana do Castelo	P VIANAD01	Viana Castelo	do 2016.	2016–2021.	E+ bilateral	UNSA
145.	Portugal	Politehnički institut Castelo Branco	P CASTELO01	Castelo Branco	2016.	2016–2021.	Erasmus Centro	UNSA
146.	Portugal	Politehnički institut Coimbra	P COIMBRA02	Coimbra	konz.	konz.	Erasmus Centro	UNSA
147.	Portugal	Politehnički institut Guarda	P GUARDA01	Guarda	konz.	konz.	Erasmus Centro	UNSA
148.	Portugal	Politehnički institut Leiria	P LEIRIA01	Leiria	konz.	konz.	Erasmus Centro	UNSA
149.	Portugal	Politehnički institut Portalegre	P PORTALE01	Portalegre	konz.	konz.	Erasmus Centro	UNSA
150.	Portugal	Politehnički institut Santarem	P SANTARE01	Santarem	konz.	konz.	Erasmus Centro	UNSA
151.	Portugal	Politehnički institut Tomar	P TOMAR01	Tomar	konz.	konz.	Erasmus Centro	UNSA
152.	Portugal	Politehnički institut Viseu	P VISEU01	Viseu	konz.	konz.	Erasmus Centro	UNSA
153.	Portugal	Univerzitet Nova de Lisboa		Lisabon	konz.	konz.	Marenosturm	UNSA

154.	Portugal	Univerzitet u Algarveu	P FARO02	Algarve	2017.	2017–2020.	Marenosturm	UNSA
155.	Portugal	Univerzitet u Evori	P EVORA01	Evora	konz.	konz.	Marenosturm	UNSA
156.	Portugal	Univerzitet u Portu		Porto	konz.	konz.	Marenosturm	UNSA
157.	Rumunija	Univerzitet Spiru Haret	RO BUCURES20	Bukurešt	2016.	2014–2021.	E+ bilateral	Prirodno-matematički fakultet
158.	Rumunija	Univerzitet Alexandru Ioan Cuza	RO IASI02	Jaši	2015.	2015–2021.	E+ bilateral	UNSA
159.	Slovačka	Univerzitet „Matej Bel“	SK BANSKA01	Banska Bistrica	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
160.	Slovačka	Univerzitet Comenius u Bratislavi	SK BRATISL02	Bratislava	2018.	2018–2019.	E+ bilateral	Fakultet političkih nauka
161.	Slovačka	Akademija likovne umjetnosti i dizajna u Bratislavi	SK BRATISL04	Bratislava	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	Akademija likovnih umjetnosti
162.	Slovenija	Univerzitet u Primorskoj	SI KOPER03	Kopar	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	Prirodno-matematički fakultet
163.	Slovenija	Univerzitet u Mariboru	SI MARIBOR01	Maribor	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
164.	Slovenija	Univerzitet u Mariboru	SI MARIBOR01	Maribor	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA

165.	Slovenija	Univerzitet u Ljubljani	SI LJUBLJA01	Ljubljana	2018.	2017–2019.	E+ bilateral	Fakultet političkih nauka
166.	Slovenija	Univerzitet u Ljubljani	SI LJUBLJA01	Ljubljana	2018.	2017–2019.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
167.	Slovenija	Univerzitet zdravstvenih studija Slovenj Gradec	SI MARIBOR12	Maribor	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	Fakultet zdravstvenih studija
168.	Španija	Univerzitet Balearskih otoka	E PALMA01	Palma	2018	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
169.	Španija	Univerzitet u Almeriji	E ALMERIA01	Almerija	2016.	2016–2017.	E+ bilateral	UNSA
170.	Španija	Univerzitet u Almeriji	E ALMERIA01	Almerija	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
171.	Španija	Univerzitet u Barseloni	E BARCELO01	Barcelona	2016.	2016–2017.	E+ bilateral	UNSA
172.	Španija	Univerzitet u Barseloni	E BARCELO01	Barcelona	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
173.	Španija	Univerzitet u Barseloni	E BARCELO01	Barcelona	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
174.	Španija	Univerzitet u Granadi	E GRANADA01	Granada	2015.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA
175.	Španija	Univerzitet u Granadi	E GRANADA01	Granada	2017.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA

176.	Španija	Univerzitet u Granadi	E GRANADA01	Granada	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
177.	Španija	Univerzitet u Granadi	E GRANADA01	Granada	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
178.	Španija	Univerzitet u Granadi	E GRANADA01	Granada	2016.	2016–2021.	E+ bilateral	Akademija likovnih umjetnosti
179.	Španija	Univerzitet u Jaenu	E JAEN01	Jaen	2017.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
180.	Španija	Integrirani centar za profesionalnu obuku Someso (CIFPS)	E LA-CORU12	La Coruna	2017.	2014–2018.	E+ bilateral	Mašinski fakultet
181.	Španija	Integrirani centar za profesionalnu obuku Someso (CIFPS)	E LA-CORU12	La Coruna	2018.	2014–2018.	E+ bilateral	UNSA
182.	Španija	Univerzitet u Leonu	E LEON01	Leon	2017.	2014–2018.	E+ bilateral	UNSA
183.	Španija	Muzički konzervatorij u Vigu	E VIGO03	Vigo	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	Muzička akademija
184.	Španija	Valle de Elda	E ALICANTE16	Alicante	2017.	2014–2018.	E+ bilateral	Elektrotehnički fakultet
185.	Švedska	Univerzitet Linnaeus	S VAXJO03	Växjö	2018.	2018–2021.	E+ bilateral	Fakultet političkih nauka
186.	Švedska	Univerzitet Lund	S LUND01	Lund	2016.	2015–2017.	E+ bilateral	UNSA

187.	Švedska	Univerzitet Lund	S LUND01	Lund	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA
188.	Švedska	Univerzitet Lund	S LUND01	Lund	2017.	2017–2019.	E+ bilateral	UNSA
189.	Švedska	Univerzitet Lund	S LUND01	Lund	2018.	2018–2020.	E+ bilateral	UNSA
190.	Švedska	Univerzitet Malardalen	S VASTERAO1	Vasteras	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	Elektrotehnički fakultet
191.	Turska	Tehnički univerzitet Middle East (METU)	TR ANKARA04	Ankara	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
192.	Turska	Anadolijski univerzitet	TR ESKISEH01	Eskisehir	2017.	2017–2021.	E+ bilateral	UNSA
193.	Turska	Tehnički univerzitet Yildiz	TR ISTANBU07	Istanbul	2016.	2016–2021.	E+ bilateral	Građevinski fakultet
194.	Turska	Univerzitet Mugla Sitki Kocman	TR MUGLA01	Mugla	2015.	2014–2021.	E+ bilateral	UNSA
195.	Turska	Tehnički univerzitet Yildiz	TR ISTANBU07	Istanbul	2016.	2016–2021.	E+ bilateral	Građevinski fakultet
196.	Turska	Univerzitet Ondokuz Mayis	TR SAMSUN01	Samsun	2015.	2015–2020.	E+ bilateral	UNSA
197.	Turska	Univerzitet Fatih Sultan Mehmet Vakif	TR ISTANBU39	Istanbul	2018.	2018–2021.	E+ bilateral	Filozofski fakultet
198.	Turska	Univerzitet Artvin Coruh	TR ARTVIN01	Artvin	2018.	2014–2021.	E+ bilateral	Šumarski fakultet

199.	Ujedinjeno Kraljevstvo	Univerzitet Buckinghamshire New		High Wycombe	2016.	2016–2017.	E+ bilateral	Šumarski fakultet	
200.	Ujedinjeno Kraljevstvo	Univerzitet u Glasgowu	UK GLASGOW01	Glazgov	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA	
201.	Ujedinjeno Kraljevstvo	Univerzitet u Glasgowu	UK GLASGOW01	Glazgov	2016.	2016–2018.	E+ bilateral	UNSA	
202.	Ujedinjeno Kraljevstvo	Univerzitet Middlesex	UK LONDON067	London	2016.	2015–2021.	E+ bilateral	UNSA	
203.	Ujedinjeno Kraljevstvo	Univerzitet Gordon	Robert	UK ABERDEEN03	London	2018.	2018–2019.	E+ bilateral	Akademija likovnih umjetnosti
204.	Ujedinjeno Kraljevstvo	Univerzitet Gordon	Robert	UK ABERDEEN04	London	2016.	2014–2018.	E+ bilateral	Akademija likovnih umjetnosti

Aneks 4

Mevlana protokoli u 2018. godini

Red. br.	DRŽAVA	UNIVERZITET	GRAD	UGOVOR POTPISAN	PERIOD	POTPISNIK
1.	Turska	Trakijski univerzitet	Edirne	2014.	2014–2019.	UNSA
2.	Turska	Trakijski univerzitet	Edirne	2019.	2019–2023.	UNSA
3.	Turska	Univerzitet u Bartinu	Bartin	2014.	2014–2018.	UNSA

4.	Turska	Univerzitet u Bartinu	Bartin	2018.	2018–2023	UNSA
5.	Turska	Univerzitet Dicle	Diyarbakir	2015.	2015–2020.	UNSA
6.	Turska	Univerzitet Dumlupinar	Kütahya	2014.	2014–2019.	UNSA
7.	Turska	Univerzitet Dumlupinar	Kütahya	2018.	2018–2023.	UNSA
8.	Turska	Univerzitet Uludag	Bursa	2015.	2015–2019.	UNSA
9.	Turska	Univerzitet Marmara	Istanbul	2015.	2015–2020.	UNSA
10.	Turska	Univerzitet Afyon Kocatepe	Afyonkarahisar	2015.	2015–2019.	UNSA
11.	Turska	Univerzitet Afyon Kocatepe	Afyonkarahisar	2016.	2016–2021.	UNSA
12.	Turska	Univerzitet Akdeniz (Mediteran)	Antalija	2016.	2016–2020.	UNSA
13.	Turska	Univerzitet Erciyes	Kayseri	2016.	2016–2021.	UNSA
14.	Turska	Univerzitet Canakkale Onsekiz Mart	Canakkale	2016.	2016–2021.	UNSA
15.	Turska	Univerzitet Kahramanmaraš Sutcu Imam	Kahramanmaraš	2016.	2016–2021.	UNSA

16.	Turska	Univerzitet Gumushane	Gumushane	2018.	2018–2022.	UNSA
17.	Turska	Univerzitet Karamanoglu Mehmetbey	Karaman	2018.	2018–2020.	UNSA